
➤ ÅRS- OG SAMFUNNSRAPPORT
NORSK TIPPING AS

2010

VI GIR DRØMMEN
EN SJANSE!

➤ OVER

10 MILLIONER
KRONER

➤ TIL GODE FORMÅL

HVER DAG

NORSK TIPPING

INNHOOLD

HOVEDTALL, FAKTA OG SPILL

Ti prioriterte mål for Norsk Tipping i 2011 ..	1
Mål og resultater 2010.....	1
Kunden i fokus	2
Torbjørn Almlid: Nå ser vi framover.....	4
Organisasjonskart.....	5
Produktoversikt.....	6
Spillmarkedet	8

MEST MULIG TILBAKE

Jean Jørgensen: Monopolet god modell ..	10
Anne Aasheim: Kulturelt krafttak	12
10 millioner daglig til gode formål	14
Einar Øverenget: Valg og ansvar	16
Kontinuerlig arbeid for spillansvarlighet	18
Sven Mollekleiv: Attraktiv og viktig.....	20
Omsetningsrekord – igjen	22

PÅ BEST MULIG MÅTE

Arne Hjeltnes: Gå i dialog med unge.....	24
Fundament for fornyelse	26
Jørgen Randers: Effektivitet forventes....	28
Tydelig samfunnsrolle	30
Lars Sponheim: Oppdraget utføres	34

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP

Styrets beretning 2010.....	36
Regnskap og noter.....	43

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Eierstyring og selskapsledelse	62
--------------------------------------	----

STATISTIKK OG GRI-INDEKS

Statistikk	67
GRI-indeks	76

AMBISJON

Vi skal, gjennom et ansvarlig og attraktivt spilltilbud, skape fire milliarder kroner til gode formål fra minst to millioner spillere i 2013

VISJON

Vi gir drømmen en sjanse

SAMFUNNSOPPDRAG

Norsk Tippings samfunnsoppdrag er tredelt; å gi et ansvarlig spilltilbud, et attraktivt spilltilbud og overskudd til gode formål

HOVEDTALL

Mill. kr der annet ikke oppgitt

	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Spillinntekter	14 750	12 575	10 578	10 388	9 619	9 203	9 617
Premieandeler	9 161	7 322	5 615	5 510	5 101	4 829	5 010
Premieandeler %	62,1 %	58,2 %	53,1 %	53,0 %	53,0 %	52,5 %	52,1 %
Spillprovisjoner	786	754	713	714	675	660	699
Spillprovisjoner %	5,3 %	6,0 %	6,7 %	6,9 %	7,0 %	7,2 %	7,3 %
Driftsresultat ¹⁾	3 600	2 934	3 054	2 993	2 725	2 706	2 761
Driftsmargin ¹⁾	24,4 %	23,3 %	28,9 %	28,8 %	28,3 %	29,4 %	28,7 %
Årsresultat	3 684	3 024	3 294	3 178	2 860	2 782	2 816
Resultatgrad %	25,0 %	24,0 %	31,1 %	30,6 %	29,7 %	30,2 %	29,3 %
Til gode formål ²⁾	3 948	3 235	3 294	3 178	2 860	2 782	2 816
Andel til gode formål	26,8 %	25,7 %	31,1 %	30,6 %	29,7 %	30,2 %	29,3 %
Antall ansatte 31.12.	367	360	349	322	324	367	373
Antall kommisjonærer 31.12.	4 005	4 038	4 038	3 973	3 975	3 954	3 847
Antall kommisjonærterminaler 31.12.	4 634	4 629	4 590	4 501	4 501	4 470	4 364

¹⁾ Ekskl. overføringer fra investeringsfond.

²⁾ Årsresultat før Grasrotandelen.

Avviklingen av premiefondene medførte en netto forbedring av driftsresultat og årsresultat med 392 mill.kr i 2010. Prosentene er i forhold til spillinntektene.

TI PRIORITERTE MÅL FOR NORSK TIPPING I 2011

Første bingoterminaler ute i markedet

Erstatte de gamle bingoautomatene i bingohaller med Belago.

Nybygg

Ta i bruk Norsk Tippings nybygg, med blant annet skreddersydde datahaller for ny IT-infrastruktur.

Dokumenthåndteringssystem

Skal tas i bruk i 2011. Alle ansatte skal gjennom opplæring i systemet i løpet av 1. halvår.

Flax i ny drakt og fornyet Joker

Fornyelse av spillene.

Relansering av Lotto

Arbeid med å fornye spillet.

ODDSEN 2.0

Ny og modernisert produktformidling.

Spill-i-kasse i to nye kjeder

Fortsette utrullingene i nye lavpriskjeder.

Tallspill i ny datahall og klargjøring for sportsspill

Implementering av ny IT-løsning for sportsspill følger etter at «tallspillmotoren» er på plass.

10 H

Samarbeid med ti humanitære organisasjoner om utvikling av spill.

TV-treknings i ny drakt

Fornyelse av tv-sendingene for Extra og Lotto.

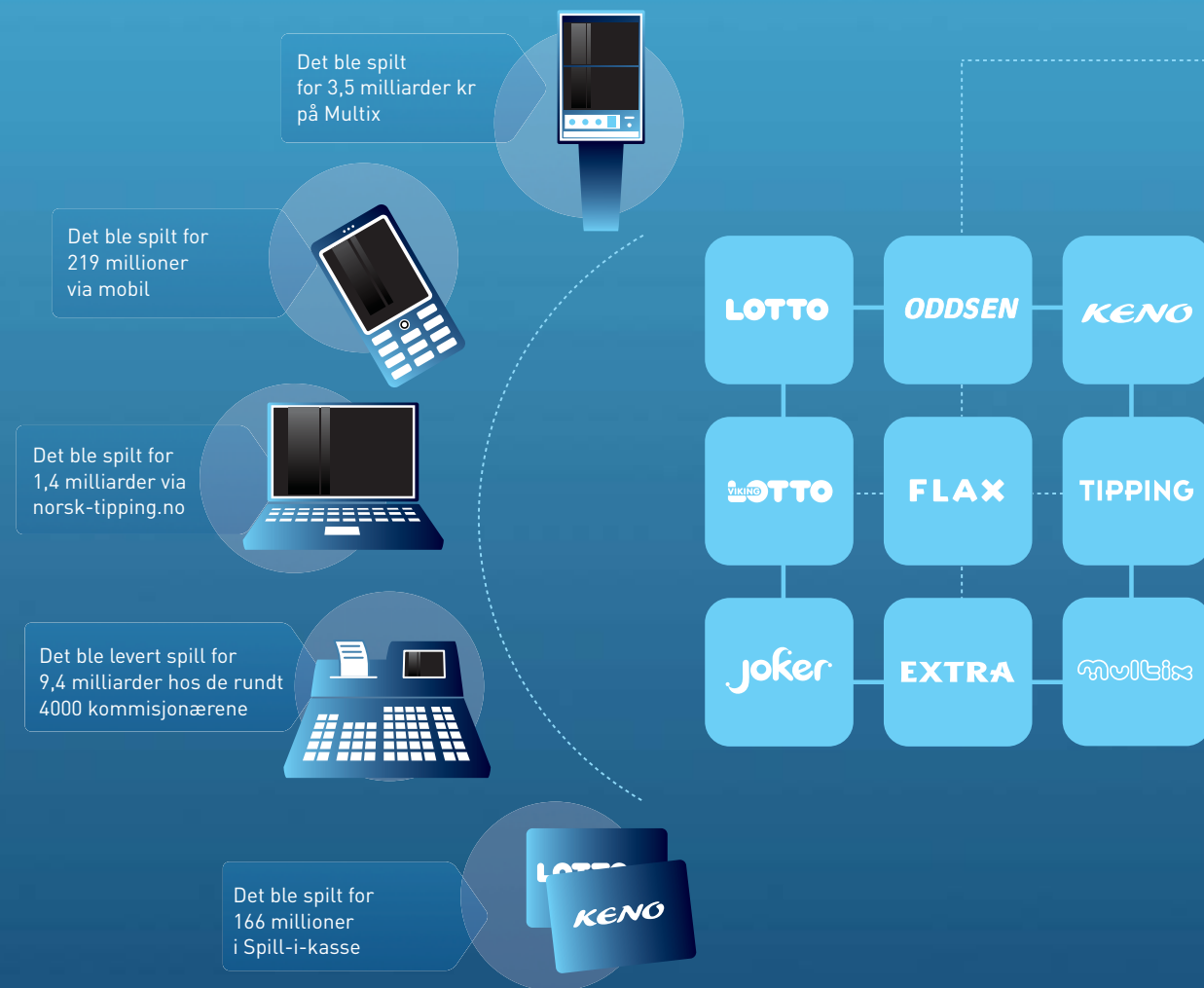
MÅL OG RESULTATER 2010

Tiltak	Gjennomført	Under arbeid
Videreutvikle Spill-i-kasse-konseptet i nært samarbeid med REMA 1000 og NorgesGruppen	●	
Realisere Multix i henhold til revidert forretningsplan	●	
Etablere bingoterminaler i bingohaller. Utplaseres 2. halvår		●
Anskaffe ny dataløsning for tallspill, «tallspillmotor». Videreutvikle Lotto og Joker. Utvikle nytt tallspill		●
Etablere nettportalen lotto.no	●	
Etablere prosjekt for anskaffelse av ny dataløsning for sportsspillene, «sportsspillmotor»	●	
Utarbeide strategi for interaktive spill og forberede lansering av nye spill		●
Etablere samfunnspanel	●	
Etablere spillseminar i samarbeid med Rikstoto	●	
Utvikle et spillkiosk-konsept for servicehandelen		●
Sikre sporbarhet og dokumentasjon gjennom å innføre elektronisk dokumenthåndteringssystem. Systemet ble anskaffet høsten 2010		●
Ferdigstille nybygg. Planlegge innhold, implementere og drifte systemer på gammel og ny infrastruktur i de to nye datahallene som er under bygging		●
Utarbeide miljøstrategi for Norsk Tipping		●
Finansiere ny befolkningsstudie om spillevaner og holdninger til spill	●	
Utløse ny avtale om produksjon av tv-tjenester	●	
Evaluere effekten av samarbeidsavtalen med Norges Fotballforbund		●
Innføre 18-års aldersgrense for alle spill	●	
Knytte til oss kompetanse på spillansvarlighet og spilleavhengighet gjennom samarbeid med ledende eksperter på fagområdet (anskaffelse mars 2010)	●	
Vurdere et forskningssamarbeid på elektroniske pengespill med et ledende forskningsmiljø på spilleavhengighet og problemer knyttet til spilleavhengighet		●
Sertifiseres i henhold til European Lotteries' Responsible Gaming Standard høsten 2010. Valg av sertifiseringspartner skjer gjennom en offentlig anskaffelse		●

KUNDEN I FOKUS

Norsk Tipping har et tydelig samfunnsoppdrag:

- Vi skal gi spillerne et ansvarlig spilltilbud
- Vi skal gi spillerne et attraktivt spilltilbud
- Vi skal skape størst mulig overskudd til gode formål

NÆR 4 MRD. FORDELT
TIL GODE FORMÅL I 2010

1,6 MRD.

45,5 prosent av spillemidlene
gikk til idrettsformål

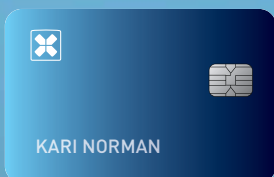

1,3 MRD.

36,5 prosent av spillemidlene
gikk til kulturformål

MEST MULIG TILBAKE, PÅ BEST MULIG MÅTE

Ingen ekte spilleglede uten et ansvarlig fundament! Balansegangen mellom ansvarlighet og attraktivitet er vanskelig, ikke minst i tider med rivende teknologisk utvikling. Norsk Tipping står overfor en viktig fornyelse for å kanalisere folks spillelyst inn mot et ansvarlig spilltilbud. Hvordan vi vektlegger spillansvarlighet i hele vårt spilltilbud, både eksisterende og framtidig, kan du lese om på spillevevt.no

I 2010 ble 350 nordmenn millionærer etter å ha vunnet i et av Norsk Tippings spill. I alt 43,9 millioner premier ble utbetalt!

Kari Norman er en av nesten to millioner nordmenn som er kunde hos Norsk Tipping. Spillerkortet som alle spillerne må bruke, er nøkkelen til alle spill, i alle kanaler. Det sikrer blant annet at 18-årsgrensen overholdes - og at alle får sin premie.

617 MILL.

18 prosent av spillemidlene gikk til samfunnsnyttige og humanitære formål

EXTRA

235 MILL.

Overskuddet fra spillet Extra ga ExtraStiftelsen 235 millioner kroner

264 MILL.

Spillerne ga 264 millioner til lag og foreninger via Grasrotandelen

NÅ SER VI FRAMOVER

ADMINISTRERENDE DIREKTØR
TORBJØRN ALMLID

2010 vil gå over i historien som et viktig år for Norsk Tipping. Vi la krevende saker bak oss og rettet oppmerksomheten mot oppgaver som skal utføres i 2011 og de neste åra. Gjennom året har vi beredet grunnen for modernisering og økt kundeorientering som skal prege selskapet framover.

Jeg vil peke på tre viktige fakta om Norsk Tipping i 2010:

1. Solid økonomisk resultat

Økonomisk var 2010 særdeles bra. Vi leverer over 270 millioner kroner mer til gode formål enn i fjor basert på årets drift. Dette er langt over det vi budsjetterte. Spillene har gitt gode resultater. Samtidig har vi klart å redusere kostnadene mer enn planlagt. Vi satte oss som mål i 2010 å redusere kostnadene med 100 millioner kroner innen 2012. Dette målet er vi så å si i mål med. Dermed kan vi levere mer til gode formål.

2. Vi moderniserer vår IT-infrastruktur

Norsk Tipping etablerte i 1992 en IT-plattform for spillproduksjonen vår som på den tiden var meget moderne. Med årene er nye spill og kanaler etablert og IT-plattformen er blitt bygget ut, basert på de krav som har oppstått. Dette har medført at løsningsene etter hvert er blitt mer komplisert å vedlikeholde og videreutvikle. Med mer enn 200 millioner salgstransaksjoner i året, er det viktig å kunne tilby våre kunder moderne og robuste løsninger. Dette har selskapet tatt konsekvensen av, og i 2010 har vi arbeidet med å plukke alt fra hverandre og etablere ulike dataløsninger for de ulike spillene. Resultatet vil gi mindre risiko for svikt i systemene, mer kostnadseffektiv drift og langt bedre muligheter for forny-

else. Med en ny infrastruktur for IT-systemene på plass, vil vi kunne utvikle nye spill raskere. Det gir oss dessuten muligheter til å samarbeide med andre spillselskaper om drift av dataløsninger og innovasjonsprosesser. Vi har allerede vært i kontakt med nordiske kolleger om et samarbeid, også på driftssida. Dette kan gi ytterligere kostnadsbesparelser. Vi er nå i ferd med å få gjennomført en felles nordisk utredning om mulighetene en ny og moderne IT-infrastruktur vil gi. Mulighetene er store!

3. Vi la bak oss granskingsaken

Det tredje punktet jeg vil trekke fram er at punktet ble satt for Riksrevisjonens utvidede revisjon for perioden 2000-2007 og den uavhengige granskingen i kjølvannet av Riksrevisjonens arbeid. Denne saken har

vært krevende for organisasjonen. Den har skapt uro og frustrasjon, men nå mener jeg at sakskomplekset er så grundig belyst at vi har kunnet trekke de nødvendige konklusjonene, legge denne krevende saken bak oss og rette blikket framover.

Slik jeg ser denne framtida, har Norsk Tipping politiske rammebetingelser som gir oss et handlingsrom for utvikling. De fleste av de ti prioriterte oppgavene vi har satt oss fore å gjennomføre i 2011, vil ha betydning for kundene. Denne lista viser at vi mener alvor med vårt budskap om at vi skal fornye oss. Et moderne selskap må være i kontinuerlig endring for å være attraktiv i et marked i endring.

ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Torbjørn Almlid

ØKONOMI OG FINANS

Ansvar for regnskap, lønn, økonomi, virksomhets- og risikostyring, sikkerhet og arkiv. Direktør Randi Helene Røed. 20 ansatte.

STRATEGI/JURIDISK/ EIENDOM/INNKJØP

Har ansvar for selskapets strategiprosess, juridiske spørsmål, selskapets eiendom og innkjøpsvirksomheten. Konstituert direktør Bjørn Helge Hoffmann. 32 ansatte.

ORGANISASJON OG PERSONAL

Arbeider med å utvikle den «menneskelige kapital» i selskapet, herunder arbeide med personalspørsmål, helse/friskliv og leder- og medarbeiderutvikling. Direktør Gro Sørbø. 5 ansatte.

KOMMUNIKASJON OG SAMFUNN

Ansvar for eksternt- og internkommunikasjon, tv-produksjon, omdømmebygging, samfunnsansvar og sponsorvirksomhet. Direktør Peer Jacob Svenkerud. 13 ansatte.

HANDEL OG MERKEVARE

Ansvar for Lotto, Viking Lotto, Joker, Extra, Keno, Flax, reklame og markedskommunikasjon, kommisjonærkanalen og kundeservice. Direktør Thorbjørn A. Unneberg. 108 ansatte.

INTERAKTIV

Ansvar for Tipping, Oddsden, Multix, Belago, interaktive kanaler, kunde- og markedsinnsikt og kundediolog. Direktør Jan Peder Strømli. 46 ansatte.

SPILLPRODUKSJON

Ansvar for drift av IT-systemer, spilltransaksjoner, vedlikehold av spillterminaler, brukerstøtte og gjennomføring av trekninger. Direktør Per Ove Skomakerstuen. 90 ansatte.

PROSJEKT

Arbeider med prosjektgjennomføring, datavarehustjenester, applikasjonsutvikling og -forvaltning, integrasjonsløsninger og tjenester ved testing og kvalitetssikring. Direktør Trond Karlsten. 51 ansatte.

PRODUKTOVERSIKT

➡ Høydepunkt 2010: 184 personer er blitt Lotto-millionærer i året som gikk.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
3 700 586 376	6 707 940	1 754 688	3,8	2 121

➡ Høydepunkt 2010: Mann fra Akershus vant 46,5 millioner – ny utbetalingsrekord!

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
2 049 583 308	10 016 416	1 429 413	7,0	1 439

➡ Høydepunkt 2010: Joker feiret 10 års-jubileum.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
897 494 860	3 801 188	1 369 910	2,8	659

➡ Høydepunkt 2010: 557 helse- og rehabiliteringsprosjekter fikk støtte fra overskuddet.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
926 774 310	1 781 898	810 937	2,2	1 149

norsk-tipping.no

➡ Høydepunkt 2010: Norsk Tipping solgte 4 000 kilometer med Flax-lodd.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
1 021 245 200	9 926 638	940 000	10,6	1 090

norsk-tipping.no

➡ Høydepunkt 2010: Keno hadde sin hittil høyeste premieutbetaling: 5 millioner kroner.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
352 464 660	6 551 492	189 634	34,6	1 860

norsk-tipping.no

➡ Høydepunkt 2010: Mer enn 1,8 millioner premier ble delt ut.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
1 564 561 837	1 834 976	239 937	8,0	6 851

norsk-tipping.no

➡ Høydepunkt 2010: Høyeste premie som ble utbetalt var på 5,4 millioner.

OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
707 024 253	3 295 683	302 151	10,9	2 340

➡ Høydepunkt 2010: Spillerne fikk mer enn 3,2 milliarder kroner i premier.

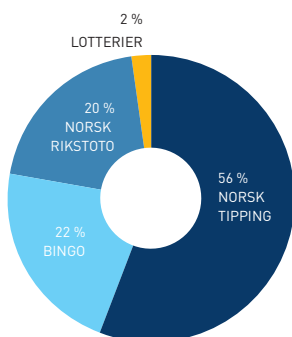
OMSETNING KR	ANTALL PREMIER	ANTALL SPILLERE	SNITT ANTALL PREMIER PER SPILLER	SNITTMSETNING PER SPILLER
3 530 063 079	236 186 012	99 361	2 377	35 528

Over 90 prosent av omsetningen på Multix går tilbake til spillerne i form av premie. Disse blir i stor grad brukt til å spille på nytt, derfor blir bruttoomsetningen høy.

SPILLMARKEDET

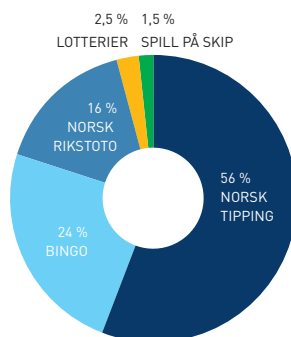
DIAGRAMMENE VISER MARKEDSANDELENE I DET REGULERTE NORSKE SPILLEMARKEDET

BRUTTO OMSETNING 2008

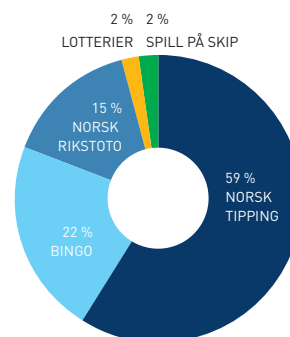
TOTALOMSETNING 2008
19 MRD. KR

BRUTTO OMSETNING 2009

TOTALOMSETNING 2009
22,3 MRD. KR

BRUTTO OMSETNING 2010
(ANSLAG)

TOTALOMSETNING 2010
25 MRD. KR

UTVIKLINGSTREKK I SPILLMARKEDET I 2010

Bruttoomsætningen i det regulerte norske spillmarkedet økte med 2,5 mrd. kr i 2010, viser foreløpige beregninger fra Lotteritilsynet. De viktigste årsakene er utviklingen for Multix og en økning for entreprenørbingo. Lotteritilsynet har beregnet at omsætningen for entreprenørbingo økte til tross for at bingoautomatene ble fjernet 1. april. Databingo, som ikke ble berørt av forbudet, fikk en sterk vekst.

Norsk Rikstoto omsatte brutto for ca. 3,7 mrd. kr, en økning på 1 prosent.

Spill på norskregistrerte skip ble registrert første gang i 2009. Spillene er automater og spillebord (Black Jack og rulett) I 2010 ble det spilt for 469 millioner kroner på disse skipene.

Spill på utenlandske nettsted ble ca. en milliard høyere enn i 2009 til tross for betalingsforbudet som ble innført 1. juli. Ifølge Lotteritilsynet spilte ca. 160 000 nordmenn, 30 000 flere enn året før, for fem milliarder kroner på utenlandske nettsteder. Dette tallet er sammenfallende med Norsk Tippings egne beregninger.

MEST MULIG TILBAKE

PÅ BEST MULIG MÅTE

RAPPORT
2010

SIDE
10-35

OM NORSK TIPPINGS UTFORDRINGER OG MULIGHETER:

➤ JEAN JØRGENSEN
MONOPOLET GOD MODELL

➤ ANNE AASHEIM
KULTURELT KRAFTTAK

➤ EINAR ØVERENGET
VALG OG ANSVAR

➤ SVEN MOLLEKLEV
ATTRAKTIV OG VIKTIG

➤ ARNE HJELTNES
GÅ I DIALOG MED UNGE

➤ JØRGEN RANDERS
EFFEKTIVITET FORVENTES

➤ LARS SPØNHEIM
OPPDRAGET UTFØRES

“ Norge må bestemme seg for hvordan kanaliseringen av interaktive spill på Internett, for eksempel kasino og poker, skal organiseres.

“ Norsk Tipping må utvikle serviceytelser for å gjøre Lotto mer interessant for folk under 45 år.

“ Dere må finne ut hvordan spillterminalene kan bli en større kommersiell suksess – ikke bare en politisk suksess.

MONOPOLET GOD MODELL

JEAN JØRGENSEN

EXECUTIVE DIRECTOR I WORLD LOTTERY ASSOCIATION, MEDLEMSORGANISASJONEN FOR 143 OFFENTLIG KONTROLLERTE SPILLSKAPER

– Jean Jørgensen – hvor kraftig er liberaliseringsbølgen i europeisk pengespillpolitikk?

– Det er ikke snakk om en liberaliseringsbølge, men en moderniseringsbølge. Spilllovgivningen er gammel, men moderne teknologi gjør at man kan gjøre noe man ikke kunne før. Derfor opplever vi en modernisering der bruken av ny teknologi reguleres. Dette gjelder ikke bare for spill, men på alle områder der teknologien er en driver.

– Hvor står Norge i denne moderniseringsbølgen?

– To hovedretninger peker seg ut i utviklingen i Europa. Den ene er å dele ut lisenser i den delen av markedet som er sterkest berørt av teknologisk utvikling, som for eksempel sportspill, poker og kasinospill. England, Italia, Frankrike og Danmark er eksempler på land som går denne veien. Den andre hovedretningen er å styrke det eksisterende monopol-selskapet og gi det eksklusive rettigheter også på nettspill. Portugal, Tyskland, Canada, Sverige, Finland og Norge er eksempler på land som velger denne retningen. Begge hovedretningene er like «moderne». Det er altså ingen grunn til å si at Norge går «mot strømmen». EU har i flere saker gitt uttrykk for at en regulering gjennom å styrke monopollet er ok, så

lenge motivet er å hindre uheldige sider ved pengespill.

– Teknologien brer seg jo til nye områder. Vil utviklingen føre til at Lotto og skrapelodd også kan bli regulert gjennom lisensiering i noen land?

– Ingen land i verden har gjort dette. Disse spillene har en karakter som gjør det naturlig å gi operatører enerett til å drifte dem. Det betyr ikke at det må være et statlig monopol, som Norsk Tipping, som skal gjøre det. I England har det private selskapet Camelot fått enerett til å drifte slike typer spill, og en slik organisering er selvsagt mulig andre steder. Poenget er at man holder på enerettsmodellen. Den lever godt, skaper trygge rammer for forbrukerne, tilbyr underholdende spill og gir store inntekter til samfunnsnyttige formål.

– Har du inntrykk av at Norge har valgt sin moderniseringskurs en gang for alle?

– Jeg tror at Norge må bestemme seg for hvilken måte dere skal regulere spill som trives på Internett, i første rekke poker og kasinospill. En kan ikke bare lukke øynene for ubehaget ved dem. Hvis man ikke gir Norsk Tipping eksklusive rettigheter til å operere, vil noen andre sørge for at nordmenn får muligheter til å spille slike spill.

“ Mer penger til kulturformål via tippenøkkelen.

“ Synliggjør fordelingen av spillemidlene bedre.

“ Dokumentér hva spillemidlene betyr for verdiskaping i kultursektoren.

KULTURELT KRAFTTAK

ANNE AASHEIM

DIREKTØR I NORSK KULTURRÅD

– Anne Aasheim, gratulerer med ny jobb som direktør i Norsk kulturråd. Dere tok 1. januar 2011 over sekretariatsansvaret for Den kulturelle skolesekken, som fylkeskommunenes kulturetater tidligere hadde ansvaret for. Vil det at du tar roret føre til endringer?

– Som ganske fersk i stillingen er det for tidlig for meg å besvare dette spørsmålet, men vi skal i hvert fall sørge for å videreføre det gode og viktige arbeidet som har vært gjort. Den kulturelle skolesekken har betydd mye for mange i ti år. Den har ført til at unge mennesker har fått tilgang til og gjort seg kjent med kunst og kultur. Musikk, scenekunst, film, visuell kunst, litteratur og kulturarv – alt er viktig læring som formidles gjennom Den kulturelle skolesekken. Vi skal i hvert fall sørge for å feire tiårsjubileet på en verdig måte.

– Skolesektoren har mange utfordringer – blant annet når det gjelder læremateriell og utbedring av skolebygningene – tror du Den kulturelle skolesekken hadde sett dagens lys uten øremerkede penger fra Norsk Tippings overskudd?

– Det vet jeg rett og slett ikke. Jeg vet at det er veldig mange land som misunner oss denne ordningen. Det er nok ingen tvil om at spillemidlene er et vesentlig bidrag til at ulike kunstformer er blitt formidlet til alle skoleelever i årenes løp.

– Synovate gjør årlige målinger for Norsk Tipping. Undersøkelsene viser at de fleste forbinder Norsk Tippings overskudd med idrett. I tillegg gir det store flertallet grasrotgivere sin andel til idrett. Er holdningene til å motta penger fra Norsk Tippings pengespill litt mindre stuerent i kultursektoren, tror du?

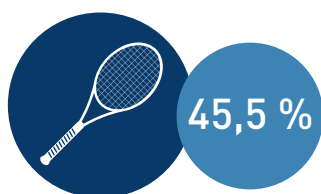
– Nei, det tror jeg ikke – ikke så lenge spillmarkedet reguleres på en trygg og etisk forsvarlig måte, slik vi har tradisjoner for i Norge.

– Når Synovate spør folk om de vet hva Norsk Tippings overskudd går til, vet sju av ti at det går til idrett, men bare snaut to av ti vet at det også går til kultur. Hva tror du det skyldes?

– Noe av skylda må legges på Norsk Tipping selv. Jeg registrerer at i Norsk Tippings sponsoravtaler går ni av ti kroner til idrettsformål. Det har kanskje også litt å si at brorparten av pengene til kulturelle formål går til Kulturdepartementet og fordeles til «anonyme» kulturformål – i motsetning til idrettsmidlene, som kan spores mye bedre.

10 MILLIONER HVER DAG TIL GODE FORMÅL

1 558 000 000 kr

gikk til idrettsformål i 2010

Hver eneste dag hele året igjennom, bidrar Norsk Tippings virksomhet med mer enn 10 millioner kroner til idrett, kultur og samfunnsnyttige og humanitære formål. Siden etableringen av Norsk Tipping i 1948, har virksomheten bidratt med over 96 milliarder kroner til gode formål.

Overskuddet fra 2009 ble fordelt i 2010 via tippenøkkelen (som vist til venstre).

4,3 millioner daglig til idrettsformål

I 2010 ble 1,558 milliarder kroner fordelt til ulike idrettsformål.

1 250 000 000 kr

gikk til kulturformål i 2010

De siste seks årene er rundt 9000 idrettsanlegg delfinansiert med spillemidler fra Norsk Tipping. I løpet av disse seks årene har virksomheten blant annet bidratt til:

- 933 kunstgressbaner
- 913 ballbinger
- 454 idrettshaller
- 298 sandvolleyballbaner
- 286 bade- og svømmeanlegg
- 162 skateboardanlegg
- 126 klubbhus

3,4 millioner daglig til kulturformål

Kulturformål ble i 2010 tilgodesett med 1,25 milliarder kroner. Disse ble fordelt slik:

- 167 millioner kroner til Den kulturelle skolesekken. Gjennom den får 800 000 elever i grunnskole og videregående skole oppleve ulike former for kunst og kultur. Ordningen gjør at Norge er i verdenstoppen på kulturformidling til barn og unge i skolen. Av sentrale tiltak i «skolesekken» gikk 9,6 millioner kroner til Rikskonsertene.
- 124 millioner gikk til kulturbygg.
- 125 millioner gikk til Frifond. Av denne summen gikk 86 millioner til Norges

barne- og ungdomsorganisasjoner, 30 millioner til Norsk musikkråd og 8 millioner til Norsk teaterråd.

- Det øvrige, 833 millioner kroner, fordeles over Kulturdepartementets ordinære budsjett.

1,7 millioner daglig til samfunnsnyttige og humanitære formål

Siden 2009 har 18 prosent av overskuddet gjennom tippenøkkelen gått til samfunnsnyttige og humanitære formål. I 2010 gikk 616,5 millioner kroner til disse formålene. 562 av disse millionene ble delt ut i 2010, mens resten, 54,4 millioner kroner, ble overført til fordeling i 2011. Tildelingen i 2010 ble slik:

Norges Røde Kors	215 mill. kr
Redningsselskapet	133 mill. kr
Kreftforeningen	69 mill. kr
Norges Handikapforbund	20 mill. kr
Norges Blindforbund	18 mill. kr
Norsk Folkehjelp	16 mill. kr
Landslaget for hjerte- og lungesyke	12 mill. kr
Redd Barna	11 mill. kr
Flyktninghjelpen	10 mill. kr
Nasjonalforeningen for folkehelsen	7 mill. kr
Øvrige	51 mill. kr

Gruppen «øvrige» består av 374 humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner som mottok inntekter fra gevinstautomatene i 2001 og som er godkjent av Lotteritilsynet som lotteriverdige organisasjoner. Pengene ble fordelt av Lotteritilsynet etter søknad fra organisasjonene.

Overskudd fra spillet Extra

I 14 år har Norsk Tipping drevet spillet Extra for ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering, som får overskuddet. Det har gjort stiftelsen i stand til å dele ut 2,8 milliarder

“ Å være med på å dele ut Drømmestipend på 10 000 kroner til 100 unge kulturtalenter hvert år gjør jobben morsom. Paradoksalt nok får Norsk Tipping atskillig flere positive tilbakemeldinger om disse stipendene enn at vi skaffer kultursektoren 3,4 millioner daglig!»
Gerd Holter, kommunikasjonsrådgiver

kroner til 5 342 prosjekter i regi av 314 organisasjoner innen helse og rehabilitering. Midlene har blant annet finansiert 639 stillinger ved norske forskningsinstitusjoner disse 14 åra.

I 2009 skapte Extra et overskudd på 232 millioner kroner, som ble fordelt i 2010. Av denne summen delte ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering ut 220 millioner kroner til 557 prosjekter. Rådet for psykisk helse fikk mest, med 19 millioner kroner til 38 prosjekter.

Til tross for at bruttoomsætningen for Extra ble redusert i 2010, økte overskuddet som ble fordelt til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering fra 232 til 235,4 millioner kroner.

Rekordår for Grasrotandelen

Spillere fordelt i 2010 drøye 264 millioner kroner gjennom Grasrotandelen. Det er rundt 53 millioner kroner mer enn i 2009. Ordningen gir spillerne mulighet til å bestemme hvordan deler av Norsk Tipping's overskudd skal fordeles, ved at fem prosent av spillerens innsats går til laget eller foreningen spilleren knytter seg til. Ved årsskiftet var nesten 661 000 spillere registrert som givere, og om lag 18 000 lag og foreninger var registrert som grasrotmottakere.

Idrettslagene får to av tre grasrotkroner. Kulturelle organisasjoner står for cirka 10 prosent, mens resten fordeler seg på andre typer lag og foreninger.

Den suverene grasrotvinneren i 2010 var, i likhet med forgående år, Vålerenga med sin breddefotball. Klubben fikk inn over to millioner kroner fra rundt 3 300 Norsk Tipping-kunder.

Samarbeidsavtaler til 100 millioner

Norsk Tipping brukte rundt 100 millioner kroner i 2010 til samarbeids- og sponsoravtaler. Slik fordeler samarbeidsavtalene seg:

Idrettsrelaterte formål	89,3 mill. kr
Kulturrelaterte formål	5,9 mill. kr
Samfunnsnyttige formål	1,6 mill. kr
Diverse formål	3,2 mill. kr

Den desidert største samarbeidsavtalen er med Norges Fotballforbund, og har en årlig verdi av 67 millioner kroner. Derest følger avtalen med Norges Idrettsforbund som samlet har en verdi på 14 millioner.

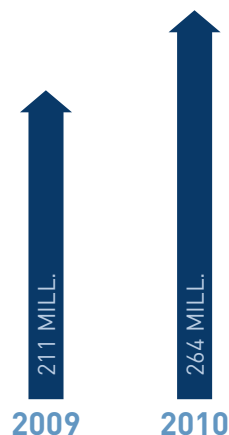
Blant kulturrelaterte formål fikk Musikkbinge mest med 2,5 millioner kroner. Et annet viktig samarbeidsprosjekt på kulturområdet er avtalen på 1,9 millioner kroner årlig med Norges kulturskoleråd. Pengene går til Drømmestipendet, som hvert år deles ut til 100 unge talenter.

Én ny samarbeidsavtale trådte i kraft i 2010. Den var med Den Norske Turistforening og har en årlig verdi på 1,6 millioner kroner.

Se statistikk på side 69 for mer informasjon

GRASROTANDELEN VOKSER

Ved årsskiftet var nesten 663 000 spillere registrert som grasrotgivere.

“ Nye spill må utformes på en ansvarlig måte.

“ Reklame for spillene må også i framtida utformes på en ansvarlig måte.

“ Norsk Tipping må bidra til at de som har et spilleproblem får kontakt med hjelpeapparatet.

VALG OG ANSVAR

EINAR ØVERENGET

FILOSOF OG GRUNNLEGGJER AV
HUMANISTISK AKADEMI

– Einar Øverenget – hvorfor er mennesket så glad i å spille?

– Fordi livet ikke bare rommer virkeligheter, men også muligheter. Norsk Tipping appellerer til fremtiden. Vi vet at mye negativt kan skje, men dere sier at «noe bra kan skje». For mange gir det mening. Det minner meg om bestefar som lyttet til alle værmeldingene på NRK og leverte sin tippekupong hver uke. Dette var ritualer i livet som ga passe spenning og håp om noe godt.

– Hvor mye ansvar bør staten ta for å hindre at folk utvikler et spilleproblem?

– En måte å fjerne spilleavhengighet på er å fjerne alle tilbud om spill. Det er i tilfelle en lissepasning til organisert kriminalitet. Pengespill er i utgangspunktet verken godt eller ondt, men kan tilbys på akseptabel eller uakseptabel måte. Pengespill er den klas-

siske «mafiagreia». Hvis staten går autoritært til verks og forbyr spill, blir resultatet både sterk grad av overvåking og et organisert, lukket og farlig kriminelt miljø. Samtidig bør ikke staten umyndiggjøre borgeren og si at «du kan ikke passe på deg selv».

– Med andre ord dreier det seg om å finne balansegangen mellom formynderi og kunsten å ansvarliggjøre spillere. Må vi akseptere at noen mennesker ikke er ansvarlige?

– Staten er jo litt formynderisk, og det må den være. Spillene er regulert og pengene går til gode formål. Her gjelder det å finne den gylne middelvei. Et sterkt formynderi og et totalt fravær av formynderi har samme negative konsekvenser. Det enkelte individ må ta ansvar selv. Mennesket må ha muligheten til å ta et valg.

– Men noen tar øyensynlig gale valg?

– Ja, og til en viss grad må vi akseptere at noen velger feil. Det at Norsk Tipping eksisterer, vil nok føre til at enkelte mennesker spiller over evne. Noen vil spille over evne uansett hvordan man regulerer.

– Synes du Norge har funnet den gylne middelvei på pengespillområdet?

– Jeg synes vi er ganske nær. Det er viktig å utforme spillene slik at de ikke skaper for

store fristelser, slik de gamle automatene gjorde med lyder av klirrende mynter, blinkende lys og andre effekter. Internett har sine egne feller. Folk sitter hjemme hos seg selv med små muligheter til justering. Likevel mener jeg heller ikke her at en forbudslinje er effektivt.

– Noen kritiserer markedsføringen av pengespill. Er det moralsk riktig å pirre drømmen om rikdom når sjansen er så liten?

– Jeg tror folk flest har en sunn skepsis til reklame. Dere bruker nok ikke mye tid på å forklare hvor liten sjansen er, men den er tross alt der og i så måte er trolig reklamen fra Norsk Tipping mer sann enn reklamen for mange andre produkter. Jeg tror ikke reklamen er den sterkeste driveren for å kjøpe spill. Medieoppslag om spillere som har vunnet, derimot, er mye sterkere. Det ville vært rått om Norsk Tipping offentliggjorde navnene på alle stovinnerne.

KONTINUERLIG ARBEID MED SPILLANSVARLIGHET

ANSVARLIGHETSPOLICY

1. Norsk Tipping skal drive en trygg og sikker spillforvaltning.
2. Norsk Tipping skal identifisere risikoelementer ved selskapets spill, tjenester og distribusjonsformer, og anvende korrigerende tiltak for å skape et ansvarlig spilltilbud.
3. Norsk Tipping skal legge til rette for at spillerne kan ta kontroll over egen spilleaktivitet og ha en sunn spilleatferd.
4. Norsk Tippings markedsføring av spillprodukter skal ikke være villedende eller oppfordre til spill over evne.
5. Norsk Tippings kommunikasjon med omgivelsene skal være åpen og basert på fakta om virksomheten.
6. Norsk Tipping skal gi ansatte og kommisjonærer opplæring i ansvarlig spillvirksomhet.
7. Norsk Tipping skal ha kompetanse om negative sider ved pengespill og kunnskap om hvordan man kan forebygge disse.

Arbeidet med å innføre 18-årsgrense for alle spill og personlig grensesettingsverktøy ble forsinket. Dette kom på plass 10. februar 2011. Her følger gjennomførte tiltak i 2010 basert på prinsippene i «Norsk Tippings policy for ansvarlig spillpolitikk» (se venstre spalte).

1. Sertifisering i spillansvar. European Lotteries, organisasjonen for europeiske offentlig eide lotterier, har utviklet en standard for sertifisering i ansvarlig spill. I 2010 er grunnlagsarbeidet for sertifisering av Norsk Tipping utført. Hvordan selskapet oppfyller kravene, blir evaluert av Det Norske Veritas. I februar 2011 konkluderte DNV med å anbefale at Norsk Tipping blir sertifisert i henhold til standarden.

2. Innhenter ekspertuttalelser. Norsk Tipping innhenter alltid ekspertuttalelser ved utvikling av nye spill, tjenester og distribusjonsformer. Selskapet har også tett kontakt med Lotteritilsynet, som gir ekspertuttalelse før eventuell godkjenning i Kulturdepartementet. Lotteritilsynet benytter blant annet verktøy som viser spills risikoprofil.

3. Nytt verktøy. Norsk Tipping utviklet i 2010 et verktøy spillerne kan bruke for å sette grenser for hvor mye penger de vil bruke på sitt spill i alle kanaler. Dette ble tilgjengelig 10. februar 2011.

2010 var det første hele året med ny selvtest på www.spilleveit.no. Testen er utviklet av Spelinstituttet, og skal gi spillerne mulighet til å få oversikt over egen spilleatferd. Et av hovedmålene er å fange opp spillere som er på vei til å utvikle et spilleproblem. 1041 personer gjennomførte testen i 2010.

4. Merknader markedsføring. I Lotteritilsynets rapport om markedsføringen for 2. halvår 2009 meldte tilsynet om ett

avvik. Det gjaldt bruk av barn i annonser for en Fair Play-kampanje. I rapporten for 1. halvår 2010 hadde tilsynet ingen merknader. Rapporten for 2. halvår 2010 vil bli omtalt i Norsk Tippings års- og samfunnsrapport for 2011.

5. Etablerte Samfunnspanel og Kvartalsforum. Norsk Tipping etablerte i 2010 Samfunnspanelet. Panelets 13 medlemmer skal være et speilbilde av omgivelsenes oppfatning av Norsk Tipping og gi innspill om hvordan Norsk Tipping kan oppfylle sin samfunnsrolle best mulig. Panelet fattet ikke vedtak. Panelet er sammensatt av representanter for overskuddsmottakere, spillutviklere, interesseorganisasjonene, spillere og andre. I 2010 er det avholdt to samlinger. På det første møtet foreslo panelet at en representant for Norsk Forening for Spillproblematikk burde møte som observatør. Dette ble etterkommet. Etter panelets eget ønske skal det ha fire samlinger årlig.

Som en del av ansvarlighetsarbeidet inviterer selskapet representanter for spilleavhengighetsmiljøene, forskere og kompetansemiljøer på spilleavhengighet, Hjelpelinjen m. fl. til et årlig kontaktmøte.

I 2010 ble det såkalte Kvartalsforum etablert. Dette er et kvartalsvis telefonmøte mellom Norsk Tipping og spilleavhengighetsorganisasjonene.

6. Opplæring i ansvarlig spillvirksomhet. Alle nyansatte får opplæring i ansvarlig spillvirksomhet og gjennomgår e-læringsprogram. Av 305 nye kommisjonærer i 2010 har 261 bestått e-læringskurs. De resterende 34 blir fulgt opp i 2011. I tillegg til disse har 218 eksisterende kommisjonærer bestått kurset i spillansvarlighet. Dette er et sentralt tema i kommisjonæropplæringen, som foregår i Norsk Tippings lokaler.

“ Vi må gjøre som vi sier. Sier vi at vi er attraktive, må vi være det, i alle kanaler og med de spill som kundene etterspør. Sier vi at vi er ansvarlige, må vi være det – blant annet ved å tilby våre kunder verktøy som gjør dem i stand til å ha et bevisst forhold til eget spill.»
Linda Eng Strand, leder Kundedialog

7. Innhenter kompetanse. Norsk Tipping rådfører seg blant annet med det svenske Spelinstituttet i spørsmål om spilleproblemer. Selskapet bidrar også til forskning på feltet, blant annet ved at inntil 0,5 prosent av Norsk Tippings overskudd fordeles av Kulturdepartementet til Nasjonal handlingsplan mot pengespillproblemer.

Selskapet tilbyr storvinnere (over to millioner kroner) fem timer gratis veiledning.

Ny befolkningsundersøkelse

Siden 2005 har Synovate gjennomført fire befolkningsundersøkelser for Norsk Tipping om nordmenns spillevaner. Årets undersøkelse viste en signifikant økning i antall spillere uten problemer sammenliknet med undersøkelsen i 2008 (økning på 1,8 prosentpoeng, eller cirka 165 000 personer). Dette er en positiv utvikling som kan tyde på at både myndighetenes pengespillpolitikk og Norsk Tippings tiltak mot spilleavhengighet har hatt ønsket effekt. Andelen i befolkningen med spilleproblemer økte fra 1,9 til 2,1 prosentpoeng. Denne utviklingen er innenfor feilmarginene fra undersøkelsen i 2008. Det er også verdt å merke seg at Synovate har revidert metoden for å beregne tallet på problemspillere.

Synovate konkluderer med at det kan se ut som om man finner en generell nedgang i andelen med spilleproblemer i befolkningen, og at de som har vært moderat spilleavhengige enten har sluttet å spille, eller fått et noe større problem med spillingen sin.

Flere henvendelser om Oddsen

Statistikken for Hjelpelinjen for spilleavhengige viser at Oddsen er det Norsk Tipping-spillet som har flest henvendelser. Dette var også spillet som hadde størst økning i antall henvendelser i 2010. Norsk Tipping har merket seg denne utviklingen

og vil følge den nøye i 2011, blant annet ved å se hvilken effekt innføringen av frivillig grensesettingsverktøy vil ha.

Statistikken viser at poker og kasinospill på utenlandske nettstedene utgjør 38 prosent av hovedproblemspillene som Hjelpelinjen fikk henvendelser om i 2010. Oddsen utgjør 23 prosent, og av disse henvendelsene utgjør Oddsen fra Norsk Tipping cirka 78 prosent.

Godt sikkerhetsarbeid

Sikkerhetsarbeidet rundt misbruk av Spillerkortet, ID-tyveri og annen svindel er blitt intensivert de siste årene. Fra 2009 til 2010 er antall saker om mislighold av Spillerkortet redusert fra 236 til 193. En viktig grunn til nedgangen er at Norsk Tipping iverksatte SMS-varsling til kunden ved endring av PIN-koder og ved utstedelse av tilleggskort. På den måten blir forsøk på ID-tyverier lettere oppdaget. SMS-varslingen er ett av tiltakene i en handlingsplan for sikkerhet hos kommisjonærer og lokalinnhavere som ble vedtatt i 2010. Handlingsplanen omfatter blant annet

sikkerhetsinstruks for kommisjonærene. Noen av de øvrige tiltakene i planen er forsinket på grunn av arbeidet med fornyelse av IT-infrastruktur, men vil bli innført i 2011.

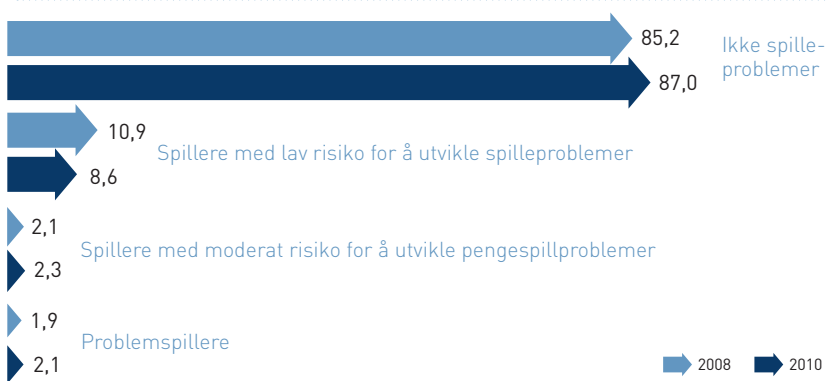
I 2010 ble Norsk Tipping, for andre året på rad, nominert til Fidusprisen for sine gode sikkerhetstiltak. Selskapet sertifiseres årlig i sikkerhetsstandardene ISO 27001 og i World Lotteri Organizations Security Control Standard.

Økt tillit til Norsk Tipping

Synovate foretar årlig et såkalt omgivelsesregnskap på vegne av Norsk Tipping. Her bes folk blant annet om å ta stilling til påstanden «Norsk Tipping er opptatt av å begrense spilleavhengighet». I undersøkelsen for 2010 er 47 prosent helt eller delvis enig i påstanden. Dette er 10 prosentpoengs økning fra 2009. Andelen som var helt eller delvis uenige i påstanden, sank fra 50 til 36 prosent.

 Se statistikk på side 74 for mer informasjon

ANDEL AV BEFOLKNINGEN MED OG UTEN SPILLEPROBLEMER (%)

“ Imøtegå konkurransen fra internasjonale spillselskaper. Det er viktig for norsk frivillighetsarbeid.

“ Norsk Tipping må opprettholde kundenes tilhørighet gjennom nye medier og nye spillformer.

“ Utviklingen av nye spill må være solid forankret i en etisk grunnholdning slik at spillene har tillit i folket og den frivillige massen.

ATTRAKTIV OG VIKTIG

SVEN MOLLEKLEIV

DIREKTØR FOR SAMFUNNSANSVAR I
DET NORSKE VERITAS OG PRESIDENT
I NORGES RØDE KORS

– **Betrakter du Norsk Tipping som et attraktivt selskap, Sven Mollekleiv?**

– Ubetinget ja, og for å utdype svaret har jeg lyst til å si noe om betydningen av frivillig arbeid. Det er tette bånd mellom frivilligheten og Norsk Tipping. 50 prosent av befolkningen er aktive i frivillig arbeid. 80 prosent er medlem i en eller flere organisasjoner. Det utføres 115 000 frivillige årsverk, og på dette feltet er Norge best i verden! Frivillighetens samfunnsmessige betydning er mye mer enn sparte penger. Det handler om helsegevinsten ved å spille tuba, følelsen av å være av betydning for andre, gleden ved å være aktiv, lære mestring og å ta ansvar. Frivilligheten er en skole i demokrati og er med på å skape selve livet for mange mennesker. Norsk Tipping bidrar i stor grad til å opprettholde denne enormt viktige samfunnsoppgaven. Det gjør selskapet attraktivt.

– **Mange mener nok at bidraget til en så viktig samfunnsoppgave kunne kommet fra staten og ikke fra pengespill?**

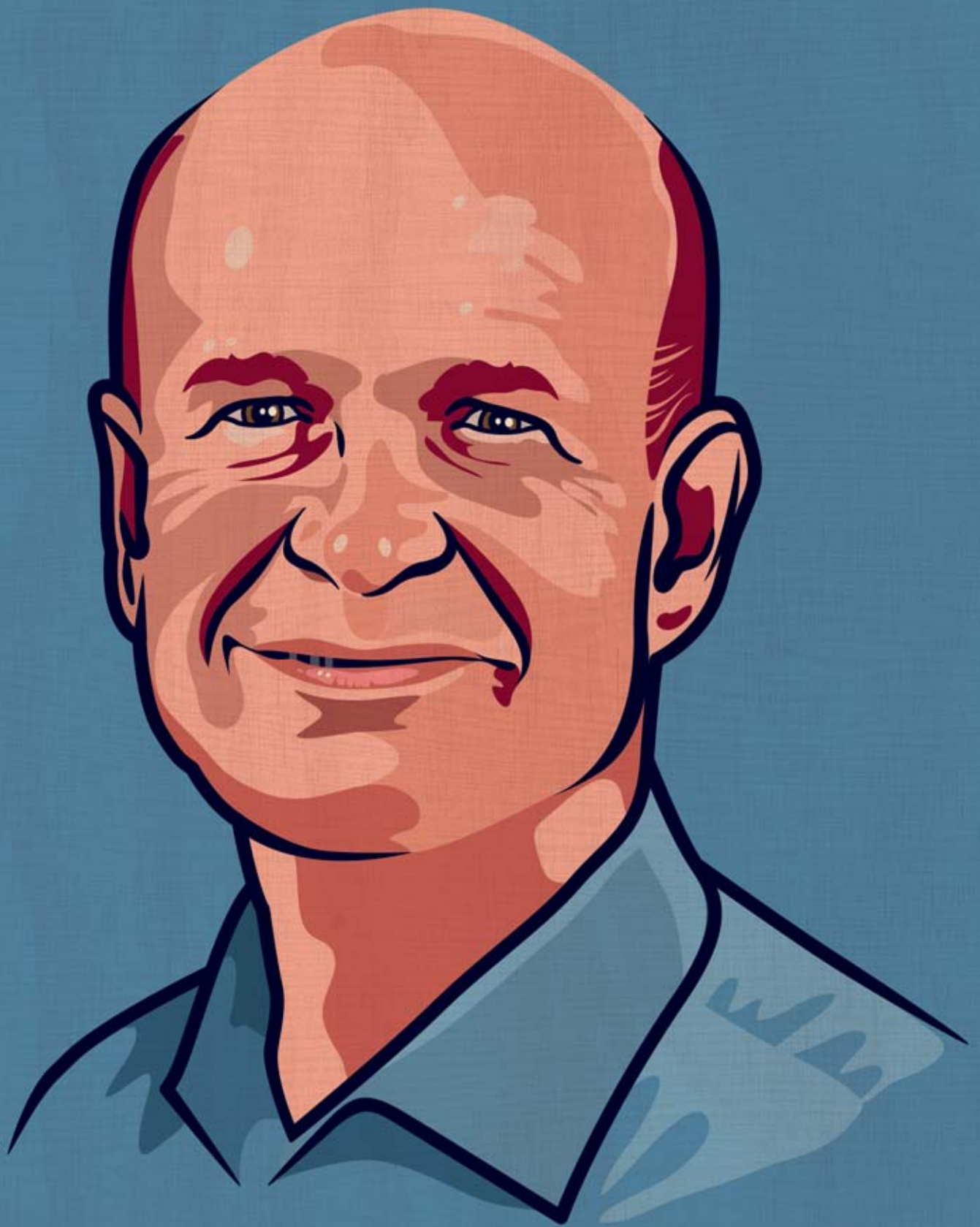
– Jo, men det er viktig at frivilligheten er uavhengig og selvstendig. Den må ikke styres av myndighetene. Forutsigbare midler fra Norsk Tipping sikrer uavhengigheten og gir trygge rammevilkår. Samtidig er det naturligvis en forutsetning at inntektene er skapt på en etisk forsvarlig måte, gjennom spill som ikke skaper problemer.

– **Er denne formen for attraktivitet, inntektene spillene genererer, noe å bygge fornølse og utvikling på?**

– Det var et viktig strategisk grep at tippespøkkelen ble endret i 2008, slik at en del av overskuddet nå går til samfunnsnyttige og humanitære formål. Jeg er overbevist om at det styrker befolkningens motivasjon for å støtte opp om Norsk Tipping. Det har gjort selskapet mer attraktivt. Attraktiviteten ligger i folks oppfatning. Derfor mener jeg det er viktig for Norsk Tipping å markedsføre ideen med selskapet, samfunnsoppdraget og samfunnsbidraget.

– **Tror du folk vil spille hos Norsk Tipping bare for å støtte et godt formål?**

– Du vil alltid ha de som kan karakteriseres som spillere, som velger utenlandske selskaper fordi de gir høyere odds. Men jeg tror at den nære tilknytningen mellom Norsk Tipping og frivilligheten gjør at det aktive, samfunnsengasjerte mennesket vil være med på å styrke Norsk Tipping. For unge mennesker, og det er de som er mest aktive i frivillig arbeid, er en slik tilhørighet viktig. Her snakker vi egentlig om et kinderegg; spenningen ved å delta i spillet, få premie av og til og bidra med midler til gode formål. Grasrotandelen styrker denne tilhørigheten og gjør Norsk Tipping enda mer attraktiv.

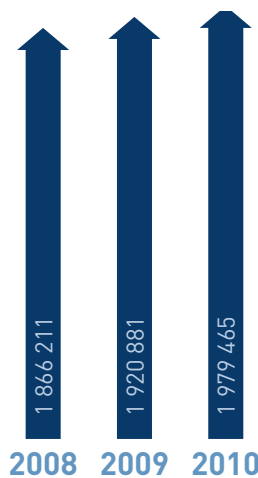
OMSETNINGSREKORD – IGJEN

I alt ble det solgt spill for 14,7 milliarder kroner i 2010. Det er ny omsetningsrekord for Norsk Tipping. Brutto omsetningsvekst i 2010 var på 2,2 milliarder kroner. Det er imidlertid verdt å merke seg at Multix utgjør 1,9 milliarder av økningen. Brutto-omsetningen på Multix blir høy ettersom over 90 prosent av omsetningen går tilbake til spillerne i form av premie – som i stor grad blir brukt til å spille på nytt.

Utviklingen for de tradisjonelle spillene:

- **Viking Lotto** hadde et godt år, med en omsetningsøkning på 312 millioner kroner. En viktig årsak er flere jackpotter, som skapte store premier.
- **Joker** fikk god drahjelp fra Viking Lotto og økte omsetningen med 76 millioner kroner.

▶ SNART TO MILLIONER KUNDER

Tabellen viser antall kunder per 31.12.

- **Flax** passerte en milliard i salg og økte med 43 millioner kroner.
- **Odds** hadde også vekst, med en omsetningsøkning på 15 millioner kroner.
- **Lotto** hadde en tilbakegang på 61 millioner kroner.
- **Keno** hadde en tilbakegang på 28 millioner.
- **Tipping** gikk tilbake med 25 millioner.
- **Extra** gikk tilbake med 24 millioner kroner.

Nesten en millionær om dagen

Hele 350 nordmenn fikk utbetalt en million kroner eller mer i premie fra Norsk Tipping i 2010. Tallet for utbetalinger av små og mellomstore premier er enormt. I løpet av året har det blitt utbetalt 43,9 millioner slike overraskelser.

Snart to millioner kunder

Hvis antall kunder er et mål for oppslutningen om Norsk Tipping, må konklusjonen være at den er svært god. Ved årsskiftet hadde Norsk Tipping 1 979 465 kunder. I 2010 fikk selskapet 135 863 nye kunder. Spillergrunnlaget, det vil si antall kunder som har spilt i løpet av siste 13-ukers periode, var ved årsskiftet 80 prosent. Det er i tråd med målsettingen. 95,5 prosent av kundene spilte minst én gang i løpet av de siste 52 ukene. Det er også i tråd med målsettingen.

Stabilitet hos kommisjonærene

Kommisjonærkanalen, inklusive Spill-i-kasse, omsatte for 9,55 milliarder kroner i 2010, en nedgang på 96 millioner fra 2009 (som hadde 53 uker). Tendensen med et endret handlemønster, hvor omsetning flyttes fra servicehandel (kiosk) til dagligvare, fortsatte i 2010.

Norsk Tipping hadde ved utgangen av året 4005 kommisjonærer, 33 færre enn i 2009. De cirka 20 000 ansatte i det store kommisjonærnettverket er Norsk Tipping ansikt utad

mot kundene. Norsk Tipping har gjennom året lagt stor vekt på å tilrettelegge for nettbaserte opplæringsprogram for kommisjonærene. I løpet av 2010 er det gjennomført og bestått 2037 e-læringskurs som omhandler produkter, bruk av terminalen, Grasrotandelen og spillansvarlighet.

I tillegg til nettbasert opplæring, avholder Norsk Tipping tradisjonelle klasseroms-kurs i sine lokaler. Først og fremst er dette kurs for nye kommisjonærer, men alle kan melde seg på. I løpet av året er det avholdt 46 kurs på Hamar og ni kurs ute i butikk.

Økt mobilsalg

Salg av spill via mobiltelefon økte med 52,4 prosent, fra 144 millioner kroner i 2009 til 219 millioner i 2010. I alt spilte rundt 53 000 kunder via mobiltelefonen.

Økt salg via Internett

Når det gjelder omsetning på Internett, var veksten stor i 2010. Omsetningsøkningen fra 2009 var på hele 31,2 prosent. På to år har omsetningen via Internett økt fra 830 millioner til nesten 1,5 milliarder kroner. Antall internettspillere var 292 000.

Mobil- og internettkundene er typiske sportsspillere. Odds sto for 27 prosent av omsetningen på Internett og 52 prosent av omsetningen på mobil. Den økte tilgjengeligheten som elektroniske kanaler gir til spill, samt Hjelpelinjens statistikk som viser at antall henvendelser om Odds er omtrent doblet seg i 2010, gir utfordringer for Norsk Tipping. Selskapet følger denne utviklingen nøye.

Økt kundevennlighet via nettpartnere

Norsk Tipping hadde ved utgangen av året kommisjonærkontrakter med åtte nettpartnere, i tillegg til pilotsamarbeid med tre andre. Fra nettkommisjonærenes side, for

“ Over 20 000 ansatte hos de drøyt 4 000 kommisjonærene våre gjør en kjempejobb! Gjett om det er morsomt å jobbe i en bedrift som ganske snart får sin kundenummer to millioner og der vi er med på å «utnevne» 350 nordmenn til millionærer årlig!»

Astrid Hermansen, konseptansvarlig

eksempel TV2.no, kommer spilleren direkte inn på norsk-tipping.no.

Omsetningen via nettpartnerne ble 280 millioner kroner i 2010. Dette representerer en stor vekst. Tallet for 2009 var 117 millioner kroner.

Lotteritilsynet gjennomfører halvårlige evalueringer av Norsk Tippings spill i elektroniske kanaler. I rapporten for 1. halvår 2010 har tilsynet registrert ett avvik i forhold til regelverket. Det gjelder mangel på informasjon om spilleavhengighet der spillet LangOdds'en blir tilbudt hos tre av nettkommisjonærene. Tilsynet anbefaler at linkene til www.spillevevt.no og Hjelpelinjen blir mer synlige. Dette kom på plass i desember for to av nettpartnerne. For den tredje nettpartneren ble henstillingen etterkommet på nyåret.

Spill-i-kasse

2010 er det andre året spillere har kunnet levere spill i den ordinære butikkassen i enkelte butikker. I løpet av året er tilbudet

blitt tilgjengelig i 490 REMA 1000-butikker. Det er i tillegg inngått kontrakter med lavpriskjedene Kiwi og Bunnpris om utplassering i deres butikker i 2011. Denne salgsløsningen er med andre ord inne i en rask vekst. Omsetningen via Spill-i-kasse i 2010 var 166 millioner kroner, mot 22 millioner i 2009. Til sammen 320 000 unike brukere prøvde tilbudet. Erfaringene med tilbudet er at det fører til økt omsetning av spill.

Kundesenter med fornøyde kunder

Aldri har kommisjonærene vært mer fornøyd med servicen de får fra Norsk Tippings Kundeservice enn i 2010. Tilfredsheten målt i opplevd kundeservice blant et utvalg av kommisjonærer som er i kontakt med senteret, var hele 91 – en økning på seks fra 2009. Resultatindeks over 80, på en skala til 100, regnes som svært bra, og er også målsettingen til Norsk Tipping.

Målsettingen for opplevd kundeservice blant kunder ble også nådd. Også her var

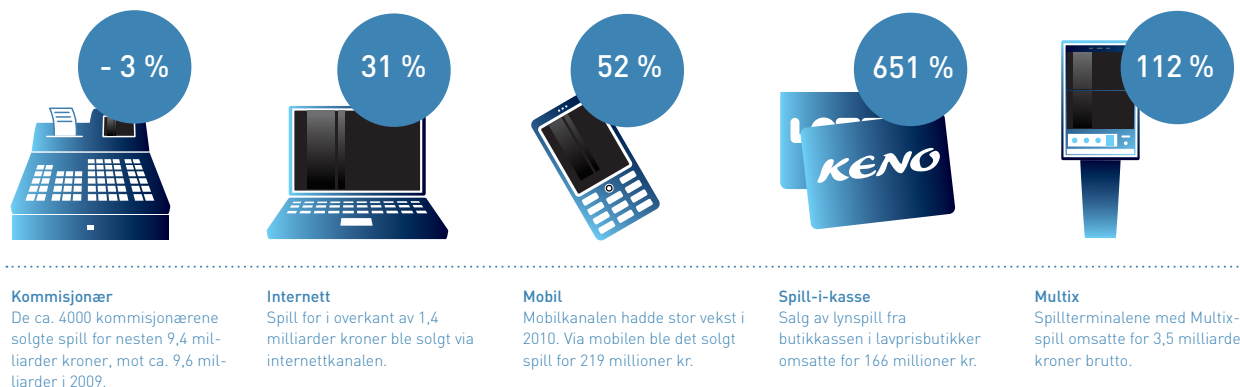
målet 80. Resultatet i 2010, 83, er litt lavere enn i 2009, men fortsatt svært bra. Andelen besvarte telefonsamtaler innenfor 20 sekunder var 74,8 prosent og svartiden i snitt 22 sekunder. Prosentandelen e-poster som ble besvart innen to timer ble redusert fra 96,4 til 90,7 prosent. Gjennomsnittlig ventetid totalt for alle henvendelser, inkludert e-post, økte fra 31 til 58 minutter. Alle disse parameterne er godt innenfor selskapets målsetting.

I gjennomsnitt mottok Kundesenteret nesten 1000 henvendelser hver eneste dag i 2010 – totalt 355 000 henvendelser. Det er 6 000 flere enn året før. I tillegg tok kundebehandlerne 35 000 telefoner ut til kommisjonærene for å følge opp salgsmål. Det er cirka 5000 færre enn året før. Kundeservice lanserte mot slutten av året også muligheten for henvendelser via chat.

Se statistikk på side 67 for mer informasjon

SALG AV NORSK TIPPINGS SPILL I ULIKE KANALER (prosentvis endring)

“ Engasjer unge mennesker! De liker spill. Gi dem tilhørighet til selskapet.

“ Vis en ny generasjon betydningen Norsk Tippings virksomhet har i samfunnet og for frivillig arbeid.

“ Skap en dialog med dem som skal være med på å utvikle produktet. Lytt til hva slags spill en ny generasjon vil ha.

GÅ I DIALOG MED UNGE

ARNE HJELTNES

KONSERNESJEF NORDEN I
KOMMUNIKASJONSBYRÅET CREUNA

– Sett fra utsiden, Arne Hjeltnes, hvordan vurderer du behovet for at Norsk Tipping må fornye seg?

– Behovet er stort. Det handler om å gi den oppvoksende slekt en tilknytning til selskapet, slik min generasjon fikk det gjennom fotballtipping. En viktig forskjell er at min generasjon mottok få tilbud i få kanaler, mens dagens unge får en enorm mengde informasjon. Den nye generasjonen er annerledes. Den krever dialog. Unge forventer svar på sine mange spørsmål.

– Hva spør de om?

– En viktig del av Norsk Tippings fornyelse bør handle om å bli enda flinkere til å formidle hva selskapet er til for og hva det bidrar med. For Røde Kors i Sverige har vi laget en løsning på Facebook som gjør at givere kan følge pengene fra lommeboka til prosjektet. Det er eksempel på den type svar unge mennesker krever. Mens min generasjon var opptatt av om vi tippet riktig, er dagens unge mer opptatt av miljø og samfunnet og hva som særpreger selskapet de vil knytte seg til. Et kjennetegn ved kundeorienterte bedrifter er at de klarer å skape verdiøkning gjennom dialog med kundene sine. Unge mennesker er i utgangspunktet spillende mennesker. Så det handler også om å utvikle spill i dialog med kundene, i de kanalene der nye kundegrupper er.

– Ser du det som problematisk å være fornyende og samtidig ha ansvarlighet som et premiss?

– Slett ikke. Jeg ønsker sterkere lys på hva pengene går til. Selskapets vektlegging av samfunnsansvar er verdifullt i et samfunn med tusenvis av digitale kunder. Kjernepunktet i kommunikasjon i dag handler om å vise hvordan man skiller seg ut. Den historien gir kundene et svar på hvorfor man skal velge ditt selskap. Norsk Tippings samfunnsansvar og samfunnsbidrag styrker selskapet og gjør at det framstår som mer verdifullt å være kunde av.

– Hvilket inntrykk har du av Norsk Tippings evne til fornyelse?

– Et veldig godt inntrykk. Norsk Tipping har vært tidlig ute med å ta i bruk ny teknologi. Min erfaring er at det ofte er offentlige etater og offentlige eide bedrifter som er de første til å ta i bruk ny teknologi. Norsk Tipping er ett eksempel.

FUNDAMENT FOR FORNYELSE

I 2010 er det lagt ned mye arbeid i fornyelse innen både teknologi, spillutvikling og tjenester. Svært mange av målsettingene for dette arbeidet vil bli realisert i 2011.

IT-infrastruktur for framtida

Det mest synlige resultatet av fornyelsesarbeidet er et nybygg, som ble overtatt av Norsk Tipping i februar 2011. Skreddersydde datahaller i kjelleren legger til rette for å bygge ny IT-infrastruktur som tilfredsstiller framtidens behov. I 2010 er det lagt planer og strategier for fornyelsen av IT-infrastrukturen. Fornyelsen vil gi økt fleksibilitet, enda bedre sikkerhet og åpning for nye spill og tjenester. Nytt internt nettverk, nye servere, ny dataløsning for tallspill og senere også ny dataløsning for sportspill, er viktige elementer i den nye og moderne IT-infrastrukturen.

Utvikling av nettbaserte pengespill

I november 2010 ba Kulturdepartementet Norsk Tipping om å utrede utvikling av nettbaserte spill. I brevet fra departementet begrunnes henstillingen med at: «Et hovedprinsipp i norsk pengespillpolitikk er å kanalisere spilleaktiviteten inn mot sikre og forsvarlige spilltilbud underlagt offentlig kontroll. Regulerte norske pengespill skal motvirke at det etableres illegale tilbud med ulovlige og ukontrollerte spill, samt motvirke økningen i tilbudet av ukontrollerte elektroniske pengespill på Internett.»

Arbeidet med å planlegge dette nye forretningsområdet for selskapet, som innebærer lansering av nye typer spill spesielt tilrettelagt for Internett og mobil, startet i 2010 og har høy prioritet i 2011.

Samarbeid med bingo-bransjen

Belago er et annet nytt fornyelsesprosjekt, hvor Norsk Tipping skal erstatte bingo-automater med et nytt tilbud. Oppdraget kom fra Kulturdepartementet, etter at

regjeringen vedtok å forby de gamle bingo-automatene. Forbudet ble iverksatt 1. juli 2010. Arbeidet med å utvikle det nye tilbudet har foregått i dialog med bingo-bransjen selv. Norsk Tipping iverksatte i januar 2011 et pilotprosjekt i fem norske byer.

Det er de samme spillterminalene som har såkalte Multix-spill som skal utplasseres i bingo-haller, men med andre typer spill og høyere premie- og tapsgrenser enn Multix. Dette må sees i sammenheng med at Belago etableres i bingo-haller som spillere må oppsøke for å spille. Belago har maksimum premie på 2500 kroner og tapsgrenser på 800 kroner per dag og 4000 kroner i måneden. Spillerne kan sette lavere grenser hvis de ønsker det. I tillegg får spillere et pålagt avbrudd etter en times spill.

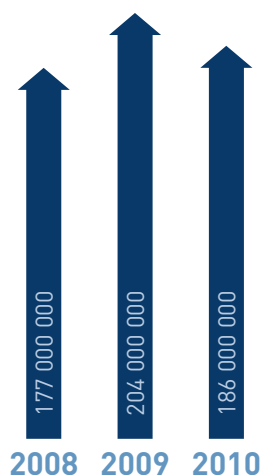
Spillansvarlighet har vært en viktig forutsetning for arbeidet. Belago-terminalene har det samme ansvarlighetsrammeverket som terminalene med Multix-porteføljen.

Kjøp av Norske Spill

I desember kjøpte Norsk Tipping rettighetene til merkenavnet Norske Spill av Reitan Servicehandel. Kjøpet omfatter foruten merkenavnet Norske Spill, en rekke internett-domenenavn og rettighetene til varemerket Yezz. I kjøpet inngår også rettigheter til fast eksponeringsplass for Norsk Tippings spill i nærmere 400 Narvesen-kiosker som er kommisjonær for Norsk Tipping. Narvesen eies av Reitan Servicehandel og var viktige salgssteder for Yezz. Dette skrapeloddet, som ble avviklet 31.12.2010, omsatte for brutto 40,5 millioner kroner i 2010, og overskuddet fra skrapeloddet Yezz har gått til åtte av de største humanitære organisasjonene i Norge.

Norsk Tipping ser en strategisk og kommersiell verdi av kjøpet.

REDUKSJON I MARKEDSFØRINGSUTGIFTENE

Norsk Tipping var den niende største annonsøren i Norge i 2010.

“ Det er en helt annen atmosfære for fornyelse i selskapet nå enn for få år siden. Jeg vil si at forståelsen for behovet er stor. Og jeg har et meget klart inntrykk av at ting kommer til å skje. Ennå har vi en del å bevise, men det skal vi gjøre!»

Geir Vidar Kristensen, seniorutvikler

Samarbeid med 10 H

Norsk Tipping innledet i 2010, etter oppfordring fra Kulturdepartementet, et samarbeid om spillutvikling med ti humanitære organisasjoner i Norge. «10 H» er en grupping som består av Norges Røde Kors, Kreftforeningen, Flyktningshjelpen, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Norges Blindeforebund, Norges Handikapforbund, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke, Norsk Folkehjelp, Redningsselskapet og Redd Barna. Formålet med samarbeidsavtalen er å utvikle en portefølje av spill som skal gi inntekter til foreningene. Norsk Tipping etablerte ved årsskiftet en prosjektorganisasjon for dette samarbeidsprosjektet.

Samarbeid om nytt spillkonsept

I 2010 har planene om å etablere et helt nytt treffsted for sport og spill tatt form. Avtale ble inngått med samarbeidspartnerne Norsk Rikstoto, Reitan Servicehandel og TV2 om å etablere «Ringside» i Oslo sentrum som et pilotprosjekt. I Ringside vil alle spillene til Norsk Tipping og Norsk Rikstoto bli tilbudt. Reitan skal drive stedet, mens TV2 har ansvar for å vise aktuell sport, resultater, tips og statistikk. Norsk Tipping er eier av dette nye spillkonseptet.

En mer effektiv markedsføring

Selskapet arbeider med utvikling også innen markedsføring. Prosjektet NT-STAS (Short Term Advertising Strength) ble etablert i 2010. I prosjektet måles kortsiktig effekt av reklame på kjøp av spill fra Norsk Tipping. Ettersom alle kunder må bruke Spillerkortet, kan Norsk Tipping undersøke hvilken effekt reklame har på kunder. Med dette verktøyet tar selskapet sikte på å bruke reklamemidlene på en måte som gir mest mulig tilbake til overskuddsformålene og mer effektiv kanalisering av norske spillere inn mot Norsk Tippings regulerte tilbud.

Norsk Tipping reduserte utgiftene til markeds kommunikasjon med 8,5 prosent i 2010, fra 204 millioner i 2009 til 186 millioner. Til sammenlikning økte Norsk Tippings konkurrenter, ifølge Nielsen Reklamestatistikk, sine markedsføringsutgifter med rundt to prosent. Det innebærer at Norsk Tipping i 2010 var den 9. største annonsøren i Norge, mot nummer seks året før.

Frost-ros

En av Norsk Tippings reklamefilmer, Flax-filmen Frost, fikk utmerkelsen Sølvfisker og gikk til finalen i Gullfisker, som er den årlige kåringen av de beste norske reklamefilmene vist på TV2. Den samme filmen vant prisen for beste reklamefilm for «Instant Games-products» på World Lottery Association-kongressen i Australia.

Satsing på sosiale medier

2010 er det første hele året Norsk Tipping har vært aktivt til stede i sosiale medier. Hovedmålsettingen med satsingen er å ha god kommunikasjon med potensielle og eksisterende spillere, interessenter, samt promotere og teste Norsk Tippings produkter og tjenester. Et godt eksempel på hvordan produkter kan lanseres i dialog med kunder på sosiale medier, er at selskapet i 2010 benyttet Facebook blant annet under lanseringen av betaversjonen av ny løsning for levering av spill på iPhone.

Utvikling av mobilapplikasjoner

I løpet av året har Norsk Tipping utviklet løsninger som gjør det mulig å kjøpe spill via Android-telefoner, iPhone og Samsungs tablet. Særlig ble lanseringen på iPhone i oktober en suksess. I løpet av to måneder hadde 20 000 kunder lastet ned applikasjonen. Norsk Tipping forventer en økning i salg av spill via mobil i 2011.

“ Bevar den gode bedriftskulturen, med en solid og reflektert organisasjon.

“ Lag og offentliggjør snarest mulig en miljøstrategi! Det går ikke an å være en moderne organisasjon uten å ha det. Og den bør inneholde en klimastrategi.

“ Offentliggjør hvilke saker selskapet driver lobbyvirksomhet for.

EFFEKTIVITET FORVENTES

JØRGEN RANDERS

PROFESSOR VED
HANDELSHØYSKOLEN BI

– Dette kapitlet i års- og samfunnsrapporten viser til «en effektiv og framoverlent virksomhet». Er Norsk Tipping det, Jørgen Randers?

– Det som slår meg, etter å ha lest i års- og samfunnsrapporten for 2009, er det enorme antallet kunder dere har, det store overskuddet og bidraget til samfunnsnyttige formål. Dessuten viser rapporten at selskapet har en stor forståelse for hvilke hensyn selskapet må ta – dets samfunnsansvar. Jo, jeg synes nok dette kvalifiserer til å være framoverlent.

– Lønner det seg for næringslivet å ta samfunnsansvar? Gir det økte inntekter?

– Det vitenskapelige svaret er nei. Mange grundige studier har ikke klart å påvise at en bedrift som vektlegger samfunnsansvar tjener mer penger enn andre. Men studiene viser også at bedriftene heller ikke taper penger på det. De får ikke netto utgifter. Derfor bør ethvert selskap legge vekt på samfunnsansvar, slik Norsk Tipping synes å gjøre.

– Hva kreves av en moderne virksomhet for å ha et godt omdømme og lojale kunder?

– For 10–20 år siden var det hovedsakelig aksjonærenes interesser som spilte en rolle. I dag er det en hel rekke interessegrupper som stiller krav. Arbeidstakere, miljøbevegelsen, menneskerettighetsorga-

nisasjoner og andre ideelle organisasjoner har et øye mot bedriften. Det stilles også krav til at underleverandører behandler ansatte ordentlig og tar samfunnsansvar. Enhver profesjonell bedriftsleder må derfor gjennomføre en analyse av hvilke interessegrupper som har forventninger til bedriften og deretter bestemme seg for hvilke krav som skal etterkommes. I senere år har vi sett at ledende selskaper offentliggjør sine standpunkter i saker som ikke har å gjøre med den forretningsmessige driften. Jeg anbefaler Norsk Tipping å offentliggjøre hvilke saker selskapet driver lobbyvirksomhet for, slik at interessentene kan følge med på om det er overensstemmelse mellom det selskapet sier og gjør.

– Fra din posisjon som samfunnsdebattant – har du inntrykk av at Norsk Tipping gjør som selskapet sier?

– Jeg kjenner dere bare gjennom mediene – jeg har aldri kjøpt et lodd! Men ja, jeg vil si det er omtrent samsvar. Årsrapporten viser at Norsk Tipping har et bevisst forhold til interessentene. Dere synes å være klar over hvilke hensyn dere må ta – også overfor andre enn eieren. Jeg synes dette stort sett gjenspeiles i mediene. Det eneste avviket jeg kan komme på er den såkalte gartnersaken og det som fulgte av den. For en utenforstående som meg var den saken ekstremt overraskende, men jeg ser ikke bort fra at den saken har styrket selskapet.

TYDELIG SAMFUNNSROLLE

Norsk Tipping kjøpte varer og tjenester fra over 900 leverandører for 1,2 milliarder kroner i 2010. For å øke kvaliteten, er innkjøpsansvaret delvis sentralisert til innkjøpsavdelingen. Fornylse av innkjøpspolicyen ble iverksatt i 2010 og oppdatert versjon ble tatt i bruk 1. februar 2011. Nye etiske retningslinjer for leverandører ble vedtatt i 2010.

Avvik i innkjøpsprosedyrer

KOFA (Klagenemnda for offentlige anskaffelser) ila Norsk Tipping AS et gebyr for en ulovlig direkte anskaffelse av blant annet mat til selskapets kantinevirksomhet. Bakgrunnen var en klage fra Næringslivets Hovedorganisasjon på flere av selskapets anskaffelser. Etter at Norsk Tipping ble ilagt dette gebyret, trakk NHO sine øvrige klager.

I en konkurranse om utvikling av Internett- og mobilkanalen ble en leverandørs tilbud avvist på grunnen formell feil. Avvisningen skjedde i henhold til bestemmelser i forskrift om offentlige anskaffelser. Leverandøren fikk medhold i begjæring om midlertidig forføyning. Norsk Tipping AS valgte i januar 2011 å avlyse konkurransen for så å lyse den ut på nytt.

I konkurransen om totalentreprisen for datahallene i Norsk Tippings nybygg klaget en tilbyder avgjørelsen av konkurransen inn for KOFA. Tilbyderen som tapte entreprisen var uenig i vurderingen av vinnertilbudet på flere punkter og mente at Norsk Tipping ikke hadde fulgt anskaffelsesregelverket. KOFA fant at Norsk Tipping AS hadde begått to brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Klagerens øvrige klager på vurderingen av tilbudet førte ikke fram. Norsk Tipping AS ble ikke ilagt gebyr i denne saken.

I en konkurranse vedrørende rammeavtale om mobilkommunikasjon og -tjenester ble en leverandør avvist fra konkurransen med den begrunnelsen at leverandørens tilbud ikke var priset i henhold til konkurransegrunnlaget. Dette medførte at Norsk Tipping AS hadde plikt til å avvise leverandørens tilbud. Leverandøren klaget i september 2010 forholdet inn til KOFA. Klagen ble i oktober 2010 avvist av Klagenemndas sekretariat med den begrunnelse at klagen ikke kunne føre fram. Sekretariatets beslutning ble ikke påklaget av leverandøren.

Anskaffelsesprosess kvalitetsrevidert

En kvalitetsrevisjon av Norsk Tippings anskaffelsesprosess ble gjennomført av

KOSTNADSBESPARELSER INNKJØP

Flere av de store innkjøpsavtalene som ble inngått i 2010 har stor betydning for effektivitet og utvikling:

Ny tallspillmotor

Ny infrastruktur for tallspill. Avtale inngått med Scientific Games, til en verdi på cirka 150 millioner kroner over tolv år.

Spill til Multix

Kontrakter inngått med tre internasjonale selskaper. Avtalen har en verdi på rundt 120 millioner kroner over en fireårsperiode.

Nye kommisjonærterminaler

Installasjon av kommisjonærterminaler, spillterminaler, flatskjermer m. m. hos kommisjonærer og lokalinnhavere. Avtalen er verdt 50-150 millioner over fire år.

KPMG i 2. kvartal 2010. Formålet var å vurdere om anskaffelsesprosessene er hensiktsmessige til å gjennomføre effektive innkjøp, og sikre etterlevelse av Lov om offentlige anskaffelser.

Revisjonen konkluderte med svakheter i anskaffelsesprosessen som hindrer Norsk Tipping i å utføre anskaffelser på en effektiv måte og samtidig etterleve regelverket. Svakheter er identifisert innenfor styrende dokumenter, rolle- og ansvarsfordeling, rutiner og maler, organisering og kompetanse, systemstøtte, måling, overvåking og rapportering.

Det er utarbeidet en egen framdriftsplan for oppfølging av kvalitetsrevisjonen. Alle tiltakene skal gjennomføres i 2011.

Nominert til «Årets leverandør»

Norsk Tipping var nominert i klassen som «Årets leverandør» i Mix-kjeden (Norges-Gruppen servicehandel) og ble til slutt nummer to i konkurransen.

Stabilt og godt omdømme

Synovate gjennomfører to årlige omnibusundersøkelser for å kartlegge Norsk Tippings omdømme. Sett over en lengre tidsperiode (2006-2010) er det ingen tyde-

lige endringer i hvordan selskapet oppfattes. I begge målingene i 2010 svarer 62 prosent av befolkningen at de har et meget eller ganske godt totalinntrykk av Norsk Tipping.

Stor og positiv medieoppmerksomhet

Norsk Tipping er blant landets mest medieprofilerte bedrifter. I 2010 ble det registrert 3932 oppslag i papir-, eter- og nettmedier – det vil si mer enn 10 i gjennomsnitt per dag. Av disse var cirka 77 prosent positive.

99,95 prosent tilgjengelighet

Norsk Tipping bearbeider hvert år en enorm datamengde. I 2010 ble det gjennomført 196,2 millioner salgstransaksjoner. 44,4 millioner Flax-lodd ble distribuert og solgt. Selskapets krav til tilgjengelighet for kundene er satt til 99,5 prosent. Resultatet for 2010 var 99,95.

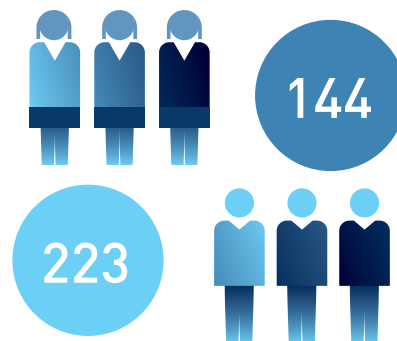
Utsatt miljøstrategi

Målet om å ferdigstille en overordnet miljøstrategi ble ikke oppnådd i 2010. Ny målsetting er å realisere dette i 2011.

Distribusjon av kuponger

Arbeidet med å redusere utsending av papir til de rundt 4000 kommisjonærene er videreført i 2010. Også dette året er antallet

KJØNSFORDELING BLANT NORSK TIPPING-ANSATTE

Fra 2009 til 2010 økte antall ansatte fra 360 til 367. Andelen kvinner sank fra 40 til 39 prosent.

TV-avtale

Produksjon av TV-trekninger, kommunikasjonsvideoer og multimedia. Avtale inngått med Fabelaktiv. Avtalen har en verdi på 80-100 millioner kroner over fire år.

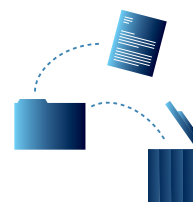
Trykkeritjenester

Avtale om trykkeritjenester, som for første gang omfatter alt trykkebehov. Avtalen gir en potensiell besparelse på rundt 30 prosent ut fra budsjettet for 2011.

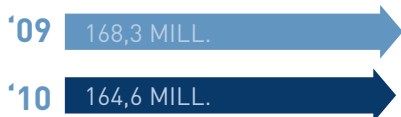
Dokument-håndteringssystem

Elektronisk dokumenthåndteringssystem ble anskaffet i oktober og implementeres 1. halvår 2011.

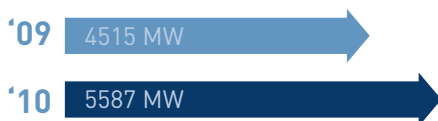

MILJØFORBEDRINGER

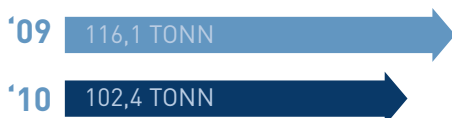
Antall distribuerte kuponger og oddsprogrammer

Strømforbruk

Avfall

redusert, fra 168,3 millioner kuponger og oddsprogrammer i 2009 til 164,6 millioner i 2010.

Produksjonen av alle kuponger og oddsprogrammer, også denne rapporten, er godkjent i henhold til Svanemerket. For å få svanemerket må hele livsløpet til produktet eller tjenesten være så miljøtilpasset som mulig.

Transport

Norsk Tipping har retningslinjer for transport. De inneholder blant annet en anmodning om å benytte seg av offentlige transportmidler når det er mulig, og at det er en av selskapets biler som skal benyttes på tjenestereiser der bil er nødvendig. Norsk Tipping benytter seg av Posten-Bring. Distribusjonsselskapet har en aktiv og tydelig holdning til miljøvennlig virksomhet.

Økt strømforbruk

Strømforbruket økte fra 4 514 mw i 2009 til 5 587 mw i 2010. Dette skyldes drift av en backup datahall utenfor Norsk Tippings lokaler, samt ekstra strømforbruk i et av Norsk Tippings bygg, som har vært benyttet til brakkerigg i forbindelse med nybygget.

Økt strømforbruk i 2010 til tross; Norsk Tipping jobber aktivt med strømsparing og energieffektivisering. Dette har blant annet vært fokus i forbindelse med nybygget hvor vi har fulgt miljøprinsipper utarbeidet i det nasjonale IT-prosjektet Grønn IT. Vi etterlever også det statlige energidirektivet for energiforbruk i bygg, i tillegg til at vi satser på miljøvennlig fjernvarmeanlegg. Overskuddsvarme fra datahallene i nybygget vil bli utnyttet.

13,7 tonn mindre avfall

Norsk Tipping reduserte avfallet i alle kategorier, unntatt glass og metall. Totalt er

avfallsmengden redusert fra 116,1 tonn i 2009 til 102,4 tonn i 2010.

Ny medarbeiderundersøkelse

I 2010 startet selskapet med et nytt opplegg for medarbeiderundersøkelse. Det blir gjennomført en hovedmåling ved starten av året og en kort avsjekksmåling midt i året. Målingen retter søkelyset mot forhold som påvirker medarbeidernes trivsel og prestasjoner, i tillegg til blant annet ledernes etterlevelse av selskapets lederprinsipper. Ved begge målingene svarte i overkant av 90 prosent av medarbeiderne.

Alle ledere har ansvar for å presentere rapporten for sine medarbeidere og involvere medarbeiderne for å komme frem til tiltak. Avsjekksmålingen i september 2010 viste fremgang på alle de ti spørsmålene om styrker og utfordringer som ble målt.

Hovedmålingen viste at medarbeiderne i selskapet trives godt på jobben. Medarbeiderne vet godt hva som forventes av dem, og synes også at de fyller forventningene. Selskapet setter klare mål og peker tydelig på ansvarsforhold. Undersøkelsen viser fremgang på dette området.

Medarbeiderundersøkelsen viser at hovedutfordringene ligger i å bli flinkere til å lære av hverandre og videreutvikle ideer. Mange ønsker også å få brukt ferdighetene og evnene sine mer. Selskapet har nå sterkt fokus på dynamisk ressursstyring for å sikre ressurser til prioriterte utviklingsprosjekter og målsettinger. Dette vil gi mange medarbeidere nye muligheter i løpet av 2011.

Lønnsoppgjøret løst gjennom mekling

Lønnsoppgjøret for 2010 var et hovedoppgjør, det vil si både forhandlinger om lønnsregulering og overenskomst.

“ Jeg har helt klart mine medarbeidere med meg når jeg sier at det er høy trivsel blant medarbeiderne, og at stoltheten over å jobbe i Norsk Tipping har økt det siste året. »

Tanja Sveen, HR-rådgiver

Det ble gjennomført forhandlinger med to foreninger, NTL og NITO. I oppgjøret med NTL kom ikke partene til enighet og foreningen sendte varsel om streik. Forhandlingene ble løst gjennom mekling, uten at det kom til streik. Resultatet ved meklingen ble et resultat på samme nivå som for NITO og uorganiserte.

53 prosent av de ansatte er fagorganisert. Selskapet har tariffavtaler med LO-stat/NTL og SAN/Nito. I 2010 ble en ny lokal forening, Tekna, etablert. Lokal overenskomst vil bli utarbeidet i 2011.

Likelønnsutvikling

Lønnsoppgjøret i 2010 ble gjennomført med en likelønnsprofil. Det ble fordelt vesentlig mer i likelønnsporten enn den sentrale rammen la opp til. Et resultat av dette er forbedring av likelønnsprofilen blant mellomledere og medarbeidere. Likelønnsutviklingen har derimot vært negativ for toppledere og gruppeledere.

Mens kvinneandelen blant toppledere er styrket, er det tilbakegang blant mellomledere og gruppeledere. Selskapet har en klar målsetting om å styrke kvinneandelen. Dette er en langsiktig prosess, på grunn av lav turnover og lite nyrekruttering av ledere.

Arbeidstakerne i Norsk Tipping

Noen nøkkeltall om organisasjonen ved utgangen av 2010:

- Selskapet hadde 367 ansatte, en økning på seks i løpet av året. Vikarer, midlertidig ansatte og traineer er ikke inkludert
- Antall årsverk ved utgangen av året var 372,9
- Fordeling hel- og deltidsansatte: 95 prosent har heltidsstilling, 1 prosent arbeider deltid og 3 prosent har redusert arbeidstid etter eget ønske

- Selskapet hadde 1,6 prosent ansatte med innvandrerbakgrunn og fast ansatte med funksjonshemninger utgjorde 0,54 prosent av alle ansatte
- Sykefraværet var i gjennomsnitt 4,4 prosent. Det er samme nivå som i 2009
- Det har vært ett tilfelle av skade i arbeidstida. Dette medførte ikke fravær
- Det var ingen diskrimineringsaker i 2010

Norsk Tipping er en kompetansebedrift som legger stor vekt på den enkelte medarbeiders kompetanseutvikling. Dette gjøres blant annet ved deltakelse på kurs og seminarer, i tillegg til å legge til rette for og å støtte videreutdanning.

Alle nyansatte får innføring i selskapets etiske retningslinjer. De etiske retningslinjene gir kjøreregler som bistår medarbeidere i hvordan man unngår å sette seg selv eller selskapet i en situasjon som kan skape tvil om integritet og uavhengighet.

Ny avdelingsdirektør Strategi/juridisk/eiendom

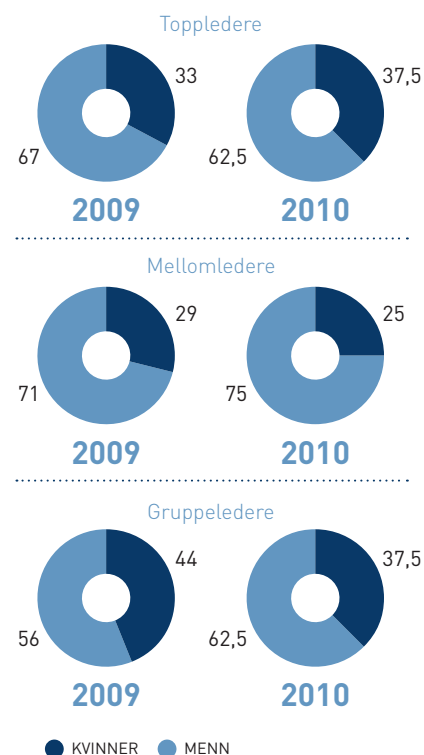
I 2010 tiltrådte cand. jur. Siv Elisabeth Hveberg som avdelingsdirektør for Strategi/juridisk/eiendom. Bjørn Helge Hoffmann hadde vikariert i denne stillingen, etter at Tollef Imsdalen trakk seg. I forkant av ansettelsen av Hveberg ble avdelingen for innkjøp flyttet fra Økonomi/finans til Strategi/juridisk/eiendom. Hveberg sluttet i februar 2011 i stillingen, og Hoffmann er igjen konstituert.

Styrets sammensetning er ikke endret i 2010.

Se statistikk på side 74 for mer informasjon

KJØNSFORDELING BLANT LEDERE I NORSK TIPPING (%)

Norsk Tipping har konstant press på seg for å levere spilleglede, spillansvarlighet og overskudd til samfunnsnyttige formål. Ambisjonen er å gi mest mulig tilbake på en best mulig måte, med mål om å levere 3,4 milliarder kroner til tippenøkkelen.

OPPDRAGET UTFØRES

LARS SPONHEIM

FYLKESMANN I HORDALAND OG
STYRELEDER I NORSK TIPPING

– «Mest mulig tilbake, på best mulig måte» er tittelen på denne rapporten. Er den relevant for Norsk Tipping i 2010?

– Ja, tittelen beskriver det som har vært styrets og administrasjonens klare ambisjon det siste året, nemlig å redusere kostnader for å få mest mulig til formålene våre – med ansvarlighetslinja som et ufravikelig premiss. Jeg er veldig fornøyd med at vi har klart dette, samtidig som inntektene har økt. Det viser hvilken oppmerksomhet organisasjonen og styret har på å levere det jeg kaller akkorden vår, nemlig 3,4 milliarder kroner via tippenøkkelen.

– Stresser denne akkorden styret?

– Ja, jeg opplever at vår eier legger et betydelig press på at vi raskest mulig oppfyller akkorden.

– Synes du kravet kan oppfattes som et litt tveegget sverd for en virksomhet som først og fremst skal regulere pengespillmarkedet og ikke nødvendigvis tjene masse penger?

– Nei, for ansvarlighetslinja ligger i bunn og er helt udiskutabel. Den er grunnleggende innarbeidet i organisasjonen. Jeg synes vi er i ferd med å få aksept i samfunnet for at vi etterlever ansvarligheten på en god måte og at vi kan vi gi økt oppmerksomhet til den andre delen av oppdraget, nemlig å levere mest mulig tilbake til gode formål, på en best mulig måte.

– Er du utålmodig? Du ga vel egentlig uttrykk for det i mediestormen omkring at Norsk Tipping skal utvikle nettbaserte spill?

– Ja, dels for å oppfylle den delen av oppdraget som handler om å bidra med forutsigbare inntekter for frivilligheten, men også for å kanalisere spilling fra utenlandske illegale spill til Norsk Tippings ansvarlige spill. Samtidig har vi hatt et veldig godt år. Vi har lagt problemene rundt Riksrevisjonens granskning bak oss og fått aksept for at vi har ryddet godt opp. Derfor kan vi se framover og gjennomføre oppdraget om å kanalisere mest mulig over til Norsk Tippings ansvarlige spill.

– Som gammel politiker – er du fornøyd med politikere og myndigheters innsikt i

og forståelse for Norsk Tippings virke og oppdrag?

– Ja, jeg er egentlig litt imponert. Vi som står oppi det opplever jo til stadighet at noen anklager oss for ikke å være ansvarlige. Vi må vinne ansvarlighetslinja hver dag, og det gjør vi. I all oppmerksomheten om spill og spilleavhengighet opplever jeg at det politiske miljøet ser veldig klart at Norsk Tipping klarer å levere, ikke minst etter ansvarlighetslinja, og at alle andre alternativer er vesentlig dårligere for samfunnsoppdraget.

– Er det grunnlag for at Norsk Tipping tar en større del av omsetningskaka i det norske spillemarkedet?

– Ja, jeg mener det. Vi må lykkes i å tilby nettbaserte spill. Vi må nå yngre mennesker. Og vi må ha et godt underholdningstilbud til hele befolkningen. Jeg tror vi skal lykkes med det, og da har vi grunnlag for å ta en større del av spilleaktiviteten i samfunnet.

– Er det lett å være styreleder i Norsk Tipping?

– Det er et konstant trykk utenfra. Så når det gjelder å være forberedt på å stå i offentlighetens lys, er det ikke lett. Norsk Tipping har en ualminnelig dyktig organisasjon, administrasjon og administrerende direktør. I så måte er det veldig lett.

STYRETS BERETNING

Norsk Tipping er et 100 prosent statlig eid aksjeselskap, lokalisert i Hamar. Selskapet formidler pengespill i henhold til Lov om pengespill. Styrets arbeid i 2010 har i likhet med i 2009, prioritert god forretningsmessig drift for å sikre at mest mulig av overskuddet blir fordelt til overskuddsformålene. Med ansvarlighet som en solid plattform har selskapet hatt spesiell oppmerksomhet på kjerneverdiene «Vi er kundeorientert» og «Vi er moderne og fremtidsrettet i det vi gjør».

Rekordomsetning

Omsetningsmessig ble 2010 et rekordår. I alt ble det solgt spill for 14,7 milliarder kroner, 2,2 milliarder kroner mer enn i 2009. Multix utgjør 1,9 milliarder av økningen. Bruttoomsetningen på Multix blir høy ettersom den inkluderer gjenspill av gevinster. Multix har en tilbakebetalingsandel på over 90 prosent, og premiene blir i stor grad brukt til å spille på nytt. Netto spilleinntekt (omsetning fratrukket premier) økte med 336 millioner kroner, til 5,6 milliarder kroner.

Omsetningsveksten skyldes – i tillegg til resultatet for Multix – et meget godt år for Viking Lotto, som økte omsetningen med 312 millioner kroner. En viktig årsak var flere store jackpotter i løpet av året. Joker hadde også et godt år, med en vekst på 76 millioner kroner. Multix omsatte nesten som budsjettert, til tross for at selskapet ikke nådde sitt mål for antall oppstilte terminaler. Dette skyldes i hovedsak lavere interesse hos kommisjonærer og potensielle lokalinnhaver enn antatt. Utviklingen for Multix-spillene må derfor betraktes som positiv, men selskapet har revidert forretningsplanen når det gjelder antall oppstillingsplasser.

Fortsatt fokus på kostnader

Samtidig som inntektene økte, ble andre driftskostnader redusert med 70 millioner

STYRELEDER

Lars Sponheim, 53 år

Vært i styret siden: November 2009

Andre styreverv: Ingen

Utdannelse: Sivilagronom/landbruksøkonom

Stilling: Fylkesmann i Hordaland

Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Stortingrepresentant 93–09, nærings- og handelsminister 97–00, landbruksminister 01–03, landbruks- og matminister 03–05, leder i Venstre 96–10

kroner. Dette medvirker til at målet om en kostnadsreduksjon på 100 millioner kroner i perioden 2009 – 2011 nesten er oppnådd.

Etter gjennomføringen av prosjektet Kost/nytte i 2009, ble de fleste tiltakene forankret i organisasjonen og i avdelingsvise handlingsplaner. Arbeidet har gitt gode resultater. For eksempel har en kritisk gjennomgang av konsulentavtaler og reforhandling av avtaler gitt store besparelser. Strategien for de neste årene er å ha en flat samlet kostnadsutvikling

NESTLEDER

Ingvild Ragna Myhre, 54 år

Vært i styret siden: 2007

Andre styreverv: Styreleder Norsk Helsennett SF, Norges Forskningsråd, Simula Research Laboratory AS.

Styremedlem i Folketrygdfondet, Norsk Eiendomsinformasjon AS, Eidsiva Bredbånd AS, Inmeta ASA

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU

Stilling: Partner i Rådgiverne LOS

Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Adm. dir.

Alcatel Telecom AS, adm. dir. Telenor Mobil AS og adm.

dir. Network Norway AS

kombinert med økende inntekter. Dette skal gi en betydelig effektivisering. Innkjøp av konsulenttenester skal primært gjøres for å tilføre spesialkompetanse, og i mindre grad for å tilføre kapasitet. Styret anser at selskapet er i rute med sin ambisjon om ytterligere reduksjon av samlet konsulentbruk i 2011.

Ett av tiltakene i Kost/nytte-prosjektet var gjennomgang av samarbeidsavtalen med Norges Fotballforbund. Norsk Tipping har ikke funnet det hensiktsmessig å be om

“ Omsetningsmessig ble 2010 et rekordår. Netto spilleinntekter økte med 320 millioner kroner.

“ Styret anser at selskapet er i rute med sin ambisjon om ytterligere reduksjon av samlet konsulentbruk i 2011.

“ Selskapet tilfører 3,924 milliarder kroner til gode formål – 3,425 milliarder fordelt via tippnøkkelen, 264 millioner gjennom Grasrotandelen og 235 millioner til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering for spillet Extra.

Paal Fure, 44 år

Vært i styret siden: 2009
Andre styreverv: Moods Of Norway, Iprospect, Unit Management og Vizeum
Utdannelse: Sivilmarkedsførerstudiet ved Norges Markedshøyskole, nå BI.
Stilling: Adm. dir. Isobar Norge
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Adm. dir. Vizeum, Adm. dir. Iprospect, direktør Opinion, direktør Bengal Consulting

Siv Tørudbakken, 42 år

Vært i styret siden: 2007
Andre styreverv: Styreleder i Bompengeselskapet RV2 Kongsvingervegen AS, nestleder i Bompengeselskapet E6 Gardermoen – Moelv AS, nestleder i Vegfinans AS
Utdannelse: Fagbrev barne- og ungdomsarbeiderfaget, grunnfag kulturfag
Stilling: Samferdselsrådgiver Vestfold fylkeskommune
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Fylkesrådsleder i Hedmark

Petter Torgerhagen, 44 år

Vært i styret siden: 2007
Andre styreverv: Ingen
Utdannelse: Høyskolen i Østfold, Informatikk
Stilling: IT-rådgiver i Norsk Tipping
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Ingen

reforhandling av avtalen. Avtalen vil bli gjenstand for en intern kvalitetsrevisjon i 2011.

Premiefondene under Norsk Tipping ble avviklet 31.12.2010. Dette ga en positiv engangseffekt på regnskapet på 392 millioner kroner.

Et solid bidrag til gode formål

Basert på regnskapet for 2010 vil det bli tilført 3,924 milliarder kroner til gode formål. Av denne summen fordeles 3,425 milliarder via tippnøkkelen, 264 millio-

ner via Grasrotandelen og 235 millioner til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering for spillet Extra. I tillegg disponeres 12 millioner av overskuddet til tiltak mot spilleavhengighet.

Styret sier seg meget godt fornøyd med det økonomiske resultatet.

Framtidig utvikling

For de nærmeste årene forventer selskapet ytterligere vekst i omsetningen, blant annet som følge av innføring av Belago

(spillterminaler i bingo haller) og nettbaserte spill. Det forventes også at forbedringer i grunnleggende IT-systemer knyttet til spillene vil gi mulighet for økt fleksibilitet og videreutvikling av eksisterende spill. Dette forventes å bidra til omsetningsvekst. Selskapet har et mål om at den relative veksten i kostnadene skal være lavere enn omsetningsveksten. Korrigeret for engangseffekt av at premiefondene avvikles, forventes vekst i resultatet også i 2011. Styret presiserer at det er usikkerhet rundt vurderingene av framtidige forhold.

“

Det er liten usikkerhet om den framtidige utviklingen av selskapets finansielle situasjon. Styret mener at selskapet har en tilfredsstillende egenkapital og finansiell stilling.

Dette gjelder spesielt utrullingstakten av Belago-terminaler. Endelige rammebetingelser for dem er ennå ikke avklart.

Balanse

Ved utgangen av 2010 var selskapets totalbalanse på 4,648 milliarder kroner og egenkapitalandelen 8,8 prosent. Tilsvarende tall i 2009 var 4 962 mill. kr og 8 prosent. Egenkapitalen er stabil fra 2009. Den lave egenkapitalen må ses i sammenheng med selskapets egenart, som innebærer at aktiviteten gjennom året akkumulerer overskudd til utbetaling påfølgende år. På tidspunktet for utbetaling til overskuddsmottakerne er egenkapitalen styrket på grunn av aktiviteten det påfølgende året.

Selskapet har i 2010 investert 153 millioner kroner til midler i nybygg. Dette bidrar til en vekst i anleggsmidlene.

Det er liten grad av usikkerhet om den framtidige utviklingen på kort sikt av selskapets finansielle situasjon. Styret mener at selskapet har en tilfredsstillende egenkapital og finansiell stilling.

I perioden 2008 – 2010 er Norsk Tippings investeringsfond blitt betydelig redusert som følge av myndighetenes økte tildeling av midler over tippenkjelen (3,425 milliarder kroner per år). Fra 2007 til 2010 er investeringsfondet redusert fra 1,777 milliarder kroner til 260,2 millioner kroner. For å sikre tilfredsstillende soliditet er 150 millioner kroner avsatt til et bundet egenkapitalfond fra 31.12.2010. Basert på forventninger til 2011, er det usikkert om selskapet kan overføre tilsvarende beløp basert på regnskapet for 2011.

Kontantstrøm

Spilleinntektene utgjør selskapets viktigste kontantstrømkilde. Netto kontantstrøm

Silvija Seres, 40 år

Vært i styret siden: 2007

Andre styreverv: Statkraft AS, Aschehoug AS, Data Respons ASA, Norman ASA, Teknologirådet
Utdannelse: Doktorgrad i matematikk fra Oxford University, MBA fra INSEAD
Stilling: Director Business Management, Microsoft
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: VP Product Marketing hos Fast Search and Transfer, Fellow ved Oxford University, Professor ved Dar Al Hekma University i Saudi Arabia, styremedlem hos Opera Software ASA og ProfDoc ASA

fra operasjonelle aktiviteter i 2010 utgjorde 3,896 milliarder kroner. Tallet i 2009 var 3,093 milliarder kroner. Hovedårsaken til endringene er økning i netto spilleinntekter (etter premier) med 336 millioner kroner, samt effekt av oppgjørstidspunkt for fordringer mot kommisjonærer.

Finansiell risiko

Norsk Tipping har enkelte transaksjoner og mindre beholdninger i utenlandske valuta og er således i noen grad utsatt for

Eli Skjæret, 57 år

Vært i styret siden: 2009

Andre styreverv: Ingen
Utdannelse: Videregående skole
Stilling: Kundebehandler i Norsk Tipping
Tidligere viktige posisjoner/stillinger: Ingen

finansiell markedsrisiko. I tillegg har selskapet kredittisiko knyttet til utestående oppgjør fra kommisjonærene. Selskapet har ikke realisert vesentlige tap på fordringer mot kommisjonærer i 2010.

Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende.

Rettsvisende oversikt

Styret mener at årsregnskapet gir et korrekt bilde av selskapets eiendeler og

“ Riksrevisjonens gransking av Norsk Tipping har vært en belastning for selskapet, men den har ført til innskjerpet rutiner og sterkere kostnadskontroll.

“ Styrets hovedinntrykk er at Norsk Tipping har et godt handlingsrom for å ivareta sin enerett og utvikle selskapet videre.

gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret mener at det er liten usikkerhet om det regnskapsførte resultatet og selskapets finansielle stilling.

Punktum for gransking

På bakgrunn av Riksrevisjonens rapport i 2009, med kritikk om tilfeller av sammenblanding av private økonomiske interesser og selskapets interesser, engasjerte Norsk Tipping selskapet Deloitte til å gjennomføre en uavhengig gransking av forholdene. Deloitte rapport ble behandlet av styret 31. august. I rapporten reises kritikk i forbindelse med et engasjement Norsk Tipping, gjennom datterselskapet Spillverden AS, hadde på Sri Lanka. Engasjementet dreide seg om bistand til å etablere et nasjonalt lotteri. I denne saken mente Deloitte at Norsk Tipping ikke viste god forretningskikk. Deloitte opprettholdt kritikken på enkelte punkter når det gjelder sammenblanding av private økonomiske interesser og selskapets interesser.

Granskingen fant ingen tilfeller av straffbare forhold, eller at noen ansatte har forsøkt å berike seg selv. Deloitte anbefalte ikke videre politietterforskning.

Norsk Tippings styre anser at de kritikkverdige forhold som Deloitte peker på i sin rapport må primært sees på som utslag av enkeltpersoners manglende dømmekraft og ikke som en ukultur i bedriften. Norsk Tipping har gjennomført en rekke tiltak i de senere år og finner ikke behov for å iverksette nye tiltak som et resultat av granskingen.

Riksrevisjonens utvidede revisjon for perioden 2000-2007 ble gjenstand for åpen høring i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite. I høringen ble det rettet kri-

tikk mot selskapet. Høringen dreide seg i hovedsak om kostnadsfokuset i Norsk Tipping, om hvorvidt eierstyringen fra departementet var god nok og om omfanget av sponsoravtaler og markedsføring. Fire tidligere og nåværende statsråder ble utspurt av komiteen, som ga uttrykk for tilfredshet med høringen.

Etter den interne granskingen og behandlingen av saken i Stortinget, anser styret at denne saken er tilbakelagt. Den har vært en belastning for selskapet, men den har samtidig ført til innskjerpete rutiner og sterkere kostnadskontroll. Derfor er selskapet kommet styrket ut av saken.

Godt handlingsrom

Styret gjennomførte i 2010 en studietur til Brussel og København. Målet var å få et innblikk i situasjonen i EU og rammebetingelsene for spill i Europa. Styrets inntrykk er at EU gir nasjonene gode muligheter til å utforme sin egen spillpolitikk når grunnlaget for regulering er å hindre sosiale problemer ved penge-spill. Selv om flere land er i ferd med å liberalisere deler av sine spillmarkeder, ser vi at myndighetene innfører strenge beskyttelsestiltak, som for eksempel IP-blokkering, betalingsforbud og markedsføringsforbud. Vi ser også at det innføres skatt på bruttoomsetning, noe som bl.a. begrenser bruken av premieandel som et konkurransemiddel. Mange land arbeider også med strenge sanksjoner mot brudd på lovgivningen. I Spania er det foreslått bøter fra 100 000 Euro for mindre forseelser og opp til 50 millioner Euro for store forseelser. Den private spillindustrien er derfor ikke tilfreds med utviklingen. Styrets hovedinntrykk etter studieturen er at Norsk Tipping har et godt handlingsrom for å ivareta sin enerett og utvikle selskapet videre.

Samarbeidsprosjekter

Ledelsen i Norsk Tipping og Norsk Rikstoto har i flere møter de siste par år drøftet mulige samarbeidsprosjekter. 30. september arrangerte de to selskapene i fellesskap en dagskonferanse, «Spillkonferansen 2010», med rundt 100 inviterte gjester.

Et annet samarbeidsprosjekt, med Norsk Rikstoto, Reitangruppen og TV2, er etableringen av spillkonseptet «Ringside». Dette er et nytt møte- og spillested for de som er opptatt av sport og spill. Kontrakten om å etablere Ringside i et lokale i Oslo sentrum, ble inngått høsten 2010.

Fornytt avtale med NIF

Den fireårige samarbeidsavtalen mellom Norsk Tipping og Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité ble fornyet. Den nye avtalen legger vekt på å øke informasjonen og synliggjøringen av Norsk Tipping som selskap og av spillene. Norsk Tipping anser Norges Idrettsforbund som en strategisk viktig samarbeidspartner og at avtalen vil styrke selskapets mulighet til å kommunisere selskapets samfunnsoppdrag og verdier til viktige målgrupper. I den nye avtalen er det lagt vekt på økt forretningsmessig utbytte.

Avtalens økonomiske omfang er på 14 millioner kroner per år. Beløpet er uforandret fra den tidligere avtalen. Norsk Tipping er dermed fortsatt hovedsamarbeidspartner og generalsponsor for NIF.

Utvidelse av Viking Lotto-samarbeidet

Styret i Viking Lotto vedtok å innlemme Latvia og Litauen i spillet. Utvidelsen bidrar til å forsterke samarbeidet mellom Norden og Baltikum, og til å sikre felles rammebetingelser for spillselskapene i disse landene. De to landene deltok i

“

Norsk Tipping legger vekt på å ha tett dialog med dem som påvirkes av eller påvirker Norsk Tippings virksomhet.

Viking Lotto-samarbeidet fra 23. februar 2011.

Arbeid for å styrke mangfoldet

Lønnsoppgjøret for 2010 var et hovedoppgjør, med forhandlinger om både lønnsregulering og overenskomst. I oppgjøret med Norsk Tjenestemannslag kom ikke partene til enighet, og forhandlingene ble løst gjennom mekling.

Lønnsoppgjøret hadde en klar likelønnsprofil. Blant alle ansatte utgjør kvinnes årlønn 86 prosent av mennenes. Kvinnelige gruppeledere tjener 97 prosent av mennenes lønn, kvinnelige mellomledere tjener 98 prosent av mannlige kollegers lønn og kvinnelige toppledere 91 prosent av det deres mannlige kolleger gjør.

Menn er overrepresentert i de tre øverste stillingsgruppene, særlig i stillinger som innebærer leder- og fagansvar. I 2010 økte kvinnerepresentasjonen i toppledergruppen fra 33 til 37,5 prosent. Blant mellomledere sank andelen fra 29 til 25 prosent. Blant gruppeledere sank den fra 44 til 37,5 prosent. Kvinneandelen blant alle ansatte sank fra 40 til 39 prosent fra 2009 til 2010. Ved utgangen av 2010 var tallet på ansatte 367, inklusive administrerende direktør. Det er en økning på seks ansatte i løpet av året.

Norsk Tipping er en IA-bedrift og ønsker å ha en inkluderende bedriftskultur preget av mangfold. I selskapets strategiplan for 2010-2012 er følgende målsetting satt: «Mer balansert sammensetning når det gjelder alder, kjønn og kulturell bakgrunn». I mangfoldrapporten, som er blitt utgitt siden 2009, redegjøres det for tiltak som gjøres for å styrke mangfoldet. I alle utlysningstekster formuleres selskapets mangfoldsmålsetting. I arbeidet for å styrke etnisk mangfold, samarbeider

selskapet med Bosettings- og inkluderingskontoret i Hamar kommune, slik at kontoret kan bistå i å vurdere aktuelle kandidater. Kvalifiserte kandidater med innvandrerbakgrunn innkalles til intervju. Selskapet samarbeider med prosjektet Global Future, som arbeider med talentmobilisering av høyt utdannede med flerkulturell bakgrunn. Norsk Tipping deltar også i et interregionalt prosjekt «Næringslivet som motor for inkludering».

For å styrke likestilling mellom kjønnene, oppfordres kvinner spesifikt til å søke utvalgte leder- og IKT-stillinger. Det gjøres også aktive søk etter kvinnelige kandidater internt.

Selskapet arbeider med å etterkomme kravene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven i utviklingen av spilltilbudet. Norsk Tippings nybygg tilfredsstiller gjeldene krav til universell utforming.

Norsk Tipping vil prioritere arbeidet med å øke mangfoldet, øke andelen kvinnelige ledere og fortsatt arbeide for å styrke like lønnsituasjonen.

Det er ikke registrert noen diskrimineringsaker i 2010.

Fortsatt lavt sykefravær

Også i 2010 hadde Norsk Tipping vesentlig lavere sykefravær enn landsgjennomsnittet. Sykefraværet var 4,4 prosent, det samme som året før.

Det er registrert en skade i arbeidet i 2010. Den førte ikke til fravær.

Medarbeiderundersøkelsen – avsjekksmåling

I 2010 ble den årlige medarbeiderundersøkelsen i begynnelsen av året fulgt opp av

en kort avsjekksmåling i september. Denne viste fremgang på alle de ti spørsmålene som ble målt om styrker og utfordringer angående forhold til ledere, medarbeidere, arbeidsmiljøet mm. Medarbeiderundersøkelsen viser at medarbeiderne trives godt på jobben. Den avdekker også at selskapet kan forbedre seg på kunnskapsdeling og gi medarbeiderne anledning til å få brukt evnene sine mer.

Økte markedsandeler

Lotteritilsynets publikasjon «Norske pengespel 2009» forelå i desember 2010. Den viser at Norsk Tippings markedsandel blant de lovlig norske spilltilbudene var 56 prosent, inkludert Extra. Dette året spilte hver nordmann for cirka 4 600 kroner på lovlig norske spill, en økning på litt over 600 kroner fra året før. Etter premieutbetaling hadde hver nordmann lagt igjen cirka 1 700 kroner.

Lotteritilsynet la i februar 2011 fram en rapport som anslår at nordmenns spill på utenlandske nettsteder økte i 2010, til tross for betalingsforbudet som ble innført 1. juni. Ifølge rapporten spilte 160 000 nordmenn, 30 000 flere enn i 2009, for cirka fem milliarder kroner på utenlandske nettsteder. Dette tallet er sammenfallende med Norsk Tippings egne beregninger.

Norsk Tipping kjøpte i desember rettighetene til merkenavnet Norske Spill og skrapeloddet Yezz. Norske Spill var tidligere eiet av Reitan Servicehandel. Yezz, som i 2010 hadde en brutto omsetning på 40 millioner kroner, ble avviklet ved årsskiftet.

Dialog med interessenter

Norsk Tipping legger vekt på å ha tett dialog med dem som påvirkes av eller påvirker Norsk Tippings virksomhet. Selskapet

“ I 2010 er det gjort mange forberedelser for fornyelse innen teknologi, spillutvikling og tjenester. Svært mange resultater av dette arbeidet vil bli realisert i 2011.

“ Styret ba om at det gjennomføres en konsekvensutredning av en eventuell underleggelse av offentlighetsloven i 2011 og ber administrasjonen om å praktisere mest mulig åpenhet.

har bred dialog med spillere, politiske miljøer, spilleavhengighetsmiljøer, fagmiljøer innen spilleavhengighetsproblematikk, samarbeidspartnere, ansatte og overskuddsmottakere. Dialogen og relevante undersøkelser gir selskapet et godt bilde av interessentenes forventninger til selskapet. Norsk Tipping høster erfaring av dialogen og bruker denne i videreutviklingen av selskapet.

I 2010 har Norsk Tipping blant annet etablert Samfunnspanelet og Kontaktforum for å styrke dialogen med interessenter.

Ansvarlig spillvirksomhet

Selskapets fokus på fornyelse har som forutsetning at hensyn til ansvarlig spillvirksomhet blir ivarettatt. Implementeringen av ansvarlighetsplattformen, som i fjorårets års- og samfunnsrapport ble lovet i 2010, ble forsinket. 18-års aldersgrense for alle spill ble innført 10. februar 2011. Spillernes mulighet til å sette grenser for eget spill og innføring av øvre grenser for spilleinnsats, ble iverksatt fra samme dato. Arbeidet med å anskaffe analyseverktøy som kan fortelle spillerne om de står i fare for å utvikle spilleavhengighet, vil bli utført i 2011.

Utvikling, forskning, fornyelse

I 2010 er det gjort mange forberedelser for fornyelse både innen teknologi, spillutvikling og tjenester. Svært mange resultater av dette arbeidet vil bli realisert i 2011. Det mest synlige resultatet av fornyelsesarbeidet er nybygget, som ble overtatt av Norsk Tipping i februar 2011. I de skreddersydde datahallene i kjelleren legges det til rette for å bygge en ny IT-infrastruktur som tilfredsstiller framtidens behov. I 2010 er planer og strategier for fornyelsen av IT-infrastrukturen lagt. Fornyelsen vil gi økt fleksibilitet, enda bedre sikkerhet og åpning for nye spill og tjenester. Blant

annet vil det gi selskapet mulighet til å levere spill hele døgnet, noe som ikke er mulig i dag. Nytt internt nettverk, nye servere, ny tallspillmotor og senere ny sportsspillmotor, er viktige elementer i den nye og moderne IT-infrastrukturen.

I april sendte selskapet et brev til Kulturdepartementet med forslag om å utvikle et nytt forretningsområde, nettbaserte spill. Som svar på henvendelsen fikk Norsk Tipping brev fra departementet i november med oppdrag å starte utvikling av nettbaserte spill. Forberedelsene startet i 2010. Andre eksempler på fornyelse som startet i 2010 er utvikling av Belago, Norsk Tippings erstatning av bingoautomatene, samarbeid med ti store humanitære organisasjoner om å utvikle nye spill i samarbeid med dem, fornye spillene Flax, Joker, Oddsens og Lotto, samt fornye tv-trekningene.

Utviklingsarbeidet og lanseringen av spillapplikasjoner for iPhone, Android-telefoner og Samsungs Tablet har bidratt sterkt til fortsatt vekst i mobilkanalen.

Salg av datterselskaper

Norsk Tipping eier 50 prosent av Bypass-konsernet og 100 prosent av tv-produksjonsselskapet Fabelaktiv. Bypass har utviklet smartkortet som blant annet brukes som Norsk Tippings spillerkort. Fabelaktiv produserer tv-trekningene. Styret har i 2010 vurdert eierskapet av datterselskapene. I 2010 ble det iverksatt en prosess for salg av Fabelaktiv.

Positiv til å følge offentlighetsloven

Styret vedtok en uttalelse om at et selskap som Norsk Tipping AS bør være underlagt offentlighetens bestemmelser, men at tungtveiende forretningsmessige hensyn kan tale imot dette. Styret ba om at det gjennomføres en konsekvensutredning av

en eventuell underleggelse av offentlighetsloven i 2011, slik at styret kan ta stilling til saken når selskapet har fått på plass et velfungerende dokumenthåndteringsystem. Et slikt system er anskaffet og vil være implementert i hele organisasjonen 1. halvår 2011. I påvente av konsekvensutredningen ba styret administrasjonen om å praktisere mest mulig åpenhet og mer offentlighet der forretningsmessige og konkurransemessige hensyn tillater det.

Årsplan for kvalitetsrevisjoner

Norsk Tipping har gjennomført en rekke kvalitetsrevisjoner i 2010. Formålet er å bekrefte overfor ledelsen at det er etablert betryggende internkontroll som fungerer slik det er forutsatt, og til å bidra til kontinuerlig forbedring av selskapets risikostyring. Det er gitt flere anbefalinger for å styrke internkontrollen. De fleste er knyttet til prosessene, IKT, endringshåndtering, prosjekt og anskaffelser.

Scenarioprosess

I 2010 startet ledergruppen og strategistaben en scenarioprosess som tar sikte på å belyse Norsk Tippings rolle og posisjon i samfunnet i 2020. Prosessen blir avsluttet våren 2011. Da skal det legges fram fire mulige utviklingsbilder som kan bidra til å gi selskapet strategisk handlingsberedskap.

Ny befolkningsundersøkelse om spillevaner

I 2010 la Synovate fram befolkningsundersøkelsen om nordmenns spillevaner, et oppdrag Norsk Tipping har gitt selskapet fire ganger siden 2005. Årets undersøkelse viste en signifikant økning i antall spillere helt uten problemer med pengespill (økning på 1,8 prosentpoeng, eller cirka 165.000 personer). Dette er positiv utvikling som viser at både myndighetenes penge-

spillpolitikk og Norsk Tippings tiltak mot spilleavhengighet har hatt ønsket effekt. Andelen av befolkningen med spilleproblemer øker fra 1,9 til 2,1 prosent. Denne utviklingen er innenfor feilmarginene fra tilsvarende undersøkelse i 2008.

Miljø

Arbeidet med å utarbeide en miljøstrategi ble ikke slutført i 2010. Ny målsetting er å realisere dette i 2011.

Den enkeltfaktoren ved selskapets virksomhet som i størst grad påvirker det ytre miljø, er produksjon og distribusjon av papir til kommisjonærene. Som resultat av arbeid med å optimalisere distribusjonen er antall utsendte kuponger og programmer redusert med i underkant av 4 millioner.

Strømforbruket har økt med 1073 MW, som følge av drift av back-up datahall og økt strømforbruk på grunn av utvidelse av selskapets kontorer.

Avfallsmengden er redusert med 13,7 tonn.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet. Styret kjenner ikke til at det er inntrådt vesentlige for-

hold i regnskapsåret eller etter regnskapsårets utgang som har betydning for denne forutsetningen eller for årsregnskapet, og det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Revisjon

Selskapets regnskap revideres av Riksrevisjonen. Riksrevisjonen offentliggjør sitt revisjonsbrev i oktober 2011 etter å ha rapportert om resultatene i revisjonen til Stortinget, jf. lov om Riksrevisjonen, § 18.

Åpen rapportering

Norsk Tippings års- og samfunnsrapport gis ut hvert år på selskapets årsmøte. Selskapet rapporterer etter det globale rapporteringsinitiativet Global Reporting Initiative (GRI). Denne standarden har som formål å fastsette en global standard for rapportering av bærekraft. Det innebærer at selskapet rapporterer på en tredelt bunnlinje hvor økonomi, miljø og sosialt ansvar blir beskrevet. Innholdet er behandlet og tiltakene er forankret og følges opp i selskapets ulike forretningsområder. Datterselskaper er ikke inkludert.

Norsk Tipping har ikke vært involvert i lovbrudd eller brudd på frivillige retningslinjer knyttet til produktmerking og helse- og sikkerhetsaspekter forbundet

med egne produkter og tjenester i 2010. Rapporten dekker relevante økonomiske, miljømessige og sosiale effekter av Norsk Tippings virksomhet. Selskapets års- og samfunnsrapport er integrert. Det er ingen betydelige endringer i omfang eller målemetoder i forhold til fjorårets rapport. For å bidra til objektivitet og kvalitet er års- og samfunnsrapporten gjennomgått av Det Norske Veritas (DNV), som er en uavhengig tredjepart.

Disponering av årsresultatet

Selskapet er unntatt aksjeloven og dermed lovmessige begrensninger knyttet til fri egenkapital. I henhold til retningslinjer fra fondene under Norsk Tipping AS tilsvarende balanseposten investeringsfond selskapets frie egenkapital. Investeringsfondet er pr 31.12. 2010 på 260,2 millioner kroner.

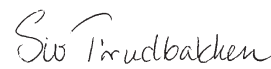
(Tall oppgitt i mill. kr.)

Resultat ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering	235,4
Tiltak mot spilleavhengighet	12,0
Overskuddsformålene	3 425,0
Overført til/fra investeringsfond	-138,1
Overført til bundet egenkapitalfond	150,0
Sum disponert	3 684,3

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 9. mars 2011

Lars Sponheim
styrets leder

Paal Fure

Siv Tørudbakken

Ingvild Ragna Myhre

Petter Torgerhagen

Silvija Seres

Eli Skjæret

Torbjørn Almlid
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

	Note	2010	2009	2008
Beløp i mill. kr.				
DRIFTSINNEKTER				
Spillinntekter	1	14 749,8	12 574,7	10 578,7
Andre driftsinntekter	2	47,8	100,2	49,0
SUM DRIFTSINNEKTER		14 797,6	12 674,9	10 627,6
DRIFTSKOSTNADER				
Premieandeler		9 161,4	7 322,1	5 614,8
Spillprovisjoner		786,4	754,3	712,9
Lønns- og personal kostnader	3	257,1	278,6	242,7
Avskrivninger og reverserte nedskrivninger	6	182,6	166,9	125,5
Andre driftskostnader	4	938,1	1 008,0	870,1
SUM DRIFTSKOSTNADER FØR OVERFØRING TIL GODE FORMÅL		11 325,5	9 529,9	7 565,9
OVERFØRING TIL GODE FORMÅL				
Grasrotandel		264,0	210,9	0,0
DRIFTSRESULTAT FØR AVVIKLING AV PREMIEFOND		3 208,1	2 934,0	3 061,7
Avvikling av premiefond	15	392,0	0,0	0,0
DRIFTSRESULTAT ETTER AVVIKLING AV PREMIEFOND		3 600,2	2 934,0	3 061,7
Finansinntekter	5	89,4	102,4	235,0
Finanskostnader	5	5,2	12,6	2,9
ÅRSRESULTAT		3 684,3	3 023,8	3 293,8
Disponering av årsresultatet:				
Resultat ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering		235,4	231,9	240,4
Tiltak mot spillavhengighet		12,0	12,0	12,0
Overskuddsformålene i henhold til tippenøkkelen		3 425,0	3 425,0	3 425,0
Overført til/fra investeringsfond		-138,1	-645,1	-446,8
Overført til bundet egenkapitalfond		150,0	0,0	0,0
Effekt av prinsippendring imm.eiendeler- tilført inv. fond		0,0	0,0	63,2
Sum disponert		3 684,3	3 023,8	3 293,8

BALANSE

	Note	2010	2009	2008
Beløp i mill. kr				
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Immaterielle eiendeler				
Immaterielle eiendeler	6	227,7	226,1	189,3
Sum immaterielle eiendeler		227,7	226,1	189,3
Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	6	230,5	81,3	67,0
Kjøretøyer, maskiner, inventar og utstyr	6	313,1	379,7	247,1
Sum varige driftsmidler		543,7	461,0	314,0
Finansielle anleggsmidler				
Investering i datterselskaper	7	10,5	6,2	6,2
Investering i tilknyttede selskaper	7	23,0	19,0	23,3
Investeringer i andre selskaper		0,0	0,2	0,2
Lån til tilknyttede selskaper	8	0,0	2,7	6,9
Andre langsiktige fordringer	9	31,2	26,0	24,6
Sum finansielle anleggsmidler		64,6	54,0	61,2
Sum anleggsmidler		836,0	741,2	564,5
Omløpsmidler				
Varer	10	10,2	13,2	24,6
Fordringer				
Kommisjonærfordringer	11	129,6	143,1	7,7
Andre fordringer	12	26,6	42,9	35,9
Sum fordringer		156,2	186,0	43,6
Bankinnskudd, kontanter og lignende	19	3 645,3	4 022,0	4 728,4
Sum omløpsmidler		3 811,7	4 221,2	4 796,6
SUM EIENDELER		4 647,7	4 962,4	5 361,1

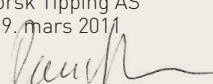
BALANSE

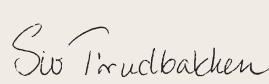
	Note	2010	2009	2008
Beløp i mill. kr				
EGENKAPITAL OG GJELD				
Egenkapital				
Innskutt egenkapital				
Aksjekapital	13	0,2	0,2	0,2
Sum innskutt egenkapital		0,2	0,2	0,2
Opptjent egenkapital				
Bundet egenkapitalfond	14	150,0	0,0	0,0
Investeringsfond	14	260,2	398,3	1 043,5
Sum opptjent egenkapital		410,2	398,3	1 043,5
Sum egenkapital		410,3	398,5	1 043,6
Gjeld				
Avsetning for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser	18, 19	84,0	91,5	61,1
Sum avsetning for forpliktelser		84,0	91,5	61,1
Annen langsiktig gjeld				
Fond - spill	15	0,0	370,6	334,7
Sum annen langsiktig gjeld		0,0	370,6	334,7
Sum langsiktig gjeld		84,0	462,1	395,9
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	8	85,6	74,9	78,8
Premieforpliktelser		62,8	48,9	50,6
Forskuddsbetalt innsatsbeløp		161,6	165,1	153,7
Skyldige offentlige avgifter		27,0	31,8	27,2
Annen kortsiktig gjeld	16	371,9	329,3	160,9
Restoverskudd til utbetaling	17	3 444,4	3 451,9	3 450,5
Sum kortsiktig gjeld		4 153,4	4 101,8	3 921,6
Sum gjeld		4 237,4	4 563,9	4 317,5
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 647,7	4 962,4	5 361,1

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 9. mars 2011

Lars Sponheim
styrets leder

Ingvild Ragna Myhre

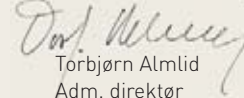

Paal Fure

Siv Tørudbakken
Siv Tørudbakken

Petter Torgerhagen

Silja Seres

Eli Skjæret

Torbjørn Almlid
Adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING*

	Note	2010	2009	2008
Alle tall i oppstillingen er i mill. kr				
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat		3 684,3	3 023,8	3 293,8
Gevinst ved salg av anleggsmidler		4,5	-0,1	-0,9
Avskrivninger av investeringer	6	182,6	166,9	125,5
Endring i kommisjonærfordringer	11	13,5	-135,4	139,8
Endring i andre kortsiktige fordringer, omløpsmidler og varelager		19,3	4,4	-16,3
Endring i leverandørgjeld		10,7	-3,9	1,4
Endring i pensjonsforpliktelse		-7,5	30,4	13,1
Endring i andre langsiktige fordringer		-10,6	7,1	-5,4
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		3 896,9	3 093,1	3 551,0
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0,8	0,1	9,6
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	6	-272,2	-350,7	-192,2
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-271,4	-350,5	-182,6
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Nettoendring fond-spill	15	-370,6	35,9	36,6
Nettoendring i kortsiktig gjeld		48,2	182,7	11,8
Nettoendring i investeringsfond/bundet egenkapitalfond		-16,4	-645,2	-852,0
Utbetalinger og avsetninger		-3 663,5	-3 022,3	-2 396,4
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-4 002,3	-3 448,9	-3 200,0
Netto endring i kantarer		-376,9	-706,3	168,5
Beholdning av kantarer ved periodens begynnelse		4 022,1	4 728,4	4 559,9
Beholdning av kantarer ved periodens slutt		3 645,3	4 022,1	4 728,4

*Norsk Tipping AS bruker den indirekte modellen ved utarbeidelse av kontantstrømoppstillingen.

Hvor annet ikke er oppgitt er alle beløp i hele tusen kroner.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk med de tilpasninger som er en følge av Norsk Tippings særskilte karakter i henhold til lov om pengespill m.v. av 28. august 1992 nr. 103 (pengespilloven).

Norsk Tipping AS er underlagt pengespilloven. Loven bestemmer at et statlig aksjeselskap, hvor staten eier alle aksjene, skal være spilleselskap. Det er Kulturdepartementet som fastsetter vedtektene, oppnevner styret og gir instruks til styret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål og retningslinjer. Styret har ansvaret for en tilfredsstillende organisering og forvaltning av selskapet, og skal blant annet påse at registrering og formuesforvaltning er gjestand for betryggende kontroll.

Overskuddet fra Norsk Tipping for 2010 fordeles i 2011 mellom idrettsformål, kulturformål, samt samfunnsnyttige og humanitære formål. I tillegg kan Kulturdepartementet avsette inntil 0,5 prosent av spilleoverskuddet til forskning, informasjon, forebygging og behandling av spillavhengighet.

Konsolidering

Norsk Tippings datterselskaper har ikke betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tråd med regnskapsloven §3-8 er det derfor ikke utarbeidet konsernregnskap.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balan-

sedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på måletidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Driftsinntekter

Bokføringen av spillinntekter (herunder salg av spillerkort) og tilhørende premier og spillprovisjoner korresponderer ikke fullt ut med kalenderåret. I 2010 omfatter spillrelaterte inntekter og kostnader 52 spilleomganger/uker. Innsatsene på flerkersspill er periodisert på hver av de gjeldende omgangene/ukene og provisjonen er tilsvarende avgrenset.

Inntekter fra øvrig salg resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført.

Skatt

Selskapet er unntatt fra beskatning.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsik-

tig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Forskning og utvikling

Selskapet følger unntaksregelen i regnskapsloven §5-6 for kostnadsføring av grunnleggende forsknings- og utviklingskostnader.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Utgifter til egenutvikling av programvare, merkenavn, distribusjonskanaler og systemer underlegges en vurdering av hvorvidt selskapet som følge av disse utgiftene opparbeider seg immaterielle eiendeler som i henhold til NRS (F) immaterielle eiendeler skal balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid i tråd med sammenstillingsprinsippet.

Datterselskap/tilknyttede selskap

Datterselskap og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan

antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap og tilknyttede selskap er inntektsført samme år som det er vedtatt i datterselskapenes generalforsamling.

Varebeholdninger

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Fordringer

Kommisjonærfordringer, kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det

for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 prosent av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke.

Når den akkumulerte virkningen er over 10 prosent-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Merverdiavgift

Norsk Tipping AS sin ordinære virksomhet er unntatt fra merverdiavgift i henhold til merverdiavgiftsloven §5b første ledd nr. 6. Kostnader og investeringer inneholder mva.

Endret presentasjon av operatørgodtgjørelse

Operatørgodtgjørelse er tidligere ført brutto under andre driftsinntekter med motsvarende beløp under andre driftskostnader for beregning av overskudd til EkstraStiftelsen Helse og Rehabilitering. Fra 2010 foretas ikke bruttoføring. Sammenligningstall er omarbeidet.

NOTE 1 SPILLINNTEKTER

De enkelte spill har hatt følgende omsetning de siste tre årene:

Spill	2010	2009	2008
Lotto	3 700 586	3 761 733	3 596 757
Viking Lotto	2 049 583	1 737 657	1 502 037
Joker	897 495	821 001	739 490
Tipping	707 024	732 234	725 235
Oddsens	1 564 562	1 549 594	1 690 224
Flax	1 021 245	977 847	917 467
Keno	352 465	380 136	429 262
Multix	3 530 056	1 664 016	11 489
Extra	926 774	950 452	966 723
Totale spillinntekter	14 749 791	12 574 670	10 578 684

Spillinntektene omfatter 52 spilleleker i 2010.

Inntekter for 1.-3. januar 2010 er inkludert i regnskapet for 2009 med til sammen 107,1 mill.kr., samt tilhørende kostnader (premieandeler og spillprovisjoner) med i alt 62,1 mill. kr.

Inntekter for 1.-2. januar 2011 er inkludert i regnskapet for 2010 med til sammen 117,8 mill. kr., samt tilhørende kostnader (premieandeler og spillprovisjoner) med i alt 72,0 mill. kr.

NOTE 2 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

	2010	2009	2008
Salg av spillerkort	32 576	83 336	21 567
Overføring fra fond, Extra-spillet	0	0	8 000
Diverse inntekter	15 269	16 859	19 399
Totalt	47 845	100 195	48 966

Som følge av endret presentasjon av operatørgodtgjørelse er sammenligningstall omarbeidet. Operatørgodtgjørelse utgjorde i 2009 og 2008 henholdsvis 88 mill. kr og 91 mill.kr.

NOTE 3 LØNNS- OG PERSONALKOSTNADER

	2010	2009	2008
Lønn og honorarer	209 845	192 437	175 027
Arbeidsgiveravgift	32 795	30 280	27 793
Pensjonskostnader	11 200	51 933	33 053
Andre sosiale tiltak	3 239	3 922	6 814
Totalt	257 079	278 572	242 687
Naturallytelser	7 804	10 395	10 531

Ytelser til ledende ansatte i 2010

	Adm. dir.	Styret
Lønn og honorarer	2 183	994
Andre godtgjørelser	18	
Pensjonskostnader	3 886	

Styret fastsetter administrerende direktørs lønn og øvrige betingelser, mens Kulturdepartementet fastsetter honorarene til styret.

Administrerende direktør har inngått avtale om pensjon av sluttlønn for inntil 20G. Ytelsen varierer fra 56-70% avhengig av alder ved uttak av pensjonen.

Administrerende direktør har en avtale om 3 måneders sluttvederlag ved ordinær oppsigelse før fylte 65 år eller inntil 12 måneders etterlønn ved ufrivillig oppsigelse, hvis ikke annet avtales særskilt i forbindelse med fratreden. Ved ansettelse i ny stilling eller ved inntekt fra næringsvirksomhet, skal sluttvederlaget utover de tre første måneder reduseres forholdsmessig. Forøvrig foreligger ingen avtaler om særskilt godtgjørelse ved fratredelse eller lignende for øvrige ansatte i Norsk Tipping AS.

Totalt 10 ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G har inngått avtaler om alderspensjon som sikrer 66 prosent av lønn fra 67 år og andre tilleggsytelser. Se for øvrig ufonderte pensjonsordninger i note 18.

Selskapets fonderte pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Honorar til styrets leder er kr 200 000, nestleder har kr 130 000, øvrige medlemmer har kr 110 000, og vararepresentanter har hver kr 6 000 pr. fremmøte.

Det er ingen bonusordninger i selskapet, verken for ledere eller øvrige ansatte.

Antall årsverk i 2010 var 373, mens det i 2009 var 362.

Selskapet yter boliglån til ansatte med samme betingelser som Statens Pensjonskasse. I tillegg kan ansatte søke om kortsiktige lån på inntil 4 månedslønner. Se note 9 og 12. Det er ikke gitt lån eller stilt garantier til adm. dir, styreleder eller andre nærstående.

Det er ikke utbetalt revisjonshonorar eller annen form for godtgjørelse til revisor (Riksrevisjonen).

NOTE 4 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2010	2009	2008
Drift av anlegg og maskiner	135 815	129 829	96 715
Telekommunikasjon	40 999	57 363	53 540
Reklame	148 665	173 682	160 426
Samarbeidsavtaler, profilering og informasjon	155 989	144 906	131 771
Kostnader til Lotteri- og stiftelsestilsynet	37 572	40 636	38 649
Kostnader vedrørende spillerkort	26 924	56 151	16 614
Konsulentbistand og honorarer	45 352	56 946	72 579
Konsulentbistand knyttet til utvikling og vedlikehold av programvare	18 128	15 805	3 434
Distribusjon og fraktkostnader	36 320	33 838	31 711
Trykksaker og rekvisita	58 265	56 729	52 958
Teleoperatørkostnader	128 587	132 946	103 311
TV-produksjon	18 677	20 897	24 440
Øvrige kostnader	86 793	88 245	83 943
Totalt	938 086	1 007 973	870 091

I posten «øvrige kostnader» i 2010 inngår kostnader knyttet til en intern granskning basert på funn fra Riksrevisjonens utvidede revisjon av Norsk Tipping i perioden 2000-2007 på 6,2 mill.kr.

Som følge av endret presentasjon av operatørgodtgjørelse er sammenligningstall omarbeidet. Operatørgodtgjørelse utgjorde i 2009 og 2008 henholdsvis 88 mill. kr og 91 mill.kr

NOTE 5 FINANSINTEKTER OG -KOSTNADER

	2010	2009	2008
Renteinntekter	58 140	86 115	226 396
Andre finansinntekter	5 501	118	2 189
Finansinntekter datterselskaper og tilknyttede selskaper	22 600	12 100	4 102
Kursgevinst	3 120	4 026	2 378
Totale finansinntekter	89 361	102 359	235 065

	2010	2009	2008
Rentekostnader	254	158	253
Andre finanskostnader	444	5 781	321
Kurstap	4 511	6 690	2 286
Totale finanskostnader	5 209	12 629	2 860

Selskapet har konti i NOK, EUR, SEK og USD. Innestående på valutakonti er begrenset i forhold til behov knyttet til løpende drift. Selskapet har ingen valutaterminkontrakter.

NOTE 6 DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Driftsmidler

	Kunst	Kjøretøy	Mask., utstyr og inventar	Tomter, bygg	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2010	1 236	4 821	1 441 445	222 613	1 670 115
Avgang i året	-	-	154 517	-	154 517
Tilgang i året	-	-	64 569	153 332	217 901
Anskaffelseskost pr 31.12.2010	1 236	4 821	1 351 497	375 945	1 733 499
Akk. av- og nedskrivninger	-	4 762	1 039 664	145 396	1 189 822
Bokført verdi pr 31.12.2010	1 236	59	311 833	230 549	543 677
Årets avskrivning	-	72	125 766	4 065	129 903
Avskrivningsplan (lineær)	Ingen avskr.	5 år	3-6 år	20-25 år	

Leasingkostnader for 2010

Kjøretøyer (leasingperiode 3-5 år) 2 424

I tillegg har selskapet enkelte uvesentlige kostnadsførte leieavtaler vedrørende kontormaskiner og utstyr.

Immaterielle eiendeler

	Egenutviklet IT- infrastruktur	Varemerker/ spill	Distribusjons- kanaler	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2010	48 229	21 410	243 012	312 651
Avgang i året	-	-	-	-
Tilgang i året	29 961	-	24 342	54 303
Anskaffelseskost pr 31.12.2010	78 190	21 410	267 354	366 954
Akk. av- og nedskrivninger	35 516	9 538	94 181	139 235
Bokført verdi pr 31.12.2010	42 674	11 872	173 173	227 719
Årets avskrivning	7 369	4 936	40 409	52 714
Avskrivningsplan (lineær)	5 år	3-7 år	5-7 år	

De største utviklingsprosjektene i 2010 var utvikling knyttet til de nye spillterminalene, utvikling av løsning for bingoterminaler og Spill-i-kasse.

Alle immaterielle eiendeler vedrører utviklingsprosjekter som er gjennomført av Norsk Tipping. Prosjektene vedrører utvikling av nye løsninger eller tilpasninger av innkjøpte løsninger fra eksterne leverandører. Kostnadene som knytter seg til lønn og andre personal-kostnader til ansatte direkte engasjert i utviklingsarbeidet er ikke balanseført siden selskapet ikke har pålitelig måling av dette.

Alle balanseførte prosjekter forventes å gi positive kontantstrømmer over levetiden i forhold til dersom prosjektene ikke hadde vært gjennomført. Det er således ikke foretatt nedskrivning av verdien på noen av prosjektene.

Avskrivninger

	2010	2009	2008
Immaterielle eiendeler	52 714	32 480	20 100
Driftsmidler	129 903	134 431	105 348
Totale avskrivninger	182 617	166 911	125 448

NOTE 7 INVESTERINGER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Firma	Anskaffelsesår	Forretn. kontor	Eierandel	Stemmeandel	Kostpris på aksjeposten	Bokført verdi
Datterselskaper						
Fabelaktiv AS	2000	Hamar	100 %	100 %	6 000	6 000
Norsk Tipping Nettnavn AS	2004	Hamar	100 %	100 %	110	110
Norsk Tipping Domene AS	2008	Hamar	100 %	100 %	106	106
NTDS AS, under avvikling	2009	Oslo	100 %	100 %	4 294	4 294
Sum datterselskaper					10 510	10 510
Tilknyttede selskaper						
Buypass AS	2006/2009	Oslo	50 %	50 %	22 960	22 960
Sum tilknyttede selskaper					22 960	22 960
Totalt					33 470	33 470

Fabelaktiv AS, Norsk Tipping Nettnavn AS, Norsk Tipping Domene AS og NTDS AS, under avvikling, er i henhold til regnskapslovens § 3-8 andre ledd ikke konsolidert inn i Norsk Tipping AS sitt regnskap. Begrunnelsen for å utelate selskapene fra konsolidering er at de ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat.

Regnskapet for Fabelaktiv AS viser et overskudd på 0,2 mill. kr og en egenkapital på 7,1 mill. kr. Utbytte for 2009 på 2,6 mill. kr er inntektsført i Norsk Tippings regnskap for 2010.

Regnskapet for Norsk Tipping Nettnavn AS viser et overskudd på 4 000 kr og en egenkapital på 137 000 kr.

Regnskapet for Norsk Tipping Domene AS viser et overskudd på 3 000 kr og en egenkapital på 107 000 kr.

Regnskapet for NTDS AS, under avvikling, viser et underskudd på 8 000 kr og en egenkapital på kr 2,7 mill. kr. Tidligere nedskrivning er reversert fordi forutsetningene for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Regnskapet for Buypass Konsern viser et overskudd på 29,8 mill.kr og en egenkapital på 84,8 mill. kr. Utbytte for 2009 på 20 mill.kr er inntektsført i Norsk Tippings regnskap for 2010.

NOTE 8 MELLOMVÆRENDE MED DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Lån til tilknyttede selskaper	2010	2009	2008
Ansvarlig lån *)	0	2 712	3 000
Langsiktig lån	0	0	3 896
Totale lån til tilknyttede selskaper	0	2 712	6 896

	2010	2009	2008
Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern	1 673	2 003	563
Kortsiktig gjeld til tilknyttet selskap	6 103	8 984	8 266
Kortsiktige fordringer til selskaper i samme konsern	5	0	0

*) Ansvarlig lån i 2009 er NT DS AS. Lånet er oppgjort med aksjer i Buypass AS

Transaksjoner med nærstående parter

	Salg av varer/ tjenester	Kjøp av varer/ tjenester
Fabelaktiv AS (datterselskap)	915	16 753
Buypass AS (tilknyttet selskap)	0	101 668
Totalt	915	118 421

Kjøp av varer og tjenester fra Buypass AS knytter seg til transaksjoner og identifisering knyttet til spillerkortet.

Kjøp av varer og tjenester fra Fabelaktiv vedrører produksjon av TV-trekninger og øvrig TV-produksjon.

Salg av varer/ tjenester til Fabelaktiv AS vedrører IT- og regnskapstjenester.

NOTE 9 ANDRE LANGSIKTIGE FORDRINGER

	2010	2009	2008
Langsiktige lån til ansatte*)	31 104	25 882	24 498
Øvrige fordringer	59	74	113
Totalt	31 163	25 956	24 611

*) Selskapet tilbyr boliglån til ansatte med tilsvarende betingelser som i Statens Pensjonskasse.

NOTE 10 VARELAGER

Varelager består av spillerkort og innkjøpte varer til butikk og kantine. Posten er vurdert til laveste verdi av kostpris og antatt salgspris

	2010	2009	2008
Spillerkort	8 924	11 433	22 280
Butikk/kantinelager	1 302	1 768	2 317
Totalt	10 226	13 201	24 597

NOTE 11 KOMMISSJONÆRFORDRINGER

Norsk Tipping AS foretar ukentlige etterskuddsvise oppgjør med sine kommisjonærer, og utestående fordringer er løpende mellomværende.

Selskapet hadde ved utgangen av året 4 005 kommisjonærer.

NOTE 12 ANDRE FORDRINGER

Andre fordringer består av forskuddsbetalte/periodiserte kostnader og øvrige kundefordringer med forfall kortere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

	2010	2009	2008
Kundefordringer	319	186	183
Forskuddsbetalte kostnader	17 846	16 902	14 242
Personallån/lønnsforskudd *)	7 140	6 020	7 152
Øvrige kortsiktige fordringer	1 322	19 791	14 315
Totalt	26 627	42 899	35 892

*) Personallån/lønnsforskudd til ansatte har løpetid inntil 4 år. Rentefordel blir fordelsbeskattet.

NOTE 13 AKSJEKAPITAL

Norsk Tippings selskapskapital består av 3 aksjer, hver av dem pålydende kr 50 000.

Staten v/Kulturdepartementet eier 100 prosent av aksjene.

NOTE 14 EGENKAPITAL

I henhold til pengespilloven og retningslinjer fra Kulturdepartementet er det opprettet et investeringsfond i den hensikt å bygge opp midler med tanke på ny infrastruktur samt andre framtidige behov vedrørende tyngre prosjekter og/eller investeringer.

Investeringsfondet tilsvarer «annen egenkapital» i øvrige aksjeselskaper.

Egenkapital:	Aksjekapital	Bundet egenkapitalfond	Investeringsfond	Sum
Egenkapital pr 31.12.2009	150	0	398 297	398 447
Årets endring i egenkapital				
Tilført fra årets overskudd	0	0	3 684 306	3 684 306
Overført til bundet egenkapitalfond	0	150 000	-150 000	0
Årets overskuddsdisponering			-3 672 721	-3 672 721
Egenkapital per 31.12.2010	150	150 000	259 882	410 032

I tillegg til det ordinære spilleoverskuddet for 2010 har KUD bestemt at det skal tilføres midler fra Norsk Tippings investeringsfond slik at samlet overskudd til fordeling via tippenøkkelen blir 3,425 milliarder kr, i tillegg til at det avsettes 12 mill. kr til tiltak mot spilleavhengighet. [Kilde: Prop 1 S (2010-2011)].

Som følge av endrede retningslinjer for fondene under Norsk Tipping AS den 10. desember 2010, er 150 mill. kr av årets resultat avsatt til bundet egenkapitalfond. Den bundne egenkapitalen skal sikre selskapets evne til å møte fremtidige investeringer og løpende forpliktelser.

NOTE 15 FOND – SPILL

Før 31.12.2010 har det vært egne fond for hvert spill med unntak av Keno og Multix. Tabellen nedenfor viser saldo for det enkelte spill/fond.

Spill	2010	2009	2008
Lotto	0	22 153	30 765
Viking Lotto	0	148 483	130 871
Joker	0	31 531	25 570
Tipping	0	2 976	955
Oddsens	0	2 519	3 721
Flax	0	161 669	139 259
Extra	0	1 266	3 590
Totalt	0	370 597	334 731

Kulturdepartementet har fastsatt nye retningslinjer for fondene under Norsk Tipping AS den 10. desember 2010. Som følge av endrede retningslinjer er premiefondene avviklet den 31.12.2010. Fra 1.1.2010 til fondene ble avviklet 31.12.2010 ble fondene økt med 21,4 mill. kr. Totalsaldo for fondene som er inntektsført i forbindelse med avviklingen er 392,0 mill. kr.

Etter at fondene er avviklet vil kostnader som tidligere er dekket fra fond bli kostnadsført løpende.

NOTE 16 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	2010	2009	2008
Depositum kommisjonærer	13 856	11 354	7 380
Bonuspotter knyttet til spillene	10 039	18 184	10 033
Skyldig feriepengar	21 859	19 926	17 761
Gjeld spillerkonti	198 604	160 031	118 281
Grasrotandelen til utbetaling	94 311	98 413	0
Uavhentede premier, Flax	6 000	0	0
Periodiseringer	27 265	21 387	7 413
Totalt	371 934	329 295	160 868

NOTE 17 RESTOVERSKUDD TIL UT BETALING

Norsk Tippings overskudd fordeles etter en fordelingsnøkkel som Stortinget vedtok i 2009 (tippennøkkelen). Overskuddet fordeles med 45,5 % til idrettsformål, 36,5 % til kulturformål og 18 % til samfunnsnyttige og humanitære formål som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

I tillegg kan Kulturdepartementet avsette inntil 0,5 % av spilleoverskuddet til forskning, informasjon, forebygging og behandling av spillavhengighet.

Overskuddet fra TV-spillet Extra går til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering.

Årsresultat 2010	3 684 306
Overført til investeringsfond	138 132
Overført til bundet egenkapitalfond	-150 000
Til disposisjon for utbetaling	3 672 438
Utbetalt à konto ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering	-228 000
Restoverskudd til utbetaling	3 444 438

Fordeles

Tiltak mot spilleavhengighet	12 000
ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering	7 438
Overskuddsformålene i henhold til tippenøkkelen	3 425 000
Restoverskudd til utbetaling	3 444 438

NOTE 18 PENSJONSFORPLIKTELSER

Norsk Tipping AS har både fonderte (finansiert via fiktive fond i Statens Pensjonskasse – SPK) og ufonderte pensjonsordninger. De fonderte pensjonsordningene administreres av SPK, se nærmere beskrivelse av ordningen nedenfor. De ufonderte ordningene gjelder alderspensjonsavtaler for ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G, samt to pensjonsavtaler for tidligere ledende ansatte.

I tillegg har selskapet i 2005 og 2006 inngått avtaler om driftspensjon ved fratreden som følge av organisasjonsmessige endringer.

Statens Pensjonskasse

Beskrivelse av ordningen:

Norsk Tipping AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven). Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. I tillegg gjelder beregningen for ytelser fra 62 år etter AFP-ordning for statlig sektor. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Selskapets andel av premien tas hvert år over regnskapet under lønns- og personalkostnader.

Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelser for SPKs pensjonsordning skjer etter aktuarmessige prinsipper. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert. Utbetalingen av pensjoner er garantert av staten (pensjonsloven § 1). Det blir simulert en forvaltning av pensjonsmidler («fiktive fond») som om midlene var plassert i langsiktige statsobligasjoner. Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning, og denne beregningen forutsetter at ordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt. Pensjonsmidlene verdsettes derfor til regnskapsført verdi.

Fonderte pensjonsordninger

Pensjonskostnad	2010	2009	2008
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	30 562	29 994	20 087
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	17 810	17 174	16 679
Avkastning på pensjonsmidler	-13 541	-10 374	-12 026
Ansattes egenandel til pensjonsordningen	-3 722	-3 399	-3 049
Administrasjonskostnader	624	527	412
Netto pensjonskostnad før amortisering	31 733	33 922	22 103
Resultatført virkning av estimatavvik	6 514	6 581	4 097
Periodisert arbeidsgiveravgift ¹⁾	2 289	6 189	4 124
Netto pensjonskostnad fonderte pensjonsordninger	40 536	46 692	30 324
Antall yrkesaktive med i beregningen	378	362	332

¹⁾ Arbeidsgiveravgift er netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse multiplisert med gjeldende prosent for arbeidsgiveravgift. Netto aktuariemessige gevinster og tap som ikke er innregnet i balansen inkluderer arbeidsgiveravgift

Pensjonsforpliktelse

	31.12.10	31.12.09	31.12.08
Beregnete pensjonsforpliktelser	440 547	421 204	385 191
Arbeidsgiveravgift	25 564	26 387	22 640
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-259 245	-234 064	-224 620
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	206 867	213 527	183 211
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-162 383	-161 035	-158 670
Netto pensjonsforpliktelser	44 484	52 492	24 541
Økonomiske forutsetninger		2010	2009
Diskonteringsrente		4,00 %	4,40 %
Forventet lønnsregulering		4,00 %	4,25 %
Forventet G-regulering		3,75 %	4,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler		5,40 %	5,60 %

Som økonomiske forutsetninger er NRS(V) Pensjonsforutsetninger (januar 2010) lagt til grunn.

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Ufonderte pensjonsavtaler og driftspensjon

Selskapet har 3 ufonderte pensjonsavtaler som nevnt i note 3, samt avtaler med ansatte om driftspensjon i forbindelse med fratreden i selskapet. Avtalen om driftspensjon omfatter 7 ansatte og gir rett til 66 prosent av lønn inntil fylte 67 år.

4 ansatte har løpende gavepensjon fra selskapet inntil fylte 67 år.

	Ufonderte avtaler	Driftspensjon
Avsetning per 01.01	31 944	7 061
Ny avsetning/kostnad i perioden	4 600	173
Utbetalt i 2010	1 627	2 632
Forpliktelse per 31.12	34 917	4 602

Avsetning/kostnad i perioden er i sin helhet belastet regnskapet for 2010.

Samlede pensjonsforpliktelser pr 31.12.2010

Ufonderte pensjonsordninger		34 917
Fonderte pensjonsordninger		44 484
Driftspensjon		4 602
Totale pensjonsforpliktelser		84 002

NOTE 19 BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår skattetreksmidler med 8,9 mill. kr. Tilstrekkelig beløp for dekning av skattetrekk er avsatt på egen konto.

Vår saksbehandler
 Kristin Sletten, 62 55 12 85
 Vår dato 09.03.2011 Vår referanse 1.6 2011/00109 KSL/MEH
 Arkivkode 680
 Deres dato Deres referanse

Norsk Tipping AS
 Postboks 4414 Bedriftssenteret
 2325 Hamar

Revisjon av regnskapet til Norsk Tipping AS for 2010

Riksrevisjonen har revisjonsansvaret for Norsk Tipping AS, jf. lov om pengespill § 7. Ved avslutningen av den årlige revisjonen utsteder Riksrevisjonen et avsluttende revisjonsbrev (beretning) som representerer konklusjonene fra revisjonsarbeidet. Revisjonsbrevet blir først offentlig når Riksrevisjonen har rapportert om resultatene av revisjonen til Stortinget, jf. lov om Riksrevisjonen § 18.

Regnskapet til Norsk Tipping AS er revidert, og styret er orientert om resultatene av revisjonen.

Etter fullmakt

 Aina Helena Garathun
 avdelingsdirektør

 Kristin Sletten
 underdirektør

DET NORSKE VERITAS

Bekreftelse på revisjon av samfunnsrapport

Det Norske Veritas AS erklærer at

Norsk Tipping års- og samfunnsrapport 2010

er i overensstemmelse med relevante interne prosesser, rutiner og holdninger som demonstreres i bedriften.

Denne bekreftelsen er utstedt basert på en revisjon bygget på prinsippene i The Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines (G3) som har krav til at en rapport skal være relevant og fullstendig i en bærekraftig sammenheng, samt demonstrere en åpen og aktiv dialog med interessenter.

Avsnittene "omfang av revisjonen", "revisjonsmetodikk" og "konklusjoner" beskrevet under er integrerte elementer i denne bekreftelsen.

Omfang av revisjonen:

Omfanget og prosessen for revisjonen har blitt besluttet i samarbeid med Norsk Tipping. Revisjonen omfatter Norsk Tipping sin samfunnsrapportering for 2010, side 1-42 og 62-80 i års- og samfunnsrapport 2010. Rapporten dekker både sosiale og miljømessige aspekter. Norsk Tippings arbeid med sine kommisjonærer omhandles i rapporten, men kommisjonærenes drift, samt datterselskaper er ikke dekket.

Revisjonsmetodikk:

Revisjonen ble utført i februar 2011 ved Norsk Tippings hovedkontor. Verifikasjonen er gjort i henhold til DNVs protokoll for verifikasjon av samfunnsrapporter og har omfattet:

- Gjennomgang av tilgjengelige dokumenter, data og annen relevant informasjon.
- Intervju av 15 personer med forskjellige ansvarsområder hos Norsk Tipping.
- Telefonintervju av eksterne interessenter.
- Stikkprøver av mekanismene for innføring av Norsk Tippings etiske retningslinjer og andre relevante retningslinjer.

Norsk Tipping har vært ansvarlig for å fremlegge alle relevante data, prosesser og rutiner, og revisjonen baserer seg på at dette er blitt sannferdig fremstilt.

Konklusjoner:

DNV har vurdert rapportens overholdelse av følgende prinsipper som enten "Godt", "Tilfredsstillende" eller "Behov for forbedring".

Relevans: Godt. Norsk Tipping jobber systematisk og godt med kjernetemaene spillansvarlighet og spillsikkerhet og beskriver dette arbeidet sannferdig.

Fullstendighet: Tilfredsstillende. DNV vurderer at rapporten gir et oppriktig bilde av Norsk Tippings arbeid med samfunnsansvar, men den mangler en klar beskrivelse av mål og indikatorer som omhandler ansvarlig spill (ref krav i EL).

Lydhørhet og involvering av interessenter: Godt. Norsk Tipping demonstrerer en åpen og aktiv dialog med viktige interessenter bl.a. via det nyopprettede samfunnspanelet.

Pålitelighet: Godt. Vi har ikke funnet vesentlige unøyaktigheter i den informasjonen som presenteres i rapporten.

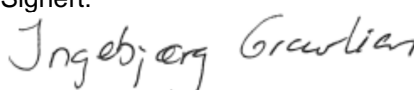
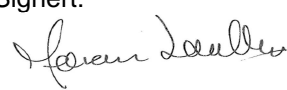
Nøytralitet: Godt. Etter vår mening gir Norsk Tipping en balansert fremstilling av sin egen virksomhet i forhold til de saker som opptar interessentene, utfordringer knyttet til salg og forvaltning av pengespill er nyansert presentert.

DNV har sjekket Norsk Tippings samfunnsrapport i forhold til rammeverket til *Global Reporting Initiative, G3*. Vi bekrefter med dette at samfunnsrapporten tilfredsstillende nivå C+, men det mangler en tydelig redegjørelse for overordnet visjon og strategi for samfunnsansvar i administrerende direktørs innledning.

Forbedringsmuligheter

Norsk Tipping demonstrerer modenhet i forhold til sitt samfunnsansvar, men mangler fortsatt en overordnet miljøstrategi.

Det Norske Veritas AS fraskriver seg ethvert ansvar og/eller medansvar for enhver beslutning noen person eller juridisk enhet måtte fatte basert på denne bekreftelsen.

Signert: Ingebjørg Gravlien Principal Consultant, CR	Signert: Jøran Laukholm Head of Section, MSC
---	--

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Innledning

Nedenfor gjennomgås i detalj hvert enkelt punkt i «Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse» (NUES). Norsk Tipping er ikke et børsnotert selskap. Dette medfører at ikke alle deler av NUES anbefaling er relevant.

PKT 1: Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Departementet fastsatte 5. juli 2010 Retningslinjer for eierstyring av selskaper mv. under Kulturdepartementets område. Dette dokumentet sammen med instruks for styret og instruks for administrerende direktør klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og ledelse.

I henhold til departementets retningslinjer for eierstyring skal eierrollen utøves i samsvar med statens prinsipper for godt eierskap. Retningslinjens kapittel 2 inneholder felles regler og krav til departementets styring og kontroll og ivaretagelse av tverrgående hensyn (samfunnsansvaret) for aksjeselskaper som departementet har eierandeler i. Kapittel 3 inneholder de spesifikke forhold som det må tas hensyn til ved departementets styring og kontroll av det enkelte selskap eller grupper av selskaper på bakgrunn av deres sektorpolitiske målsettinger. For Norsk Tipping framgår disse spesifikke forhold i kapittel 3.3.

Norsk Tipping har etiske retningslinjer som beskriver prinsipper for håndtering av etiske dilemmaer, i tillegg til beskrivelse av handlemåte tilknyttet temaene lover og regler, ansattes habilitet, kontakt med eksterne interessenter, arbeidsmiljø, varsling om kritikkverdige forhold, taushetsplikt, verv og informasjon og IT-tjenester. Norsk Tippings etiske retningslinjer ligger tilgjengelige i sin helhet på www.norsk-tipping.no/selskapet

og på selskapets intranett. Styret foretar årlig en gjennomgang av selskapets etiske retningslinjer.

Norsk Tipping har etiske retningslinjer for leverandører. Disse ligger tilgjengelig i sin helhet på www.norsk-tipping.no/selskapet og på selskapets intranett.

I prosessen med utarbeidelse av denne rapporten har Norsk Tipping gjort en vurdering av ulike tema som er viktige for samfunn og bærekraft. Selskapet ser det slik at det å gi mest mulig tilbake på en best mulig måte er i tråd med både selskapets samfunnsoppdrag og samfunnets forventninger. Arbeidet med spillansvarlighet er et høyt prioritert område ettersom selskapets virksomhet i seg selv har relativt liten påvirkning på samfunn og miljø utover dette. Norsk Tipping forventer at det er dette samfunnet og selskapets interessenter er mest opptatt av.

Norsk Tipping har en strategi for å ivareta sitt samfunnsansvar. Selskapet skal drive sin virksomhet på en måte som imøtekommer de miljømessige, etiske, kommersielle, lovmessige og sosiale forventninger samfunnet har til oss. Strategien ligger tilgjengelig på selskapets intranett.

Utvikling og drift av ansvarlige spill er grunnmuren i selskapets virksomhet og noe hele organisasjonen er bygget opp rundt. I den forbindelse har selskapet en policy som er retningsgivende for selskapets arbeid med spillansvarlighet gjennom alle ledd i organisasjonen. Grunnlaget for policydokumentet er hentet fra de syv prinsippene som er beskrevet i Norsk Tippings ansvarlighetsarbeid. Det er styret som har fastsatt denne policyen. Denne ligger tilgjengelig på www.norsk-tipping.no/selskapet og på selskapets intranett.

Policyer og retningslinjer

Selskapet har policyer og retningslinjer som gjelder for de ansatte. Disse ligger tilgjengelige i sin helhet på selskapets intranett.

PKT 2: Virksomhet

Selskapets vedtekter, som sist ble endret ved kongelig resolusjon 15. mars 2007, fastsetter følgende formål for selskapets virksomhet:

- «Selskapet skal i henhold til spilleregler fastsatt av departementet avholde og formidle pengespill i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser av pengespillene, samtidig som det gjennom rasjonell drift av selskapet skal legges til rette for at mest mulig av overskuddet fra spillene kan gå til formål som nevnt i pengespilloven § 10.» (§ 2 annet ledd)
- «Selskapets virksomhet skal være knyttet til formidling av pengespill, rettet mot norske borgere eller personer bosatt i Norge.» (§ 4 første ledd)

For øvrig omtales selskapets mål innledningsvis i årsrapporten.

PKT 3: Selskapskapital og utbytte

Selskapets aksjekapital er i Lov om pengespill § 5 fastsatt til kr 150 000. I tillegg har selskapet 150 millioner kroner i bundet egenkapital. Det utbetales ikke utbytte fra selskapet, men overskuddet fra spillvirksomheten skal fordeles etter bestemmelsene i pengespillovens § 10.

Aksjene i Norsk Tipping er ikke omsettelige. Pengespilloven § 3 krever at staten skal eie alle aksjene i selskapet. Dette

medfører at det ikke er relevant for selskapet å utarbeide prinsipper for overtakelse av virksomheten.

**PKT 4:
Likebehandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående**

Ikke relevant for Norsk Tipping.

**PKT 5:
Fri omsettelighet**

Ikke relevant for Norsk Tipping.

**PKT 6:
Generalforsamling og kontrollkomité**

Kulturministeren utgjør selskapets generalforsamling.

I henhold til selskapets vedtekter § 6 avholdes det generalforsamling hvert år i tilknytning til selskapets årsmøte. For et selskap hvor generalforsamlingen er en person, statsråden, er det ikke formalia knyttet til innkalling, fullmaktsforhold eller formelle krav knyttet til saksdokumentene i forkant av generalforsamlingen.

Det utarbeides protokoll fra generalforsamlingen.

Riksrevisjonen er til stede når generalforsamling holdes, samt selskapets styre og administrerende direktør.

Norsk Tipping har ikke kontrollkomité.

Lotteritilsynet fører tilsyn med at selskapets virksomhet foregår i samsvar med lovgivning og spilleregler, jfr. pengespil- loven § 14. Lotteritilsynet foretar også en løpende evaluering av selskapets markedsføring, og om denne er i tråd med «retningslinjer for markedsføring av statlig kontrollerte pengespill». Deres evaluering rapporteres to ganger årlig til eier. Lotteritilsynet er et direktorat og tilsynsorgan underlagt Kulturdepartementet, som forvalter og kontrollerer private lotterier og statlige spill i Norge.

**PKT 7:
Valgkomité**

Norsk Tipping har ingen valgkomité.

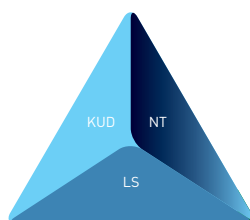
**PKT 8:
Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet**

Norsk Tipping har ingen bedriftsforsamling.

Styret og styrets sammensetning er regu-

lert gjennom vedtektenes § 3. Styret har fem uavhengige representanter som er oppnevnt av Kulturdepartementet, samt to representanter fra Norsk Tipping, valgt av og blant selskapets ansatte. I tillegg er det oppnevnt to uavhengige vararepresentanter og personlig vara for hver av de ansattvalgte styremedlemmene. Med «uavhengige representanter» menes at de er uavhengige av overskuddsmottakerne. Styremedlemmene oppnevnes for en periode på to år. For å synliggjøre krav om kjønnsrepresentasjon, ble det i 2007 foretatt en vedtektsendring som presiserer at kjønnsfordelingen i styret skal være i samsvar med bestemmelsene i aksjeloven § 20-6 første ledd. I Kulturdepartementets retningslinjer for eierstyring stilles det krav til styrets sammensetning til kompetanse, kapasitet og mangfold. Styret skal være bredt sammensatt og sammensetningen av styret skal tilfredsstillende de krav som framgår av lov om likestilling mellom kjønnene. Videre må styret ha forretningsmessig-/bedriftsøkonomisk kompetanse, kompetanse på offentlig eierskap og kommunikasjon mellom offentlig og privat virksomhet, sosialpolitisk kompetanse, samt generell samfunnskompetanse. I tillegg bør styrets medlemmer være

ANSVARSROLLER SPILL

»| **KUD – Kulturdepartementet**
Eier av Norsk Tipping
Beslutter hvilke spill som skal tilbys og fastsetter spillereglene
Avgjør hvor stor andel av innsatsbeløpet som skal gå til premier
Fordeler selskapets overskudd (tippenøkelen)

»| **NT – Norsk Tipping**
Drifter pengespillene
Drifter spillet Extra på vegne av stiftelsen Helse og Rehabilitering, som selv står for fordeling av midlene

»| **LS – Lotteri- og stiftelsestilsynet**
Offentlig kontrollorgan oppnevnt av Kulturdepartementet
Fører tilsyn med at all spillevirksomhet i Norge foregår i samsvar med lovgivning og spilleregler

samfunnsorienterte og ha kunnskap om/ forståelse for selskapets samfunnsmessige rolle. Det legges ingen spesiell vekt på miljømessige hensyn ved utvelgelse av styremedlemmer.

Norsk Tippings ansatte har mulighet til å ta opp problemstillinger gjennom de ansattes representanter i styret. Administrerende direktør i Norsk Tipping deltar i styremøtene uten stemmerett.

Kulturdepartementet har gitt instruks til styret hvor det fremkommer at styret skal fatte vedtak på fritt grunnlag etter alminnelige, forretningsmessige prinsipper. Styrets instruks fastsettes i kongelig resolusjon. Styrets leder og nestleder utnevnes av Kulturdepartementet. Styreleder er ikke medlem av selskapets ledelse. Styrets medlemmer har et fast årlig honorar som er uavhengig av selskapet resultat. Størrelsen på honoraret er angitt i regnskapsdelen av rapporten.

De enkelte styremedlemmers bakgrunn og kompetanse opplyses i «Styrets beretning» (se s. 40). Dette er styrets varamedlemmer:

VARAMEDLEMMER:

Navn og alder: Dag Westby, 51 år
Vært i styret siden: 2009
Andre styreverv: Styremedlem i Ottestad Rotary
Utdannelse: Juridicum
Stilling: Direktør Internkontroll i Forsvarsbygg
Tidligere viktige posisjoner: Medlem av hovedstyret i Norges Juristforbund

Navn og alder: Line Margrethe Rustad 41 år
Vært i styret siden: 2009
Utdannelse: Informasjon, administrasjon og ledelse ved Høgskolen i Hedmark.
Stilling: Kultursjef i Elverum kommune
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Ansatt ved Norsk Tipping som informasjonsrådgiver, Hedmark fylkesting og Elverum kommunestyre siden 1999.

Navn og alder: Helle Stine Næss, 47 år
Vært i styret siden: 2007, vara siden 2009
Andre styreverv: Ingen

Utdannelse: Høgskolen i Østfold, Informatikk
Stilling: Konstituert leder av Innkjøpsenheten i Norsk Tipping
Tidligere viktige posisjoner og stillinger: Styremedlem Ikomm AS

Navn og alder: Knut Johannessen, 52 år
Vært i styret siden: 2005, vara siden 2007
Andre styreverv: Ingen
Utdannelse: Gjøvik ingeniørhøgskole.
Stilling: Driftsansvarlig i Norsk Tipping
Tidligere viktige posisjoner/stillinger: Ingen

PKT 9:

Styrets arbeid

Departementets instruks til styret og departementets Retningslinjer for eierstyring gir regler for styrets arbeid og saksbehandling. I henhold til instruks fra departementet skal styret påse at registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, jfr. pengespilloven § 7 første ledd annet punktum, og føre tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten, jfr. tredje punktum. Styret sender regnskap og årsmelding til Kulturdepartementet for godkjenning, jfr. pengespilloven § 7 annet ledd. Videre skal Kulturdepartementet holdes orientert om prinsipielle spørsmål som er av vesentlig betydning for selskapets drift. I de årlige strategi- og planprosessene blir styret forelagt strategiplaner for vedtak på forsommeren. Styret behandler og vedtar føringer for virksomhetsplaner og budsjett, og er også gjennom disse prosessene en aktiv part i selskapets styring og kontroll. Ved behandling i styret følges offentlige regler og selskapets etiske retningslinjer for habilitet. Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid, samt sin kompetanse og arbeidsform som gir grunnlag for eventuelle endringer og tiltak. Evalueringen blir blant annet utført for sosiale og økonomiske forhold, og styrets behandling av evalueringen blir protokollført.

Styret har fastsatt instruks for administrerende direktør. Administrerende direktør forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder. Det legges vekt på at sakene forberedes og frem-

legges slik at styret har et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag.

Styret følger opp virksomheten gjennom siste månedlige virksomhetsrapport fra ledelsen på hvert ordinære styremøte. Denne inneholder selskapets målekort med sentrale måleparametre for blant annet omdømme, spillinntekter, kundeutvikling, kostnader og resultat, samt drift og interne forhold. I tillegg rapporteres status på selskapets viktigste prosjekter og ledelsens risikobilde. Det skrives protokoll med vedtak knyttet til behandling av virksomhetsrapporten.

Det er i 2010 utarbeidet verdiplattform og ledelsesprinsipper for selskapet som er lagt fram for styret.

Styret blir forelagt informasjon om gjennomførte kvalitetsrevisjoner i selskapet.

Det er etablert et samfunnspanel som skal bidra til at Norsk Tipping får innsikt i hvordan selskapet lykkes med å forvalte samfunnsoppdraget. Samfunnspanelet skal møtes 4 ganger i året, og styrets leder deltar.

Det benyttes ikke styreutvalg i styrets arbeid. Norsk Tipping har ikke revisjonsutvalg, kompensasjonsutvalg eller styrekomité. Til styret er det valgt en nestleder som er møteleder i tilfeller der styreleder ikke kan lede styrets arbeid.

PKT 10:

Risikostyring og internkontroll

Håndtering av risiko er viktig for selskapets måloppnåelse og er en integrert del av forretningsaktivitetene og følges opp innenfor den respektive avdeling.

Selskapet har månedlig virksomhetsrapportering hvor styret og ledelsen har oppfølging av selskapet med utgangspunkt i målekortene med supplerende finansiell og driftsmessig rapportering. Med utgangspunkt i målekortene gjennomføres det månedlige risikovurderinger for å sikre styrets og ledelsens fokus på viktige framtidige forhold. Eventuelle risikoreducerende

tiltak følges regelmessig opp av ledelsen og rapporteres til styret.

Selskapet arbeider kontinuerlig med å sikre et godt kontrollmiljø for at virksomheten skal følge relevante lover, skal bygges på sunne holdninger, gode interne rutiner og prosedyrer, samt stor grad av åpenhet. Det er i 2010 utarbeidet en verdiplattform og lederprinsipper hvor verdiene er tuftet på Norsk Tippings samfunnsoppdrag.

I departementets Retningslinjer for eierstyring framgår det at selskapets styre har det overordnede ansvaret for å forebygge og avdekke eventuelle misligheter i selskapet. Selskapet har nå startet en prosess for å sikre en systematisk gjennomgang for å vurdere om den interne kontrollen er tilfredsstillende når det gjelder å forebygge og avdekke økonomiske misligheter. På bakgrunn av en overordnet risikovurdering er det valgt ut prosesser i selskapet hvor det i løpet av 2011 vil bli gjennomført en risikobasert vurdering av kvaliteten på den interne kontrollen med å avdekke og forebygge eventuelle misligheter.

Selskapet har en strategi for å ivareta sitt samfunnsansvar som følges opp og rapporteres i henhold til Global Reporting Initiative (GRI) i selskapets års- og samfunnsrapport. Det Norske Veritas reviderer selskapet årlig i henhold til disse kravene.

Norsk Tipping har etablerte rutiner for kontroll med og oppfølging av spilleaktiviteten hos kommisjonærer og spillere. Dette gjøres både for å sikre at spilleaktiviteten skjer innenfor ansvarlige rammer og for å sikre selskapet mot kriminell aktivitet, som for eksempel underslag/økonomisk utroskap og hvitvasking.

Interne kvalitetsrevisjoner

Selskapet har ikke egen enhet for internrevisjon knyttet til styret, men dette skal vurderes i løpet av 2011.

Det er siden 2009 gjennomført interne kvalitetsrevisjoner basert på eksterne og interne ressurser. Kvalitetsrevisjoner skal bekrefte overfor administrerende direktør og øvrige

toppleddet at det er etablert en betryggende internkontroll og at denne fungerer som forutsatt. Arbeidet skal bidra til kontinuerlig forbedring av selskapets risikostyring og internkontroll. Basert på analyse av risikobildet på ulike områder i virksomheten, utarbeider administrasjonen en årlig revisjonsplan som viser hvilke områder som skal revideres. Den årlige revisjonsplanen og resultatet av revisjonene blir forelagt styret til orientering. Forøvrig gjennomføres sikkerhetsrevisjoner i henhold til krav i sikkerhetsstandardene ISO/IEC 27001:2005 samt World Lottery Association, Security Control Standard 2006 (WLA, SCS 2006).

Sikkerhetsertifisering

Norsk Tipping er sertifisert etter krav i ISO/IEC 27001:2005 samt World Lottery Association, Security Control Standard 2006 (WLA, SCS 2006). Dette er en internasjonal standard for spillebransjen, og formålet er å sikre at sertifiserte virksomheter har effektive sikkerhetstiltak og -struktur som den operasjonelle virksomheten driftes innenfor. I henhold til sikkerhetsstandard har Norsk Tipping etablert et ledelsessystem for informasjonssikkerhet (Information Security Management System, ISMS), hvor risikoer knyttet til selskapets kritiske einedeler og IT-systemer oppdateres årlig.

Det Norske Veritas fortar en årlig revisjon av selskapet etter standarden.

PKT 11: Godtgjørelse til styret

Styrehonorarene er ikke resultatavhengige. Størrelsen på honorarene bestemmes av Kulturdepartementet. Opplysningene er offentlige. Note 3 til årsregnskapet viser godtgjørelse til styremedlemmer i Norsk Tipping.

PKT 12: Godtgjørelse til ledende ansatte

Norsk Tipping er ikke et allment aksjeselskap og har ikke regler som krever at lederlønnsvilkår skal behandles på generalforsamlingen.

Styret fastsetter lønn og øvrige betingelser til administrerende direktør. Dette fremgår

av note 3 til regnskapet. På bakgrunn av styrets retningslinjer fastsetter administrerende direktør godtgjørelse og øvrige betingelse til ledende ansatte i selskapet.

Det ytes ikke ekstra godtgjørelse til egne ansatte for styreverv i selskaper som helt eller delvis er eid av Norsk Tipping AS.

Det ytes ikke resultatavhengig godtgjørelse til ledende ansatte i Norsk Tipping AS i form av opsjons- og bonusprogrammer.

PKT 13: Informasjon og kommunikasjon

Norsk Tipping legger vekt på å ha en åpen og ærlig kommunikasjon med alle interessenter, med størst fokus på de interessenter som berøres direkte av Norsk Tippings virksomhet, herunder overskuddsmottakere, spillere, kommisjonærer, spillavhengige, departement, tilsyn og Riksrevisjonen.

Norsk Tippings rapportering av finansiell informasjon skal være preget av gjennom-siktighet og skal i tillegg til økonomisk og finansiell stilling gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater.

PKT 14: Selskapsovertagelse

Ikke relevant for Norsk Tipping.

PKT 15: Revisor

Det framgår av Pengespilloven § 7 tredje ledd at Riksrevisjonen skal revidere selskapets regnskap. Riksrevisjonen er Stortingets revisjons- og kontrollorgan og rapporterer resultatene av sin revisjon til Stortinget. Før en sak rapporteres til Stortinget skal Riksrevisjonens bemerkninger forelegges ansvarlig statsråd til uttalelse. Riksrevisjonens regnskapsrevisjon er todelt: revisjonen skal bekrefte at regnskapene ikke inneholder vesentlige feil og mangler, og den skal kontrollere om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger og gjeldende regelverk. Innholdet følger ellers av Riksrevisjonens standarder og retningslinjer for revisjonsarbeidet.

I DENNE DELEN FINNER DU UTDYPENDE INFORMASJON OM:

- NØKKELTALL SPILL OG KANALER
- OMDØMME/KUNDETILFREDSHET
- VERDISKAPING/OVERSKUDDSFORDELING
- ANSVARLIGHET
- MEDARBEIDERE/KOMPETANSE/ORGANISASJON
- MILJØ
- GRI-INDEKS

STATISTIKK
2010

SIDE
66-80

STATISTIKK GRI-INDEKS

STATISTIKK

NØKKELTALL SPILL OG KANALER

2010

Underkategori	Omsetning	Premiebeløp	Antall aktive spillere	Premieandel	Snitt-omsetning	Antall premier	Høyeste premie
Extra	926 774 310	456 652 735	810 937	49,3 %	1 143	1 781 898	2 000 000
Joker	897 494 860	440 703 955	1 369 910	49,1 %	655	3 801 188	5 493 000
Keno	352 464 660	196 487 935	189 634	55,7 %	1 859	6 551 492	5 000 000
Lotto	3 700 586 376	1 849 097 070	1 754 688	50,0 %	2 109	6 707 940	34 508 370
Odds	1 564 561 837	1 025 194 037	239 937	65,5 %	6 521	1 834 976	210 492
Tipping	707 024 253	384 341 565	302 151	54,4 %	2 340	3 295 683	5 254 395
Viking Lotto	2 049 583 308	1 060 189 667	1 429 413	51,7 %	1 434	10 016 416	46 491 896
Flax	1 021 245 200	527 001 050	940 000	51,60 %	1 086	9 926 638	1 000 000
Multix*	3 530 063 079	3 210 057 130	99 361	90,9 %	35 528	236 186 012	1 500

2009

Underkategori	Omsetning	Premiebeløp	Antall aktive spillere	Premieandel	Snitt-omsetning	Antall premier	Høyeste premie
Extra	950 452 200	476 343 450	794 065	50,1 %	1 197	1 728 129	2 000 000
Joker	821 001 020	404 533 855	1 274 460	49,3 %	644	3 470 717	4 441 000
Keno	380 136 325	204 637 985	192 871	53,8 %	1 971	6 958 246	2 000 000
Lotto	3 761 733 004	1 890 641 335	1 726 311	50,3 %	2 179	6 892 062	16 651 650
Odds	1 549 593 849	1 053 185 517	217 533	68,0 %	7 123	1 805 479	277 870
Tipping	732 234 049	392 050 545	314 403	53,5 %	2 329	4 513 876	5 074 520
Viking Lotto	1 737 655 652	758 902 257	1 309 338	43,7 %	1 327	8 576 074	37 118 436
Flax	977 847 300	493 530 400	906 000	50,50 %	1 079	9 638 952	1 000 000
Multix*	1 664 014 932	1 508 135 270	84 498	90,6 %	19 693	-	1 500

Antall kommisjonærer fordelt på kjeder

Paraplykjede	Antall kommisjonærer	Paraplykjede	Antall kommisjonærer
NorgesGruppen	1 684	Øvrig dagligvare	21
Reitangruppen	742	Best	12
COOP	677	Shell	19
ICA	424	YX Energi	13
Øvrig servicehandel	202	Select Service Partner	11
Statoil	61	Ikke paraplykjede	52
Esso	50	Totalt	4 005
BK-gruppen Gyda	37		

* Over 90 prosent av omsetning på Multix går tilbake til spillerne i form av premie. Disse blir i stor grad brukt til å spille på nytt, derfor blir bruttoomsetningen høy.

NØKKELTALL SPILL OG KANALER

Periodisert omsetning per kanal

	2010		2009		Prosentvis endring i omsetning per kanal
	Omsetning	Aktive spillere	Omsetning	Aktive spillere	
Kommisjonær	9 392 035 668	1 793 973*	9 646 164 029	1 792 888*	-2,60 %
Internett	1 441 634 153	293 187	1 098 568 540	233 067	31,20 %
Mobil	218 623 293	53 398	143 450 355	28 550	52,40 %
Spill-i-kasse	166 135 805	325 803	22 120 190	106 005	651,10 %

* Flax ikke medregnet

Nøkkeltall Multix

	2010			2009		
	Aktive spillere	Innsats (br.oms)	Cashbox (netto)	Aktive spillere	Innsats (br.oms)	Cashbox (netto)
MULTIX	99 361	3 530 063 079	320 005 950	84 498	1 664 014 932	155 879 662

OMDØMME/KUNDETILFREDSHET

Medieomtale

	Papir-, eter- og nettmedier 2010	Papir-, eter- og nettmedier 2009	Papir-, eter- og nettmedier 2008
Antall oppslag	3 932	4 891	3 229
Positive	3 033	4 187	2 275
Negative	899	704	954
Andel positive	77 %	86 %	70 %
Gjennomsnittlig Paq-verdi*	0,70	0,81	0,48

* Paq-verdi er summen av alle positive og negative saker. Verdien regnes ut fra mediets lesertall, størrelse på saken, plassering, etc, og hvordan Norsk Tipping framstilles. Høyeste Paq-verdi er +5 og laveste er -5.

Kundeservice

	Kommisjonærer 2010	Kommisjonærer 2009	Kunder 2010	Kunder 2009	Totalt 2010	Totalt 2009
Opplevd kundeservice	91	85	83	85	87	85
Servicegrad tlf (Prosent besvart innen 20 sekunder)	75,8 %	72,9 %	73,3 %	68,8 %	74,8 %	71,1 %
Snitt ventetid	20 sek.	20 sek.	24 sek.	23 sek.	22 sek.	21 sek.
Snitt samtaletid	1,50 min.	1,57 min.	2,46 min.	2,50 min.	2,16 min.	2,19 min.
Servicegrad e-post (prosent besvart innen to timer)					90,7 %	96,4 %
Snitt ventetid					58,21 min.	31,25 min.
Andel saker løst i første kontakt					91,25 %	91,4 %

VERDISKAPING OG OVERSKUDDSFORDELING

Spillinntekter 2010 – fylkesvis

Fylke	Lotto	Viking Lotto	Joker	Keno	Tipping	Oddsen	Flax	Extra	Totalt
Østfold	212 710 352	107 749 440	47 622 500	11 978 915	36 404 533	64 503 984	56 913 000	48 885 270	586 767 994
Akershus	327 149 352	177 653 896	77 291 220	17 179 885	47 719 255	89 899 736	84 204 450	63 982 590	885 080 384
Oslo	284 899 396	193 239 064	66 832 500	22 193 095	68 259 709	182 156 641	96 755 450	47 357 700	961 693 555
Hedmark	181 467 884	87 529 308	37 884 100	14 552 215	22 231 750	36 244 068	53 147 500	49 562 850	482 619 675
Oppland	165 488 204	79 912 356	37 447 480	10 586 710	22 969 435	34 995 339	46 451 800	45 038 280	442 889 604
Buskerud	193 206 088	100 011 724	44 348 580	11 229 555	25 703 758	50 196 174	47 746 200	44 528 490	516 970 569
Vestfold	153 659 812	75 519 392	35 149 400	8 180 820	23 733 154	45 598 356	52 401 700	37 174 980	431 417 614
Telemark	124 923 500	60 960 280	27 721 280	7 163 945	21 215 306	48 465 496	33 421 800	35 737 590	359 609 197
Aust-agder	69 402 232	33 378 616	15 841 940	4 544 050	9 431 825	15 597 883	22 729 700	17 278 440	188 204 686
Vest-agder	95 571 176	48 104 712	22 510 000	7 158 890	16 900 062	36 411 368	30 059 750	20 804 580	277 520 538
Rogaland	232 735 104	119 887 676	56 271 280	13 012 755	40 900 439	98 434 650	80 803 450	51 554 520	693 599 874
Hordaland	329 580 604	177 843 664	80 438 300	26 388 590	59 612 583	117 255 476	102 794 150	80 327 820	974 241 187
Sogn og Fjordane	80 415 788	46 117 344	20 751 600	7 892 900	11 492 055	23 541 783	29 336 450	24 165 270	243 713 190
Møre og Romsdal	175 023 592	95 998 344	42 819 320	12 526 145	22 834 611	49 388 063	57 903 300	50 404 860	506 898 235
Sør-Trøndelag	198 872 740	104 766 220	46 141 900	14 735 395	23 850 320	65 393 243	57 652 550	55 861 770	567 274 138
Nord-Trøndelag	111 586 276	57 239 080	24 338 160	6 377 670	11 643 090	16 926 946	31 401 750	34 614 570	294 127 542
Nordland	186 481 516	99 333 056	50 973 760	17 113 385	23 649 910	40 872 889	66 412 950	64 315 440	549 152 906
Troms	122 033 080	71 638 196	34 081 180	13 075 185	16 936 075	26 431 397	42 576 850	39 954 390	366 726 353
Finnmark	72 746 704	48 372 904	20 827 460	8 545 940	11 603 845	12 782 764	27 798 950	23 220 660	225 899 227
Svalbard	1 710 012	1 119 232	584 000	118 305	209 335	207 406	733 450	388 050	5 069 790
Elektroniske spill	380 922 964	263 208 804	107 618 900	117 910 310	189 723 203	509 258 175		91 616 190	1 660 258 546
Totalt	3 700 586 376	2 049 583 308	897 494 860	352 464 660	707 024 253	1 564 561 837	1 021 245 200	926 774 310	11 219 734 804
% av total per spill	33,0 %	18,3 %	8,0 %	3,1 %	6,3 %	13,9 %	9,1 %	8,3 %	100 %
Per capita NOK	761,72	421,88	184,74	72,55	145,53	322,05	210,21	190,76	2309,44
Per capita EURO	94,61	52,40	22,95	9,01	18,08	40,00	26,11	23,69	286,85
Per capita USD	118,68	65,73	28,78	11,30	22,68	50,18	32,75	29,72	359,84
Antall innbyggere	4 858 199								
Kurs EURO	8,0510								
Kurs USD	6,4180								

VERDISKAPING OG OVERSKUDDSFORDELING

Spillinntekter Norsk Tipping 1948-2010

Nominelle beløp i millioner kroner

År	Totale spill-inntekter	Lotto	Viking Lotto	Joker	Keno	Tipping	Oddsene	Flax	Extra	Multix	Andre spill
1948	18,2	0,0	0,0	0,0	0,0	18,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1949	37,4	0,0	0,0	0,0	0,0	37,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1950-1959	802,4	0,0	0,0	0,0	0,0	802,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1960-1969	1 589,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 589,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1970-1979	5 496,4	0,0	0,0	0,0	0,0	5 496,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1980-1989	20 804,0	4 928,6	0,0	0,0	0,0	15 563,9	0,0	0,0	0,0	0,0	311,4
1990	3 870,9	1 879,4	0,0	0,0	0,0	1 676,3	0,0	0,0	0,0	0,0	315,2
1991	4 254,1	2 482,1	0,0	0,0	0,0	1 484,5	0,0	0,0	0,0	0,0	287,5
1992	4 470,8	2 857,9	0,0	0,0	0,0	1 348,1	0,0	0,0	0,0	0,0	264,8
1993	4 659,6	2 755,6	382,5	0,0	0,0	1 253,7	0,0	0,0	0,0	0,0	267,8
1994	4 940,7	2 776,1	674,6	0,0	0,0	1 028,4	341,1	0,0	0,0	0,0	120,5
1995	5 871,8	2 996,6	805,9	0,0	0,0	935,8	530,2	603,3	0,0	0,0	0,0
1996	6 243,4	3 111,5	910,1	0,0	0,0	879,4	567,4	635,0	140,0	0,0	0,0
1997	6 715,0	3 116,7	836,5	0,0	0,0	916,8	598,2	620,9	600,4	0,0	25,5
1998	7 619,5	3 393,3	1 060,0	0,0	0,0	951,6	777,4	654,3	780,0	0,0	2,9
1999	8 042,3	3 469,8	1 116,2	0,0	0,0	944,9	989,0	786,1	736,3	0,0	0,0
2000	8 277,2	3 495,2	1 276,6	130,0	0,0	915,9	996,1	748,5	714,9	0,0	0,0
2001	8 606,6	3 517,2	1 309,5	273,1	0,0	938,8	1 137,6	684,3	746,1	0,0	0,0
2002	9 734,3	3 610,2	1 338,9	471,8	0,0	873,7	1 846,7	798,6	794,4	0,0	0,0
2003	9 743,3	3 537,1	1 369,8	679,4	0,0	825,6	1 613,5	895,5	822,4	0,0	0,0
2004	9 617,0	3 464,7	1 475,7	739,4	0,0	800,7	1 295,9	1 023,3	812,3	0,0	5,0
2005	9 203,2	3 310,6	1 446,9	757,5	0,0	727,0	1 307,9	882,7	770,6	0,0	0,0
2006	9 618,9	3 727,7	1 441,4	769,2	0,0	702,5	1 444,4	761,0	772,7	0,0	0,0
2007	10 388,4	3 871,5	1 560,0	803,5	86,5	740,5	1 585,3	866,9	874,2	0,0	0,0
2008	10 578,7	3 596,8	1 502,0	739,5	429,3	725,2	1 690,2	917,5	966,7	11,5	0,0
2009	12 574,7	3 761,7	1 737,7	821,0	380,1	732,2	1 549,6	977,8	950,5	1 664,0	0,0
2010	14 749,8	3 700,6	2 049,6	897,5	352,5	707,0	1 564,6	1 021,2	926,8	3 530,0	0,0
Total	198 527,5	73 360,9	22 293,9	7 081,9	1 248,4	43 615,9	19 835,1	12 876,9	11 408,3	5 205,5	1 600,6

ANDRE SPILL : Måltips 1989–1994

Pengelotteriet 1997 og 1998

Automater/VLT (pilotprosjekt ukene 35–49 i 2004

Prisjustert til 2010-verdi i NOK milliarder	296,00	92,07	25,90	7,73	1,29	110,70	22,73	14,92	13,03	5,25	2,39
Prisjustert til 2010-verdi i EURO milliarder	36,97	11,50	3,24	0,96	0,16	13,83	2,84	1,86	1,63	0,66	0,30
Prisjustert til 2010-verdi i USD milliarder	48,96	15,23	4,28	1,28	0,21	18,31	3,76	2,47	2,16	0,87	0,40

Omregningskurser = Norges Banks årssnitt for 2010

EURO 1,00 = NOK 8,0068

USD 1,00 = NOK 6,0453

VERDISKAPING OG OVERSKUDDSFORDELING

Overskuddsutdeling Norsk Tipping 1948–2010

Nominelle beløp i millioner kroner

År	Samlet overskudd	Idrett	Forskning	Kultur	ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering	Statskassen	Andre formål ¹⁾
1948	5,0	3,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1949	10,0	4,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1950-1959	266,5	73,3	193,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1960-1969	543,6	158,3	385,3	0,0	0,0	0,0	0,0
1970-1979	1 847,1	842,2	1 004,9	0,0	0,0	0,0	0,0
1980-1989	7 886,7	3 431,5	2 629,2	1 223,4	0,0	602,6	0,0
1990	1 409,9	475,9	229,1	472,3	0,0	232,6	0,0
1991	1 590,8	427,4	205,8	641,6	0,0	316,0	0,0
1992	1 590,0	530,0	530,0	530,0	0,0	0,0	0,0
1993	1 650,0	550,0	550,0	550,0	0,0	0,0	0,0
1994	1 704,0	568,0	568,0	568,0	0,0	0,0	0,0
1995	1 988,6	594,0	594,0	594,0	0,0	206,6	0,0
1996	2 147,0	631,0	631,0	631,0	36,5	217,5	0,0
1997	2 270,9	622,6	622,6	622,6	181,7	221,4	0,0
1998	2 433,4	667,0	667,0	667,0	207,3	225,1	0,0
1999	2 627,9	812,0	812,0	812,0	191,9	0,0	0,0
2000	2 654,5	824,0	824,0	824,0	182,5	0,0	0,0
2001	2 757,7	858,3	858,3	858,3	182,8	0,0	0,0
2002	2 902,6	1 050,0	600,0	1 050,0	202,6	0,0	0,0
2003	2 903,0	1 200,0	300,0	1 200,0	203,0	0,0	0,0
2004	2 611,1	1 200,0	0,0	1 200,0	199,1	12,0	0,0
2005	2 606,7	1 200,0	0,0	1 200,0	194,7	12,0	0,0
2006	2 710,4	1 250,0	0,0	1 250,0	198,4	12,0	0,0
2007	2 880,6	1 250,0	0,0	1 250,0	218,6	12,0	150,0
2008	3 677,4	1 558,4	0,0	1 250,1	240,4	12,0	616,5
2009	3 668,9	1 558,4	0,0	1 250,1	231,9	12,0	616,5
2010	3 672,4	1 558,4	0,0	1 250,1	235,4	12,0	616,5
Total	63 016,7	23 897,7	12 212,4	19 894,5	2 906,8	2 105,8	1 999,5
Prisjustert til 2010-verdi i NOK milliarder	96,33	36,34	27,12	24,38	3,33	3,10	2,06
Prisjustert til 2010-verdi i EURO milliarder	12,03	4,54	3,39	3,04	0,42	0,39	0,26
Prisjustert til 2010-verdi i USD milliarder	15,93	6,01	4,49	4,03	0,55	0,51	0,34

Omregningskurser = Norges Banks årssnitt for 2010

EURO 1,00 = NOK 8,0068

USD 1,00 = NOK 6,0453

¹⁾ For 2007: Organisasjoner som mottok midler fra automatvirksomhet i 2001.

For 2008-2010: Organisasjoner som mottok midler fra automatvirksomhet i 2001, utenom idrettsorganisasjoner.

VERDISKAPING OG OVERSKUDDSFORDELING

Verdiskapingsregnskap 2010

Alle beløp i mill. kr.

Spillinntekter			14 749,8	
- Premier til spillere	9 161,4			
- Forbruk av varer og tjenester	790,6			
- Øvrige kostnader	152,3			
+ Øvrige inntekter	47,8		10 056,4	
Brutto verdiskaping			4 693,4	
- Avskrivninger	182,6			
+ Netto finansielle poster	84,2		-98,5	
Netto verdiskaping			4 594,9	

Verdiskapingen fordeles slik:

			Mill. kr.	Prosent
Stat og kommune				
Skattetrekk (ansatte), arb.giveravgift og arb.givers del av pensjonskasse			110,7	2,4 %
Ansatte				
Lønninger og pensjoner(ekskl udert skattetrekk)			134,4	2,9 %
Kommisjonærene				
Provisjon v/spill, spillerkort			793,5	17,3 %
Grasrotmottakere			264,0	5,7 %
Overskuddsdisponering/tilført fra selskapet:				
ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering	235,4			
Overført til bundet egenkapitalfond	150,0			
Tilført fra investeringsfond	-138,1			
Avvikling av premiefond	-392,0			
Tiltak mot spilleavhengighet	12,0			
Andre overskuddsformål	616,5			
Kultur	1 250,1			
Idrett	1 558,4	3 292,3		71,7 %
Netto verdiskaping			4 594,9	100,0 %

VERDISKAPING OG OVERSKUDDSFORDELING

Grasrotandelen	2010	2009
Antall givere tilknyttet	661 137	520 090
Grasrotmidler generert	264 153 381	210 943 854
Snittbeløp grasrotmidler per grasrotgiver	400	406

Samarbeids- og sponsoravtaler

I posten samarbeidsavtaler, profilering og informasjon inngår sponsoravtaler.

Norsk Tippings sponsorstrategi tar sikte på å bygge allianser, samt gjennom en forretningsmessig plattform synliggjøre og styrke et verdimeslig fellesskap med utvalgte samarbeidspartnere og deres interessenter. Samarbeidsprosjektene skal bidra til å øke kunnskapen om selskapet og styrke selskapets profil i samfunnet. Det bidrar til å styrke kundelojaliteten og øke omsetningen.

Norsk Tippings sponsorstrategi konsentrerer seg i hovedsak om landsdekkende samarbeidsavtaler. Som alle større bedrifter har Norsk Tipping i tillegg et medansvar for å bidra til å gi de som bor og arbeider i selskapets nærrområde et underholdnings- og aktivitetstilbud. Målet med dette er å beholde dyktig arbeidskraft, samt å styrke og tiltrekke disse til regionen.

2010

Landsdekkende:

Norges Fotballforbund/Norsk Toppfotball	67 000
Norges Idrettsforbund (Prosjektorientert)	14 000
Norges Ishockeyforbund	4 000
Norges Håndballforbund	3 100
Musikkutstyrsordningen	2 500
Norsk Kulturskoleråd (bl.a. Drømmestipendet)	1 900
Den norske Turistforening (inkludert Hamar og Hedmarken)	1 600
Norges Musikkorps Forbund	1 500
Øvrige landsdekkende sponsoravtaler	1 360
Sum landsdekkende sponsoravtaler	96 960

Lokale sponsoravtaler (Indre Østland):

HamKam Toppfotball	750
Storhamar Dragons	450
Øvrige lokale sponsoravtaler	1 800
Sum lokale sponsoravtaler (Indre Østland)	3 000

TOTALT SPONSORAVTALER

99 960

Norsk Tipping er medarrangør av Idrettsgallaen sammen Norsk Rikskringkasting og Norges Idrettsforbund. Kostnaden (budsjett) i 2010 var kr 2 200 000.

Norsk Tipping leier en losje i den Norsk Opera og Ballett til en årlig kostnad på 1,3 millioner kroner. Losjen benyttes som møtelokaler. Avtalen utløper i 2011.

ANSVARLIGHET

Inndeling av Norges befolkning (alder over 15 år) etter grad av spilleproblemer

År	Ikke spilleproblemer	Spillere, lav risiko	Spillere, moderat risiko	Problem-spillere
2005	83,3 %	11,4 %	3,6 %	1,7 %
2007	85,5 %	10,6 %	2,6 %	1,3 %
2008	85,2 %	10,9 %	2,1 %	1,9 %
2010	87,0 %	8,6 %	2,3 %	2,1 %

Samtalestatistikk fra Hjelpelinjen (antall henvendelser)

Hovedproblemspill (eller det eneste)	2010	2009	2008
Poker	141	164	217
Bingoautomater	31	80	40
Odds	134	66	66
Hestespill	58	61	39
Kasinospill (nett)	75	56	40
Andre pengespill	7	16	21
	11		
	(inkludert Viking Lotto og Joker, ekskludert Keno)		
Lotto/Extra/Keno		13	6
Bingo	20	12	21
Gevinstautomater	-	4	12
Tipping	4	5	7
Skrapelodd	3	5	3
NT terminal (Multix)	12	5	
Usikker/vil ikke si	5	4	2
Ikke tema	3	14	16
Datobingo	40		
Keno	4		
Spill uten penger	23	9	18

MEDARBEIDERE/KOMPETANSE/ORGANISASJON

Fakta om arbeidstakerne i Norsk Tipping ved utgangen av 2010

- Kvinneandelen blant alle ansatte har sunket med ett prosentpoeng, fra 40 til 39 prosent, siden 2009.
- Kvinneandelen blant toppledere økte fra 33 til 37,5 prosent.
- Kvinneandelen blant mellomledere sank fra 29 til 25 prosent.
- Kvinneandelen blant gruppeledere sank fra 44 til 37,5 prosent.
- Kvinnelige topplederers lønn er 91 prosent av mannlige topplederers. Det er en nedgang på to prosentpoeng fra 2009.
- Kvinnelige mellomledere tjente 92 prosent av mannlige kollegers lønn, en styrking på ett prosentpoeng.
- Kvinnelige gruppeledere tjente 96 prosent av mannlige kollegers lønn; likt som i 2009.
- I gruppen «Andre medarbeidere» tjente kvinner 93 prosent av menn. Det er fram ett prosentpoeng.
- Ekstern turnover var 1,63 prosent og intern turnover var 1,09 prosent. Tallene for 2009 var henholdsvis 1,67 og 2,78 prosent
- Norsk Tipping praktiserer lik behandling av fulltidsansatte, deltidsansatte og vikarer
- Til sammen åtte ansatte deltar i formaliserte HMS-komiteer, som Arbeidsmiljøutvalg og Akan
- Bedriften har obligatoriske opplæring i sikkerhetskurs, kurs i bruk av hjertestarter, fokusgruppe livsstil som en del av frisklivstilbudet, m. m.
- Samtlige ansatte gjennomgår årlig utviklingssamtale med nærmeste leder. Personlige utviklingsmål er tema i samtalen.
- Alle nyansatte får innføring i selskapets etiske retningslinjer. De etiske retningslinjene gir kjøreregler som bistår medarbeidere i hvordan man unngår å sette seg selv eller selskapet i en situasjon som kan skape tvil om integritet og uavhengighet.

MILJØ

Avfall (i tonn)

Kategori	2010	2009	2008	2007
Blandet avfall	37,18	46,82	56,97	69,50
Trevirke	10,62	12,02	6,08	6,50
Papp og papir	44,29	44,37	56,01	36,00
Plastfolie	0,83	1,19	1,02	1,00
Glass og metall	2,10	1,91	1,75	1,00
Matavfall	6,03	7,29		
Elektroavfall	1,34	2,50		
Sum	102,39	116,10	121,83	114,00

Mengden avfall er redusert med 3,7 tonn i forhold til i 2009.

Strømforbruk

Totalforbruk i mw

2006	5325
2007	4755
2008	4528
2009	4514
2010	5587

Strømforbruket har økt i 2010. Dette skyldes backup datahall, samt strøm i bygg som benyttes til brakkerigg i forbindelse med nybygg. Strøm var eneste energikilde som ble brukt i 2010.

Distribusjon

Oddsens-program	16 070 600 stk
Kuponger	148 534 000 stk
Spillkwitteringsruller til terminalen	157 574 stk

GRI-INDEKS

Siden 2007 har Norsk Tipping basert sine årsrapporter på den frivillige rapporteringsstandard Global Reporting Initiative (GRI) som har til formål å legge til rette for åpen og pålitelig rapportering av bærekraft. Det innebærer at Norsk Tipping rapporterer på en tredelt bunnlinje som dekker økonomi, miljø og sosialt ansvar.

GRI omfatter et stort antall rapporteringsindikatorer. GRI-indeksen angir hvilke indikatorer Norsk Tipping besvarer, og hvor de besvares, i selskapets års- og samfunnsrapport for 2009. Indikatorer som ikke er

besvart, er lite relevante for Norsk Tipping, ligger utenfor organisasjonens innflytelsesområde eller er vanskelige å rapportere på.

I henhold til GRIs retningslinjer oppfyller Norsk Tippings års- og samfunnsrapport for 2010 kravene til anvendelsesnivå (application level) C+. Denne vurderingen er basert på antallet GRI-indikatorer Norsk Tipping besvarer i årets rapport, og er bekreftet av Det Norske Veritas' revisjon av selskapets års- og samfunnsrapport for 2010.

Mer informasjon om GRI-standarder er tilgjengelig på www.globalreporting.org.

GRI-indeks

Sidetallene i indeksen viser hvor den enkelte indikatoren er besvart i Norsk Tippings Års- og samfunnsrapport 2010. Enkelte indikatorer er også besvart direkte i tabellen under. Indikatorer merket IR er ikke rapportert på i årets rapport, da indikatoren er lite relevant for virksomheten, ligger utenfor selskapets innflytelsesområde eller er vanskelig å rapportere på.

Indikator	2010
PROFIL	
1 STRATEGI OG ANALYSE	
1.1 Erklæring fra ledelsen	Delvis dekket, side 4 og 34
1.2 Beskrivelse av viktigste effekter, risikoer og muligheter knyttet til bærekraft	1, 14-15, 18-19
2 ORGANISASJONSPROFIL	
2.1 Navn på rapporterende organisasjon	Norsk Tipping
2.2 Hovedprodukter og/eller tjenester, inklusive merkevarer	6-7
2.3 Organisasjonens driftsstruktur	5
2.4 Lokalisering av organisasjonens hovedkontor	Hamar, Norge
2.5 Antall land hvor organisasjonen har virksomhet	Norge
2.6 Eierforhold og juridisk organisasjonsform	62-64
2.7 Beskrivelse av markeder som dekkes	6-7, 22-23
2.8 Omfang av den rapporterende organisasjon	5, 42
2.9 Betydelige endringer i rapporteringsperioden	Ingen betydelige endringer i 2010
2.10 Utmerkelser mottatt i rapporteringsperioden	27, 31
3 RAPPORTERINGSPARAMETERE	
Rapportens profil	
3.1 Rapporteringsperiode	Regnskapsåret 2010
3.2 Dato for utgivelse av forrige rapport	4. mai 2010
3.3 Rapporteringssyklus	Årlig
3.4 Kontaktpersoner for rapporten eller dets innhold	Omslag
Rapportens omfang og avgrensninger	
3.5 Prosess for utarbeidelse av rapportens innhold	62
3.6 Rapportens avgrensning	42

3.7	Betydelige begrensninger i rapportens omfang eller avgrensninger	42
3.8	Basis for rapportering på samarbeidsselskaper, datterselskap, leide anlegg, utsatt virksomhet eller andre enheter som har vesentlig påvirkning på sammenlignbarhet fra periode til periode	42
3.9	Måle- og beregningsmetoder	Delvis dekket, 31-33
3.10	Forklaring av informasjon som er endret fra tidligere rapporter	Ingen endringer i 2010
3.11	Betydelige endringer i omfang eller målemetoder i forhold til tidligere rapporter	Ingen endringer i 2010
3.12	GRI-indeks	Denne tabellen
Verifikasjon		
3.13	Retningslinjer og praksis for uavhengig verifikasjon av rapporten	42
4	LEDELSE, FORPLIKTELSER OG ENGASJEMENT	
Virksomhetsledelse		
4.1	Organisasjonens styringsstruktur	62-64
4.2	Beskrivelse av om styreformannen er medlem av konsernledelsen	63
4.3	Antall uavhengige styremedlemmer	63
4.4	Muligheter for aksjonærer og ansatte til å komme med forslag og anbefalinger til styret	63
4.5	Sammenheng mellom styremedlemmers kompensasjon og organisasjonens resultat	65
4.6	Prosesser tilgjengelig for styret for å unngå interessekonflikter	Styret følger NTs etiske retningslinjer.: https://www.norsk-tipping.no/selskapet/samfunnsansvar/etikk
4.7	Prosesser for fastsettelse av styremedlemmers kompetanse og kvalifikasjoner knyttet til økonomi, samt sosiale og miljømessige hensyn	63
4.8	Internt utviklede (selvpålagte) regler og retningslinjer for atferd, og prinsipper for implementering av økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn	https://www.norsk-tipping.no/selskapet/samfunnsansvar/etikk
4.9	Styrets prosesser og metoder for identifikasjon og ledelse av organisasjonens økonomiske, sosiale og miljømessige resultater	64
4.10	Prosesser for evaluering av styrets egen innsats med hensyn til økonomiske, miljømessige og sosiale tema	64
Holdninger til eksterne initiativer		
4.11	Virksomhetens holdning til og praktisering av føre vår-prinsippet	18-19
4.12	Eksterne prinsipper eller initiativer som virksomheten støtter eller bifaller	18, 65
4.13	Medlemskap i bransjeforeninger og interesseorganisasjoner	18, 65
Engasjement overfor interessenter		
4.14	Liste over virksomhetens interessenter	https://www.norsk-tipping.no/selskapet/samfunnsansvar/rapportering
4.15	Grunnlag for identifisering og valg av interessenter som man samarbeider med	41
4.16	Tilnærming til samarbeidet med interessenter, inklusive hyppighet og type samarbeid	19, 23, 26-27, 31, 39-41
4.17	Sentrale emner og anliggender som har blitt tatt opp i interessentsamarbeidet og virksomhetens respons på disse	18-19, 23, 26-27, 31

ØKONOMISKE PARAMETERE

Økonomisk utvikling

EC1	Direkte generert og distribuert økonomisk verdiskapning, inkludert omsetning, driftskostnader, kompensasjonskostnader, donasjoner, investeringer i nærmiljøet, overskudd, finanskostnader og skatt og avgifter til det offentlige	72
EC2	Økonomiske implikasjoner og andre risikoer for virksomheten som følge av klimaforandringer	IR
EC3	Dekning av organisasjonens pensjonsplan	56-58
EC4	Betydelig finansiell støtte fra det offentlige	NT mottar ikke slik støtte

Tilstedeværelse i markedet

EC5	Bedriftens gjennomsnittslønn sammenlignet med lokal minstelønn	IR
EC6	Retningslinjer og praksis for kjøp fra lokale leverandører	NT er underlag Lov om offentlige anskaffelser. Loven gir ikke anledning til å ta geografiske hensyn ved valg av leverandør
EC7	Prosedyrer for lokale ansettelser, og andel av ledelsen rekruttert fra bedriftens nærområder	IR

Indirekte økonomisk påvirkning

EC8	Utvikling og betydning av investeringer i infrastruktur og tjenester som primært er av samfunnmessig verdi	15
EC9	Betydelige, indirekte økonomiske innvirkninger av bedriftens virksomhet	14-15

MILJØPARAMETERE

Materialforbruk

EN1	Materialforbruk etter vekt eller volum	32, 75
EN2	Andel av materialforbruk som er basert på resirkulert råmateriale	32
EN3	Direkte energiforbruk fordelt på energikilde	75
EN4	Indirekte energiforbruk fordelt på energikilde	IR
EN5	Spart energi som følge av enøk-tiltak	NT har ikke etablert måltall

Energi

EN6	Initiativ for å tilby energieffektive produkter eller tjenester, og energireduksjoner som følge av slike	IR
EN7	Initiativ for å redusere indirekte energiforbruk og oppnådde resultater	Delvis dekket, 32

Vann

EN8	Totalt vannforbruk	NT har ikke etablert måltall
EN9	Vannressurser som blir betydelig påvirket av vannforbruk	IR
EN10	Andel av vann som er resirkulert eller gjenbrukt	IR

Biologisk mangfold

EN11	Beliggenhet og størrelse på eiendom i eller i nærheten av områder av vesentlig biologisk verdi	IR
EN12	Beskrivelse av betydelig påvirkninger på områder av vesentlig biologisk verdi	IR
EN13	Vernede eller gjenoppbygde områder	IR
EN14	Strategier, tiltak og planer for å håndtere påvirkning på biologisk mangfold	IR
EN15	Antall arter på IUCNs røde liste over arter og nasjonale verneområder som påvirkes av virksomheten	IR

Utslipp og avfall

EN16	Totale direkte og indirekte utslipp av klimagasser etter vekt	NT har ikke etablert måltall
EN17	Andre indirekte klimagassutslipp	IR
EN18	Initiativer for å redusere utslipp av klimagasser og resultater av disse	32
EN19	Utslipp av ozonskadelige substanser etter vekt	IR
EN20	Utslipp av NOx og SOx etter type og vekt	IR
EN21	Totalt vannutslipp etter kvalitet og destinasjon	IR
EN22	Antall tonn avfall etter type og avsetningsmetode	75

EN23	Antall og volum av betydelige irregulære utslipp	IR
EN24	Transport av farlig avfall	IR
EN25	Beskrivelse av vannområder og andre habitater av verdi for biologisk mangfold som påvirkes av virksomhetens utslipp av vann	IR
Produkter og tjenester		
EN26	Tiltak for å minimere miljømessige konsekvenser av produkter og tjenester	Delvis dekket, 32
EN27	Andel solgte produkter og emballasje som gjenvinnes	IR
	Overholdelse av lover og regler	
EN28	Økonomisk verdi av bøter og antall ikke-økonomiske sanksjoner for manglende etterlevelse av miljøreguleringer	Ingen ilagt i 2010
Transport		
EN29	Betydelige miljømessige virkninger av transport av varer og materialer, samt transport av medarbeidere	Delvis dekket, 32
Generelt		
EN30	Totale miljøkostnader og -investeringer etter type	NT har ikke etablert måltall
SOSIALE PARAMETERE		
Arbeidsvilkår og anstendig arbeid		
<i>Ansettelsesforhold</i>		
LA1	Antall ansatte etter funksjon, type arbeidskontrakt og region	33
LA2	Antall ansatte og gjennomtrekk etter aldersgruppe, kjønn og region	Delvis dekket, 74
LA3	Fordeler gitt til fulltidsansatte som deltidsansatte og vikarer ikke får del i	74
<i>Relasjoner mellom arbeidstaker og ledelse</i>		
LA4	Andel ansatte som er underlagt kollektive avtaler	33
LA5	Minimum varslingsperiode ved betydelige driftsmessige endringer, og om dette er inkludert i kollektivt avtaleverk	IR
Helse og sikkerhet på arbeidsplassen		
LA6	Andel ansatte som deltar i formaliserte HMS-komiteer	74
LA7	Skader, yrkesmessige sykdommer, tapte arbeidsdager, fravær og antall dødsulykker etter region	33
LA8	Opplærings- og risikoreduksjonsprogrammer etablert for å øke sikkerheten for ansatte, deres familier og lokalsamfunn i forhold til alvorlige ulykker og sykdommer	74
LA9	HMS-temaer inkludert i avtaleverk mellom bedrift og ansatte	40
<i>Opplæring og utdanning</i>		
LA10	Gjennomsnittlig antall timer brukt på opplæring per ansatt etter stillingskategori	NT teller ikke antall timer
LA11	Programmer for utvikling av egenskaper og livslang læring som utvikler ansattes verdi i arbeidsmarkedet	33
LA12	Andel ansatte som jevnlig gjennomgår personal- og utviklingssamtaler	74
<i>Mangfold og like muligheter</i>		
LA13	Sammensetning av ledende organer og fordeling av ansatte i henhold til alder, kjønn, minoritetstilknytning, etc.	33, 40
LA14	Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn etter stillingskategori	33
Menneskerettigheter		
<i>Investerings- og anskaffelsesrutiner</i>		
HR1	Andel og antall store investeringsavtaler som inneholder klausuler om menneskerettigheter eller som har vært gjenstand for menneskerettighetsscreening	Ikke beskrevet
HR2	Andel av store leverandører som har vært gjenstand for screening i forhold til menneskerettigheter og tiltak som er iverksatt	Ikke beskrevet
HR3	Antall timer med opplæring av ansatte i relevante prinsipper og prosedyrer for menneskerettigheter, inkludert andelen ansatte som har gjennomgått slik trening	NT har ikke etablert måltall
<i>Ikke-diskriminering</i>		
HR4	Identifiserte tilfeller av diskriminering og iverksatte tiltak	33

	<i>Retten til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger</i>	
HR5	Virksomhet hvor det er identifisert risiko for ansattes rettigheter til organisering og kollektiv forhandling, og iverksatte tiltak	IR
	<i>Barnearbeid</i>	
HR6	Virksomhet hvor det er identifisert risiko for barnearbeid, og iverksatte tiltak for å bidra til å eliminere barnearbeid	IR
	<i>Tvangs- og pliktarbeid</i>	
HR7	Virksomhet hvor det er identifisert risiko for tvangs- og pliktarbeid og iverksatte tiltak	IR
	<i>Sikkerhetsrutiner</i>	
HR8	Andel av virksomhetens sikkerhetspersonale som har gjennomgått opplæring i relevante deler av virksomhetens retningslinjer for menneskerettigheter	IR
	<i>Urbefolkningens rettigheter</i>	
HR9	Antall brudd på urbefolkningens rettigheter, og iverksatte tiltak	IR
	Samfunn	
	<i>Lokalsamfunn</i>	
S01	Type, omfang og effekt av programmer som tar sikte på å evaluere og håndtere virksomhetens påvirkning på lokalsamfunn	IR
	<i>Korrupsjon</i>	
S02	Andel og antall forretningsenheter som har blitt analysert i forhold til risiko for korrupsjon	Delvis dekket, 64-65
S03	Andel ansatte som har fått opplæring i virksomhetens retningslinjer og prosedyrer mot korrupsjon	74
S04	Iverksatte tiltak i forhold til identifisert korrupsjon	Ingen tilfeller i 2010
	<i>Deltakelse på den offentlige arena</i>	
S05	Posisjoner i politiske enkeltsaker og deltakelse i politisk påvirkningsarbeid	38, 41
S06	Verdi på økonomiske og ikke-økonomiske bidrag til politikere, politiske partier eller grupperinger	NT yter ingen slike bidrag
	<i>Konkurranseshemmende virksomhet</i>	
S07	Antall formelle tvister vedrørende konkurranseshemmende virksomhet, misbruk av monopolstatus og deres utkomme	30-31
	<i>Overholdelse av lover og regler</i>	
S08	Bøter og antall advarslar i forhold til manglende overholdelse av lover og regler.	42
	Produktansvarlighet	
	<i>Helse og sikkerhet for kunder</i>	
PR1	Stadier i produkter og tjenesters livssyklus hvor det foretas evaluering i forhold til mulige forbedringer, og andel produkt- og tjenestekategorier som omfattes av dette	18
PR2	Antall brudd på regler og frivillige avtaler knyttet til helse- og sikkerhetsaspekter ved produkter og tjenester	42
	<i>Merking av produkter og tjenester</i>	
PR3	Krav til merking av produkter etter type og informasjonskrav, og andel produkter og tjenester underlagt slike krav	18
PR4	Antall brudd på regler og frivillige avtaler om produktmerking i henhold til konsekvens	23
PR5	Aktiviteter og praksiser knyttet til kundetilfredshet, inkludert målinger av kundetilfredshet	19, 23, 68
	<i>Markedskommunikasjon</i>	
PR6	Programmer for å sikre etterlevelse av lover, regler og frivillige retningslinjer knyttet til markedskommunikasjon, inkludert reklame, markedsføring og sponning	18
PR7	Antall brudd på reguleringer eller frivillige retningslinjer knyttet til markedskommunikasjon	42
	<i>Personvern</i>	
PR8	Antall av dokumenterte klager knyttet til brudd på personvernet eller til tap av kundedata	19
	<i>Overholdelse av lover og regler</i>	
PR9	Økonomisk verdi av bøter for brudd på lover og regler knyttet til produkter og tjenester	42

Redaksjon i Norsk Tipping

Prosjektleder:
Silje Onsrud Bye

Asbjørn Langmyr
Ina Helen Østby
Finn Ansgar Haneberg
Sverre Houmb (foto)

Design/layout: Itera Gazette
Illustrasjon: Made in Norway
Trykk: 07-gruppen

NORSK TIPPING AS
Postboks 4414 Bedriftssenteret
2325 Hamar
Telefon: +47 62 51 40 00
Telefaks: +47 62 52 71 52
E-post: kundeservice@norsk-tipping.no
Org.nr: NO 925 836 613 MVA

www.norsk-tipping.no